

KOKPİT

TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ'NİN ÜCRETSİZ YAYINIDIR

'TEN BAKIŞ

OCAK/TEMMUZ
YIL: 12 / 2022 SAYI: 57

TALPA OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULUNU BEYAZ LİSTE KAZANDI

28.03.2022'de Bakırköy Titanic Port Hotel'de yapılan seçimli Olağanüstü Genel Kurul'da, Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy TALPA Başkanı oldu.

15 MAYIS HAVA ŞEHİTLERİMİZİ ANDIK

Hava şehitlerimiz, TALPA ve Hava Harp Okulu'nun öncülüğünde Edirnekapı Şehitliğinde düzenlenen törenle anıldı. Şehitlerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜNDE TALPA ATATÜRK'ÜN HUZURUNDAYDI

Türkiye Havayolu Pilotları Derneği (TALPA) tarafından Bakırköy Özgürlük Meydanı Atatürk Anıtı'nda bir tören düzenlendi.

HAVACILIKTA BEŞİNCİ SEVİYE LİDERLİK

1980'li yıllardaki havacılık sektöründe yönetim biliminin kuramsal temelleri incelediğinde, Klasik, Neoklasik ve Çağdaş Yaklaşımlar şeklinde sınıflandığı görülür.

HAVACILIKTA TELESAĞLIK

KAFAYA
TAKMAMA
USTALIĞI

UÇUŞ EKİPLERİ
İÇİN DİKKAT YÖNETİMİ

TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ
TÜRKİYE AIRLINE PILOTS' ASSOCIATION

sizlerle birlikte DAHA GÜÇLÜ bir TALPA...

Türkiye kanatlarımızın altında...

PİLOTLARININ BULUŞMA NOKTASI

www.talpa.org

KATILIM VE BİLGİ İÇİN:
212 662 12 01

LİSANS KAYBI

LİSANS KAYBI VE GEÇİCİ LİSANS KAYBI

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

AZAMI YAŞ SINIRI: 65 yaş

KALICI LİSANS KAYBI: Sigorta bedelinin %100'ü psikolojik veya psikiyatrik hastalığa bağlı olması durumunda %25'i karşılar. Ödeme bekleme süresi, 180 gündür.

Kalıcı Lisans Kaybı Teminatları:

100.000 USD - 150.000 USD. - 200.000 USD. - 300.000 USD.

GEÇİCİ LİSANS KAYBI: Sağlık lisansınızın SHGM kararıyla 90 gün üzerinde geçici askıya alınması (raporlu olduğunuz aylar) durumunda gelir kaybı teminatı olan geçici lisans kaybı ödemesini lisansın yeniden alınması ile toplu olarak yapar. Bu ödeme günlük olarak hesaplanır, maaşınızın %75'ini ve seçilen teminatın maksimum %2'sini öder.

PRİM İADELİ HAYAT SİGORTASI

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

- 12 yıl ödediğiniz primi süre sonunda size iade eder. Hem de ailenize sizden sonra iyi bir yaşam sağlar.
- Seçtiğiniz teminatın, %35'ini vergiden iade alırsınız. Böylece süre sonunda geri alacağınız tutarda %35 kârlı olursunuz.
- 2 yıl poliçeye ara verebilir ve teminat altında kalmaya devam edersiniz.
- TALPA üyelerine özel 6. yıldan sonra ödenen primi yarıya düşürme hakkı tanır. Ve sadece teminat %25 düşer.
- Aylık ödediğiniz doları sabit kurla ödeyebilirsiniz.
- Aileniz sizi reddi miras etmek zorunda kaldığında bu poliçe teminatına kimse el koyamaz ve dünyanın her yerinden çekebilirler.
- 3 yıldan sonra içeride biriken paranızı 1 yıl faizsiz kullanma hakkı tanır.

TALPA KORUMA POLİÇESİ

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

TEMİNAT LİMİTLERİ

Ferdi kaza sigortası _____ : Vefat _____ : 200.000 TL

Sürekli sakatlık _____ : 200.000 TL

Gayri ihtiyari işsizlik teminatı _____ : Aylık _____ : 20.000 TL

Aile hukuksal koruması teminatı _____ : 10.000 TL

Sizi her açıdan korumaya alır.

Ayrıntılı bilgi ve teklif için aramanızı rica ederiz.

Tel: 0212 662 12 01 – 0212 662 12 02 Dahili: 6

Cep: 0507 156 34 33

Mail: sigorta@talpa.org

Başkandan...

SORUMLULUKLARIMIZIN BİLİNCİNDE AYNI GURUR VE HEYECANLA ÇALIŞMALARIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ

DEĞERLİ OKURLARIMIZ, KOKPİTTEN BAKIŞ DERGİMİZİN BAŞYAZISINI; BUGÜNE KADAR ÇEŞİTLİ KADEMELERİNDE VE KOMİTE ÇALIŞMALARINDA GÖNÜLLÜ OLARAK YER ALMIŞ, MESLEĞİMİZİN BU ÖNEMLİ ÇATISI ALTINDA GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ BAŞARILI VE SES GETİREN ORGANİZASYONLARIN BİR PARÇASI OLMUŞ OLMANIN GURUR VE HEYECANINI YAŞAMIŞ BİRİ OLARAK, TALPA BAŞKANLIĞINA ÜYELERİMİZİN BÜYÜK TEVECCÜHÜ İLE LAYIK GÖRÜLMÜŞ OLMANIN VERDİĞİ BÜYÜK ONUR VE AYNI ZAMANDA DA YÜKLEDİĞİ BÜYÜK SORUMLULUĞUN BİLİNCİNDE OLARAK KALEME ALIYORUM.

Yönetim için 2018 yılında talip olduğumuzda, “Gücümüz Birliğimiz” sloganı ile yola çıkmıştık. Yönetiminde Genel Sekreter olarak görev aldığım 11’nci dönem boyunca bu sloganı hiç aklımızdan çıkarmayan bir yaklaşımla çalışmalarımıza devam ederek üyelerimizin büyük çoğunluğunun takdir ve desteklerini hissederek görev süremizi hiç bölünmeden tamamladık ve 12’nci dönem için de göreve talip olduk. Önceki Başkanımız Kpt. Plt. H. Murat ERSOY’un şirketinde atandığı görev sebebiyle TALPA Başkanlığından ayrılması sonrasında, birlik olarak çıkmış olduğumuz yola şahsımın Başkanlığında devam etme kararımıza,

üyelerimizin tekrar onay vermesi ile aldığımız sorumluluğun bilinciyle çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Kpt. Plt. H. Murat ERSOY’a derneğimize vermiş olduğu emekler ve katkılarından dolayı teşekkür ediyor, yeni görevinde başarılar diliyoruz.

2019-2021 dönemi havacılık sektörü için tarihinde eşi görülmemiş değişikliklere ve krizlere sebep olan bir dönem oldu. 2022 yılı ile birlikte sektörümüzde pandemi öncesine dönüşün işaretleri alınmaya başlarken, Haziran 2022 rakamları ile 2019 seviyelerine dönmüş olduğu görülmektedir.

Dünyanın bazı bölgelerinde

Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy / TALPA Başkanı

kapalılığın halen devam ettiği göz önüne alındığında, ulaşılmış olan bu rakamların tam açıldıktan sonra havacılığın beklenen ivme ve trendi ile ilgili önemli bir fikir verdiği gözden kaçırılmamalıdır.

Söz konusu dönemde çalışmalarımız meslek saygınlığımızın korunması, Türk meslektaşlarımızın istihdamına öncelik verilmesi ve uçuş emniyeti konularına ağırlık verilerek devam etmiş ve etmektedir.

Dernek olarak, tüzüğümüzün bize verdiği yetkiler çerçevesinde, üyelerimiz ve meslektaşlarımızın mesleğimizi icra ettiğimiz şartların olması gereken noktalara gelebilmesi amacıyla, çalışmalarımıza var gücümüzle devam etmekte olduğumuzu ifade etmeliyim.

Bu amaçlar için prensibimiz, diyalogu hep koruyan, yapıcı ve birleştirici bir yaklaşımla sektörün tüm oyuncularını ile iletişim halinde olan, tecrübe ve bilgi birikimini her kesimle paylaşmaya açık bir TALPA olarak alanının uzmanı ve danışma noktası olmaktır.

Yönetim dönemimizde

başlattığımız ve sonuçlarını almak için çaba sarf ettiğimiz konuların başlıcalarını; Türk meslektaşlarımızın istihdamının öncelikli olarak sağlanması, pilotlara hususi (yeşil) pasaport verilmesi, Havacılık Meslek Yasası, artan uçuş yoğunluğunun meslektaşlarımızda yaratacağı yorgunluk seviyesinin takibi ve alınması gereken önlemler, periyodik sağlık muayenelerinde yaşanan problemlerle ilgili çalışmalar oluşturmaktadır.

Bu amaçlarımızın gerçekleştirilebilmesindeki en büyük güç üyelerimizin desteğidir. Havacılık sektörümüzde yaklaşık 8000

aktif pilotumuz bulunmaktadır. Görevi devraldığımızda 3850 üye sayısı olan TALPA'yı bu satırları kaleme aldığımızda 5500 üye sayısı ile son derece güçlü bir Sivil Toplum Kuruluşu haline getirmenin gururunu hep birlikte yaşıyoruz. Bu sayının her geçen gün artması, meslektaşlarımızın birlik ve beraberliğe olan ihtiyacının ve TALPA'ya duyduğu güvenin en önemli göstergesidir.

Müteakip sayılarımızda da sektörümüzle ilgili görüş ve gündem konularını kaleme almaya devam edeceğiz.

Kokpitten Bakış dergimizin yeni sayısını keyifle okumanızı dileğiyle...

İçindekiler

6 TALPA OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULUNU BEYAZ LİSTE KAZANDI

22 'UÇUŞ EKİPLERİ İÇİN DİKKAT YÖNETİMİ'

Dikkat hayatın her alanında yer alan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetilmesi gereken bir zihinsel süreçtir.

10 15 MAYIS HAVA ŞEHİTLERİMİZİ ANDIK
Hava şehitlerimiz, TALPA ve Hava Harp Okulunun öncülüğünde Edirnekapı Şehitliğinde düzenlenen törenle anıldı. Şehitlerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

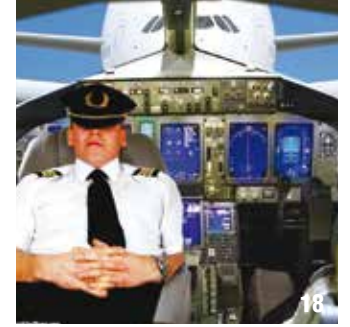
26 HAVACILIKTA BEŞİNCİ SEVİYE LİDERLİK
80 'li yıllarda havacılıkta yönetim biliminin kuramsal temelleri, Klasik, Neoklasik ve Çağdaş Yaklaşımlar şeklinde sıralanır.

12 26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜNDE TALPA ATATÜRK'ÜN HUZURUNDAYDI
Türkiye Havayolu Pilotları Derneği (TALPA) tarafından Bakırköy Özgürlük Meydanı Atatürk Anıtı'nda bir tören düzenlendi.

30 HAVACILIKTA TELESAGLIK
Acil hasta ve yaralılara müdahalede temel ilke, doktorun hastaya ivedilikle gitmesidir.

18 UYKUSUZLUK VE BİTKİNLİK
Bilindiği gibi havacılık endüstrisinde çalışanların en önemli sorunlarından biri de uykusuzluk ve buna bağlı olarak gelişen aşırı yorgunluktur

36 BAŞARIDA TAKIM ÇALIŞMASININ ÖNEMİ
Sinerjinin havacılıktaki tanımı emniyetli ekipolma bileşenlerinin oluşturduğu EKY'dir

TALPA adına
SAHİBİ VE SORUMLU MÜDÜR
TALPA Yönetim Kurulu Başkanı
Kaptan Pilot R. Okan ÜREKSOY

YAYIN KURULU
Kaptan Pilot R. Okan ÜREKSOY
Kaptan Pilot İpek AYDIN
Kaptan Pilot Mert YARDIMCI

EDİTÖR
Tuncer TAŞDÖĞEN

DERGİ & REKLAM KOORDİNATÖRÜ
Ebru A. KARATAŞ
TALPA Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörü

YÖNETİM YERİ
Türkiye Hava Yolu Pilotları Derneği
Şenlikköy Mahallesi, Avcılar Sokak No: 43
34253 Florya / İstanbul
Tel: 0212 662 12 01
Fax: 0212 662 12 03
e-mail: talpa@talpa.org
web: www.talpa.org

BASKI
Umur Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Dudullu OSB 2. Cadde No:5
Ümraniye - İstanbul
T: 0216 645 62 00 C: 0 542 5273705
www.umur.com.tr

TÜRK PİLOTLARI BULUŞMA NOKTASI

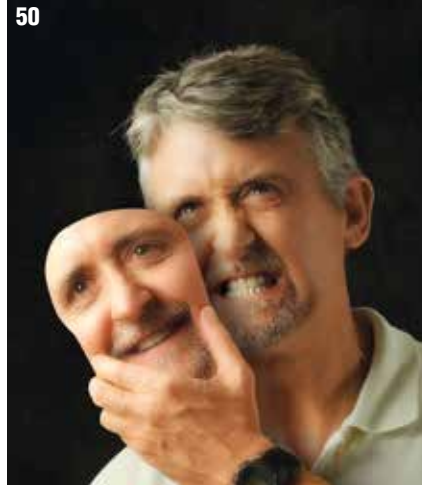
Bu dergide yayımlanan makale ve yazılar yazarın şahsi görüşünü temsil eder. TALPA'nın resmi görüşü olarak kabul edilemez. Makale, yazı ve görsellerin kullanımından kaynaklanan her türlü hukuki ve cezai sorumluluk yazara aittir.

Her türlü isim, marka ve konsept hakları TALPA'ya aittir. Herhangi bir metin ya da bölüm TALPA'nın izni olmaksızın alınmaz. KOKPİT dergisinin isim ve logosuna ait tüm ticari marka hakları TALPA'ya aittir. TALPA bu dergide yer alan reklam ve ilanların, reklamveren, reklama konu mal ya da hizmeti, reklamın içeriği vs. gibi konuların hiçbirisi üzerinde doğrudan kontrol hakkına sahip değildir. Bir başka ifade ile TALPA'nın bu dergide yer alan reklamların yayınlanması dışında sözkonusu reklam içeriği ve/veya reklamveren ile herhangi bir bağlantısı, işbirliği veya ortaklığı bulunmamaktadır. Reklam ve ilanlara konu mal veya hizmet sunulması ile ilgili her türlü hukuki ve cezai sorumluluk reklamverene aittir.

TALPA Yayın Kurulu, yazarların gönderdiği yazıların tamamını veya bir kısmını yayımlayıp yayımlanmamakta serbesttir. Yayımlanan eserlerle ilgili yazara telif hakkı ödenmez.

44

50

48

56

44 TÜRK BORÇLAR KANUNU MADDE 393 HİZMET SÖZLEŞMELERİNDE ÜCRET (HAVA TAŞIMA İŞLERİ)

**48 KALP SAĞLIĞINI
KORUMAK**
Kalp sağlığını korumanın iki önemli ayağı sağlıklı bir yaşam tarzını benimsemek ve düzenli kontrollerdir. Fiziksel aktivite, kalp dostu beslenme, sigara içmemek, alkolden uzak durmak veya belirlenmiş limitleri aşmamak temel sağlıklı yaşam önlemleridir

52 SAYILI GÜN SAYISIZ NEFES...
Günümüz bilim dünyası bir bakıma, antik dönem öncesini ilkökullük olarak görse de, insanın hayatta kalma çabasını ve yaşamı anlamlandırma yolculuğunu hafife almamak lazım.

56 ETKİNLİK TAKVİMİ: KONSER, TİYATRO, GÖSTERİ, SİNEMA VE ATÖLYE ÇALIŞMALARI...

TALPA OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULUNU BEYAZ LİSTE KAZANDI

28.03.2022 tarihinde Bakırköy Titanic Port Hotel'de yapılan TALPA Olağanüstü Genel Kurulu saat 17.00'de çalışmalarını tamamladı. 12. Dönemin kalan süresini tamamlamak üzere yapılan seçimi, Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy liderliğindeki Beyaz Liste kazandı. 457 oy kullanılan seçimde, 2 oy geçersiz sayıldı. Geçerli 455 oy gruplara göre dağılımı şu şekilde gerçekleşti:

Beyaz Liste (Başkan adayı R.Okan Üreksoy) 251 oy

Mavi Liste (Başkan adayı Kartal Mersinoğulları) 204 oy aldı.

Seçim sonuçlarına göre Olağanüstü Genel Kurulda seçilen Beyaz Liste 13. Olağan Genel Kurula kadar başkanlık yapacak.

Kpt. Plt.
R. Okan
Üreksoy

Kpt. Plt. Kartal
Mersinoğulları

TALPA YÖNETİM KURULU ZİYARETLERİ

TALPA YÖNETİM KURULU TÜRK HAVACALIĞI'NIN BAŞ AKTÖRLERİYLE SEKTÖRÜN SORUNLARI VE GELİŞİMİYLE İLGİLİ OLARAK BİR DİZİ ZİYARETLERDE BULUNDU. SON DERECE OLUMLU BİR HAVADA GERÇEKLEŞEN ZİYARETLERİN ANA FIKRİNDE SEKTÖRÜN GELİŞİMİYLE İLGİLİ KONULARDA KARŞILIKLI FİKİR ALIŞVERİŞLERİNDE BULUNULDU.

T.C. ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI ZİYARETİ

• Ulaştırma Bakanımız Sayın Adil Karaismailoğlu'nu TALPA yönetimi olarak makamında ziyaret ettik. Havacılık iş kanunu, Pilotların Hususi

pasaport ihtiyacı, İstihdam ve işsiz pilotlar konularında kendileri ile görüşlerimizi paylaşarak taleplerimizi iletтік, desteklerini istedik.

ACT ZİYARETİ

• 13.06.2022 tarihinde TALPA Yönetim Kurulu adına TALPA Yönetim Kurulu Başkanı Kpt. Plt. Okan ÜREKSOY ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Kpt. Plt. Halit Haydar ÖZER, ACT Havayolları Genel Müdürü Güneş NOMALER ve Uçuş İşletme Başkanı Kpt. Plt. M. Naci AKBAŞ'ı makamlarında ziyaret etmiştir. Ziyarete sektörel konular, kargo operasyonlarının durumu, ACT

Havayollarının sektörel planları, işe alımlarda OML kısıtlılarının durumları konuları görüşülmüş, fikir alışverişinde bulunulmuştur.

SHGM GENEL MÜDÜRÜ PROF. DR. KEMAL YÜKSEK ZİYARETİ

• TALPA Yönetim Kurulu Başkanımız Kpt. Plt. Okan Üreksoy, SHGM Genel Müdürü Prof. Dr. Kemal Yüksek'i makamında ziyaret etti. Ziyarete başta sağlık

muayeneleri, SHT MED ve uçuş ekiplerinin güvenlik aramaları olmak üzere havacılık sektörü ile ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

PEGASUS ZİYARETİ

• 13.06.2022 tarihinde TALPA Yönetim Kurulu adına TALPA Yönetim Kurulu Başkanı Kpt. Plt. Okan Üreksoy ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Kpt. Plt. Halit Haydar Özer, Pegasus Havayolları Genel Müdürü Güliz Öztürk ve Uçuş İşletme Başkanı Kpt. Plt. Gençer Karatepe'yi makamlarında ziyaret etmiştir.

Ziyarete sektörel konular, Pegasus Havayollarının sektörel planları, işe alımlarda OML kısıtlılara yaklaşımları, FTL uygulamaları, işsiz pilotlarımızın

işe alımları konuları görüşülmüş, fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Sektörel anlamda operasyon emniyeti ile ilgili konularda yakın iş birliği içerisinde çalışmalar yapılması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Son zamanlarda hava sahamızda yaşanan GPS sinyal kayıpları konusunun kaygı verici boyutlara gelmeye başladığı değerlendirilmiş, TALPA'nın konuyla ilgili çalışma ve paylaşımları kendilerine aktarılmıştır.

THY ZİYARETLERİ

THY YÖNETİM VE İCRA KURULU BAŞKANI PROF. DR. AHMET BOLAT ZİYARETİ

• TALPA Yönetim Kurulu olarak 07 Haziran 2022 tarihinde THY Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bolat makamında ziyarette bulunulmuştur. Ziyarete TALPA Yönetim Kurulu Başkanı Kpt. Plt. Okan Üreksoy, YK Başkan Yrd. Kpt. Plt. Halit Haydar Özer , YK Üyeleri Kpt. Plt. Cenk Seymen ve Kpt. Plt. Mert Yardımcı katılmıştır. Ayrıca ziyarette THY YK İcra Kurulu Üyesi ve Uçuş İşletme Genel Müdür Yardımcısı Kpt. Plt. Mehmet Kadaifçiler ve THY Uçuş İşletme Başkanı Kpt. Plt. H. Murat Ersoy hazır bulunmuşlardır.

Ziyarette sektörel konular, büyüme planları, bölgesel sorunlar ve risklerin değerlendirilmesinin yanında, aşağıdaki konular gündeme getirilmiş ve tartışılmıştır. Artan uçuş saatlerinin uçuş ekiplerine etkileri ve bu konuda alınan ve alınması planlanan tedbirler görüşülmüştür.

İstihdam bekleyen Türk meslektaşlarımızın istihdamı konusu gündeme getirilmiş, THY'nın iç kaynakta bulunan pilotlarımızın işe alımı konusunda çalışmalar yaptığı, böylece hem pilot ihtiyacını

karşılama hem de istihdam bekleyen meslektaşlarımıza istihdam sağlamak istendiği ifade edilmiştir. Yeni işe alım kriterleri ile ilanın 09 Haziran 2022 tarihinde yayınlandığı görülmüştür.

Periyodik sağlık muayenelerinde yaşanan problemler sebebiyle oluşan geçici lisans kayıpları ve iş gücü kayıpları gündeme getirilerek, bu konuda TALPA olarak SHGM ile yürüttüğümüz çalışmalar anlatılmıştır. Muayenelerin EASA ve FAA'de uygulandığı gibi tek AME tarafından yapılması uygulamasına geçilmesi konusundaki çalışmalarımıza destek istenmiştir.

İşe alımlarda uygulanan OML kısıtlı pilotların işe alınmaması konusu görüşülmüştür. TALPA olarak 2020 yılı başında hazırlanmasını sağladığımız ve meclis iç işleri komisyonunda bekleyen pilotlara hususi (yeşil) pasaport kanun teklifi konusu gerekçeleri ile birlikte makamlarına izah edilmiş ve destek istenmiştir. Eğitim borçları ile ilgili getirilen çözüm önerileri konusunda değerlendirmelerimiz makamlarıyla paylaşılmıştır.

THY GENEL MÜDÜRÜ BİLAL EKŞİ ZİYARETİ

• TALPA Yönetim Kurulu 20.04.2022 tarihinde THY Genel Müdürü Sayın Bilal EKŞİ'ye makamında ziyarette bulunulmuş; ziyarette, sağlık muayenelerinde

yaşanan sorunlar ve işsiz pilotların durumu ve İstihdamları hususları başta olmak üzere çeşitli konularda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

THY UÇUŞ İŞLETME GENEL MÜDÜR YARDIMCISI KPT. PLT. MEHMET KADAİFÇİLER ZİYARETİ

• TALPA Yönetim Kurulu olarak 20.04.2022 tarihinde THY Uçuş İşletme Genel Müdür Yardımcısı Kpt. Plt. Mehmet Kadaifçiler'e makamında ziyarette bulunulmuş; ziyarette, sağlık muayenelerinde yaşanan

sorunlar, dual base, ekip terminali güvenlik kontrolleri, THY'de işe alım süreçleri ve eğitim borçları ile ilgili konular başta olmak üzere çeşitli konularda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

15 MAYIS HAVA ŞEHİTLERİMİZİ ANDIK

Hava şehitlerimiz, TALPA ve Hava Harp Okulunun öncülüğünde Edirnekapı Şehitliğinde düzenlenen törenle anıldı. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği hedefe ulaşmak için sürdürülen mücadelede Ülkemiz ve havacılığımız için canını veren hava şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygı ile eğiliyor, şükranlarımızı sunuyoruz.

Günün anlam ve önemine ithafen başkanımız Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy bir konuşma yaptı. Üreksoy konuşmasında;

“Saygıdeğer konuklar,

Bugün 15 Mayıs, aziz şehitlerimizi anmak üzere icra ettiğimiz bu son derece anlamlı törene teşrif ederek vefa duygusunu gösteren sizlere şükranlarımı sunuyorum.

Bir medeniyet projesi olarak 29 Ekim 1923'te ilan edilen Cumhuriyet ile birlikte havacılığımız ivme kazanmış, havacılığın önemini diğer ülkelerden çok önce fark eden Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk konuyu veciz biçimde ifade etmiştir:

“Geleceğin en etkili silahı da, aracı da hiç kuşkunuz olmasın tayıyaredir. Bir gün insanoğlu tayıyaresiz de göklerde yürüyecek, gezegenlere gidecek, belki de aydan bize haber yollayacaktır. Bu mucizenin gerçekleşmesi

için 2000 yılını beklemeye gerek kalmayacaktır. Gelişen teknoloji daha şimdiden bunu müjdeliyor. Bize düşen görev ise, batıdan bu konuda fazla geri kalmamayı temindir.”

Bu eşsiz öngörüsüyle söylediği “İstikbal Göklere'dir” sözüyle Türk gençlerine bir hedef göstermiştir. Bu hedef doğrultusunda Türk ulusu sadece Fesa Evrensey, Vecihi Hürkuş ve Nuri Demirağ gibi efsane havacıları değil çok sayıda isimsiz kahramanı da yetiştirmiştir.

Bugün dünya havacılığında önemli bir yeri olan havacılığımız, gökyüzüne aşkla bağlı meslek büyüklerimizin aktığı, kan, ter, gözyaşı ve deneyimlerine çok şey borçludur.

1914 yılında yaşamlarını yitiren Yüzbaşı Fethi bey, Yüzbaşı Sadık bey ve Teğmen Nuri bey uçaklarının düşmesi sonucu havacılık tarihimize ilk şehitlerimiz olarak geçmişlerdir.

Bugün havacılığımız onların ve çok güç şartlarda mesleğini yaparken yaşamlarını yitiren başta Fethi, Sadık ve Nuri beyler olmak üzere havacılık şehitlerinin aziz hatıraları üzerinde yükselmektedir. 1926 yılında ilk kez anılan hava şehitlerimizi, 93 yıldır her 15 Mayıs'ta anmanın kutsal bir görev, minnet duygularımızı ifade etme olanağı

bulduğumuz asla unutulmayacak bir tarih olduğunun bilinci ile bugün de kabirleri başında rahmetle anıyoruz.

Şehadetleri ile biz Türk pilotlarına ışık ve yol gösteren, ülkemiz ve havacılığımız için

canlarını veren asker ve sivil tüm şehitlerimizin toprağa değil bu milletin kalplerine ve gönüllerine gömülmüş olduklarını biliyor, Türkiye Havayolu Pilotları Derneği olarak aziz hatıraları önünde saygı ile eğiliyoruz.” dedi.

26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜNDE TALPA ATATÜRK'ÜN HUZURUNDAYDI

26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜ NEDENİYLE TALPA YÖNETİM KURULU ÜYELERİ BAKIRKÖY ÖZGÜRLÜK MEYDANI ATATÜRK ANITINA ÇELEN KOYARAK SAYGI DURUŞUNDA BULUNDULAR.

Türkiye Havayolu Pilotları Derneği (TALPA) tarafından Bakırköy Özgürlük Meydanı Atatürk Anıtı'nda bir tören düzenlendi. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Başkanımız R. Okan Üreksoy bir konuşma yaptı. Üreksoy konuşmasında,

“Değerli meslektaşlarım,
Saygı değer misafirler,
Basınıımızın değerli temsilcileri...

Bugün burada 26 Nisan Dünya Pilotlar Gününü kutlamak üzere toplandık.

1912 yılında 1 numaralı Türk Pilot Brövesi sahibi Fesa EVRENSEV'in Türkiye semalarında ilk uçuşunu yaptığı gün olarak kabul edilen 26 Nisan, bir süre Türkiye'de Pilotlar Günü olarak kutlanmış; daha sonra TALPA'nın girişimleriyle 2014 yılında (IFALPA) Havayolu Pilotlar Dernekleri Uluslararası Federasyonu

ve Avrupa Kokpit Birliği tarafından da Pilotlar Günü olarak kabul edilerek Dünya Pilotlar Gününe dönuşmüştür. Tüm meslektaşlarımızın, Havaçılık camiamızın, dünyaya mal etmiş olduğumuz bu önemli gününü Türkiye Havayolu Pilotlar Derneği Yönetim Kurulu adına en derin saygılarımla kutluyorum.

Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK, bundan yıllar önce bizlere gökleri, gökyüzünü eşsiz ileri görüşlülüğü ile geleceğin anahtarı olarak işaret etmiş; hedef göstermişti. Bizler Türk pilotları olarak, O'nun gösterdiği bu hedef doğrutusunda hem ülkemiz, hem de dünya semalarında uçtuğumuz her an bu hedefi gerçekleştiriyor olmanın haklı onur ve gururunu yaşıyoruz.

Pilotluk mesleği, insanın

doğal yaşam döngüsünün dışında kalan şartlarda yerine getirilen ve büyük özveri isteyen bir meslektir. Pilotluk bir meslekten öte bir tutku, bir yaşam tarzı, bir kendini

adamaktır. Arkanıza yüzlerce insanı emanet alarak, gidecekleri yerlere selamete ulaştırmanın sorumluluğunu hissetmektir. Gece gündüz, bayram, hafta sonu

kavramları olmadan aldığımız her görevi emniyetle yerine getirmek bizler için en büyük bayramdır. Gidecekleri yerlere emniyet ve mutlulukla ulaştırdığımız her insanın yüreğindeki minnet, bizlerin enerjisidir.

Havaçılık sektörü ve mesleğimiz yaklaşık son iki buçuk yıldır, dünyada eş görülmemiş Covid pandemi sebebiyle çok zor bir süreç yaşamış, sürecin nasıl gelişeceği ve bizleri nelerin beklediği konusundaki belirsizlikler bizler üzerinde önemli etkiler yaratmıştır. Pandemi sürecinde tüm meslektaşlarımız Covid'in bilinmez ortamında kurtarma uçuşları ve tıbbi malzeme öncelikli olmak üzere, kargo uçuşları ile fedakarca görevlerine devam etmişlerdir.

Gerek görev, gerekse diğer ortamlardan dolayı yakalandıkları Covid sebebiyle 11 değerli meslektaşımızı kaybetmiş olmanın derin üzüntüsünü yaşamaktayız. Onları çıktıkları sonsuzluğa yolculuklarında minnetle anıyoruz.

Aşının beklenenden daha çabuk bir sürede uygulanmaya başlamış olması sebebiyle sektörümüzde de Covid öncesine dönüş ile ilgili önemli mesafe katedilmiş; bugün itibariyle dünya genelinde 2019'a göre ortalama %80'ler seviyesine gelinmiştir. Ülkemizde de benzer seviyelere ulaşılmış ve önümüzdeki dönemde pandemi öncesi seviyelere ulaşılması beklenmektedir.

Pandemi sürecinden çıkış işaretlerini aldığımız bugünlerde, uzun yıllardır sektörümüzde konuşulmakla birlikte hayata geçirilememiş ve havacılık sektörü çalışanlarının sosyal güvenceleri için çok önemli bir ihtiyaç olan ve eksikliğini duyduğumuz Havacılık Meslek Kanunu ile ilgili çalışmalarımıza hız vermiş olduğumuzu duyurmak istiyoruz.

Tüm medeni ülkelerde ayrı bir kanun ya da genel iş kanununun düzenlemeleri olarak sosyal hakları devlet tarafından koruma altına alınmış olan havacılık sektörü çalışanlarının, ülkemizde kendi başlarına bırakılmaması gerektiğinin burada altını çizmek istiyorum.

Son yıllardaki gelişimi ile dünya ortalamalarının çok üzerinde bir performans sergileyen Türk havacılık sektörünün bu başarısı hiç kuşkusuz ki çalışanlarının üstün emekleri sonucudur.

Sektörümüzün tüm paydaşları ve devletimiz ile el ele vererek, yıllardır süregelen bu ihtiyaca ortak bir paydada buluşarak hakkaniyetle karşılık verecek ve hak edildiğine inandığımız bir sonuca ulaşabileceğimize inanmak istiyoruz.

Bu samimi duygularla, Türkiye Havayolu Pilotları Derneği yönetim kurulu adına, 26 Nisan dünya pilotlar gününün hayata geçirilmesinde emeği olan meslektaşlarımıza, bugüne özel ilgi gösteren basınımıza, siz değerli katılımcılara teşekkür ediyorum.

Dünya pilotlar günümüz kutlu olsun” şeklinde konuştu.

KURULUŞUMUZUN 64'üncü YILI

Kutlu Olsun

1958 yılında kuruluşundan bu güne kadar Türk Havacılık Sektörümüzün belkemiği olan meslektaşlarımızın sesi olmayı sürdüren TALPA'mız 64 yaşında gururla kutluyoruz..

Presidential Citation

Presented by

The International Federation of the Air Line Pilot's Associations to

Captain R. Okan Üreksoy

In recognition of his outstanding leadership and support during the aftermath of tragic accident of Pegasus Airlines flight PC2193. As TALPA Secretary General and IFALPA Accident Investigator, Captain Üreksoy led the crisis management team and provided unwavering support to the Turkish pilot wrongly blamed and imprisoned following the accident; contributing endless hours to the efforts to establish airline labour legislation in Turkey.

Presented in Singapore, 28 May 2022

*Captain Jack Netskar
President*

HAVACILIK MESLEK YASASI TOPLANTISI

Havacılık Meslek Yasası hazırlanması konusundaki çalışmalarımız kapsamında 26 Nisan 2022 günü Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesinde bir koordinasyon toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya TALPA adına Başkan Kpt Plt. Okan Üreksoy, Başkan Yardımcısı Kpt. Plt. Mehmet Uslay Dernek Hukuk Müşaviri Av. Sencer Seren, Av. Eda Naz SEREN; Bahçeşehir Üniversitesi adına Hukuk Fakültesi Öğr. Üyesi Prof. Dr. A. Can Tucaç, Öğr. Üyesi Doç. Dr. F. Burcu Savaş, Öğr. Üyesi Doç. Dr. Zafer Kahraman, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Pilotaj Bölümü Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Tüzün Tolga İnan katılmıştır. Toplantıda Havacılık Meslek Yasası ile ilgili ihtiyaç, önceden hazırlanmış olan taslaklar, dünyadaki uygulamaları konuları ele alınmış; Havacılık Yasasıyla ilgili çalışma programı oluşturularak sürecin TALPA ve BAÜ işbirliği ile gecikmeksizin başlatılmasına karar verilmiştir.

IFALPA'dan anlamlı ödül

IFALPA'dan anlamlı ödül 76. IFALPA Konferansı 26-29 Mayıs 2022 tarihlerinde Singapur'da gerçekleştirildi. IFALPA ödülleri 28'i akşam düzenlenen ödül yemeğinde takdim edildi. TALPA Başkanı R. Okan Üreksoy Sekreterliği sırasında pegasus kazasında gösterdiği çalışmalar için başkanlık takdiriyle ödül alanlar arasında yer aldı.

62 yıllık birikim ve deneyim...

www.talpa.org

TALPA demek

Bireysel mesleki sorunların çözümü

DEMEEK

Dernek, üyelerinin işverenleri ile yaşadığı sorunlarda, talep halinde savunma hazırlanması, süreçler hakkında bilgi verilmesi, gerektiğinde ihtarname-ihbarname gönderilmesinin tavsiye edilmesi, iş akdinin feshi durumunda fesih işlemlerinin değerlendirilmesi, dava açılacak koşulların varlığının belirlenmesi, leh ya da aleyhe davalarda dile getirilmesi gereken önemli unsurlar konusunda bilgilendirme yapılması ve bunlarla sınırlı olmamak üzere sair hukuki ve/veya idari işlemlerde, bünyesindeki uzmanlar aracılığıyla karşılıksız danışmanlık hizmeti vererek üyelerine destek olmakta; diğer taraftan da, müzakere ile uzlaşılacak uyuşmazlıklarda, muhatap kişi ve kurumlar nezdinde sorunun sulhen çözülebilmesini sağlamak üzere aktif rol üstlenmektedir.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

talpa_org

talpa_org

talpaorg

UYKUSUZLUK VE BİTKİNLİK

Dr. Kpt. Plt. M. Melih BAŞDEMİR
Ekip Kaynak Yönetimi

BİLENDİĞİ GİBİ HAVACILIK ENDÜSTRİSİNDE ÇALIŞANLARIN EN ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİ DE UYKUSUZLUK VE BUNA BAĞLI OLARAK GELİŞEN AŞIRI YORGUNLUKTUR (FATIGUE). UYKU İNSANIN ŞARJ OLMA HALİDİR. YETİŞKİN BİR İNSANIN UYKU İHTİYACI ÜZERİNE YAPILAN BİLİMSEL ÇALIŞMALARIN ORTAYA ÇIKARDIĞI SONUCA GÖRE, NORMAL BİR İNSANIN, KESİNTİSİZ, DERİN VE REM (RAPID EYE MOVEMENTS) UYKUSU ŞEKLİNDE OLMAK ÜZERE GÜNDE 7-9 SAATLİK BİR UYKU İHTİYACI OLDUĞU BULUNMAKTADIR.

Uykusuzluk ya da az uykunun uçuş emniyetine doğrudan etkisi olan aşırı yorgunluğa yol açtığı, aşırı yorgunluğun (fatigue) da son gelişmeler sayesinde ölçülebildiği ve aşırı yorgunluğun insan üzerinde etkisinin neredeyse belli miktarlarda tüketilen alkol eşdeğer olduğu bilinmektedir. Bu gerçeklere rağmen maalesef birçok uçuşu aşırı yorgunluğun etkilerini tam olarak kavrayamamaktadır. Bundan dolayı da yorgun uçucular farkına

varmadan “bitkin-fatigue” halinde uçmaya devam ederek uçuş emniyetsizliğine sebebiyet vermektelerdir. Uykunun uçuş emniyeti açısından önemini daha iyi kavrayabilmek için öncelikle uykunun genel yapısını incelemek faydalı olacaktır.

UYKUNUN AŞAMALARI

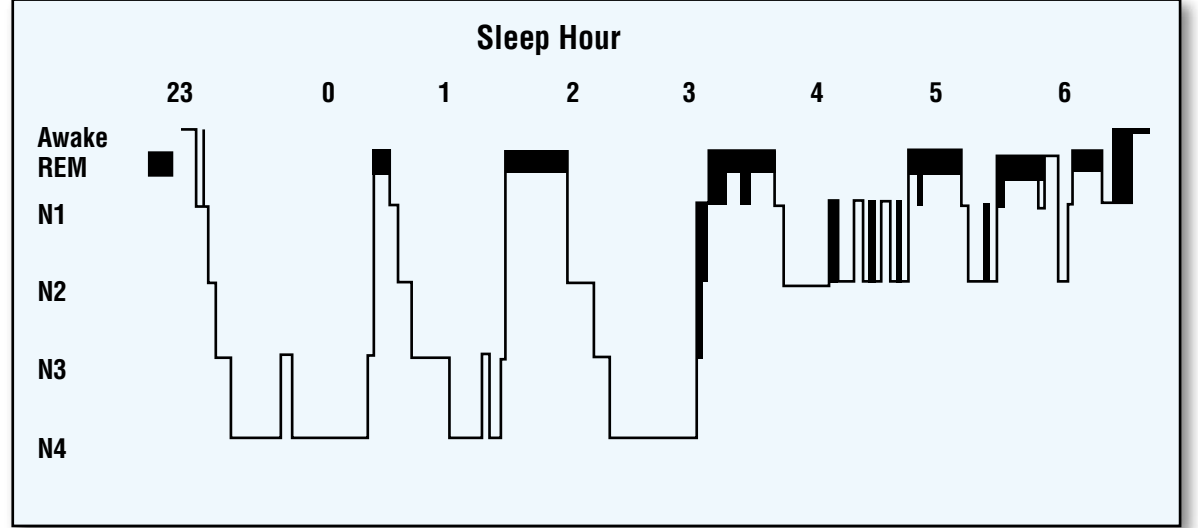
Uyku içinde birçok aşama bulduran, duyu organlarının aktif olarak çalıştığı ve insanın tazelenmesini sağlayan bedensel ve zihinsel bir aktivitedir. Yapılan çalışmalar uykunun 5 basamaktan

oluşturduğunu ortaya çıkarmıştır. Buna göre: N1, N2, N3, N4 ve REM (Rapid Eye Movements) basamakları bulunmaktadır. N1-N4 arası göz hareketlerinin bulunmadığı aşamalar olduğu için Non-REM aşamaları olarak adlandırılmaktadır.

Bu aşamaları kısaca inceleyecek olursak; öncelikle, uykuya dalma sırasında insan N1 aşamasına girer. Bu aşama, uyanıklık ile uyku arasındaki geçiş aşamasıdır. Beyinsel faaliyetler yavaşlar, insan seslere ve görüntülere karşı tepkisizleşir ve gözler tamamen

UYKU İÇİNDE BİRÇOK AŞAMA BULUNDURAN, DUYU ORGANLARININ AKTİF OLARAK ÇALIŞTIĞI VE İNSANIN TAZELENMESİNİ SAĞLAYAN BEDENSEL VE ZİHİNEL BİR AKTİVİTEDİR. YAPILAN ÇALIŞMALAR UYKUNUN 5 BASAMAKTAN OLUŞTUĞUNU ORTAYA ÇIKARMIŞTIR.

Uyku Mimarisi (Iovono, 2009)

Sleep architecture

kapanarak yavaş ve istemsiz hareketler yapmaya başlar. Ayrıca bu aşamada ani kas hareketlerine ve kasılmalara da rastlanabilir. Uykunun ilk basamağı olması sebebiyle bu aşamanın 10 dakikayı geçmesi durumunda uykudan birkaç dakika öncesi anlarda yaşananlar unutulabilir, diğer bir ifadeyle hafıza kaybı yaşanır.

Bu aşamadan sonra öncelikle beyin dalgalarının düzensizleştiği ve ani salınımlar yaptığı bir safha olan N2 aşamasına geçilir. Burada beyin dalgaları bir düzensizlik arz eder, daha sonraki aşama olan N3'te, beyin faaliyetlerinin %20-50 arası işgal eden ve yavaş-dalga uykusuna geçiş yapılır, bu aşamada gözler hala hareketsizdir, ancak beyin dalgaları daha düzenli bir hal alır. N4 seviyesi ise N3'ün bir aşama üstüdür ve buradaki yavaş-dalga hareketler beyin faaliyetinin %50'sinden fazlasını işgal eder. Bu seviye uyuyan bir insanı uyandırmak N1 seviyesine göre daha zordur.

Özellikle N3 ve N4 seviyesinde uyandırılan insanların ayılmaları birkaç dakikayı geçebilir, burada insanlar tepkisiz ve duyarsız kalabilirler, bundan dolayı uçuş sırasında kokpitte kontrollü dinlenme uykusu yapan pilotların bu aşamaya dikkat etmeleri ve bu aşamaya geçmeden uyanmaları gerekmektedir.

Beşinci aşama, birçok yönden diğer uyku basamaklarından farklı olan REM aşamasıdır. Burada gözler sürekli hareket halindedir, beyin sürekli bir faaliyette ve rastgele dalgalar üretmektedir, kaslar ise artık tamamen hareketsiz kalarak tam olarak dinlenme safhasına geçmiştir. REM safhası aynı zamanda da "rüya safhası" olarak adlandırılır, çünkü çoğu zaman rüyalar bu basamakta görülür. Kasların hareketsiz kalması rüya görmeyi kolaylaştırmaktadır.

UYKU MİMARİSİ

Gece boyunca insan, daha

önceden öngörülebilir bir patern içinde yukarıda bahsedilen uyku aşamaları arasındaki geçişlerle uykusunu tamamlar. Uyku Mimarisi Şekli'nde de gösterildiği gibi buna uyku döngüsü denir. Buradaki döngü genel olarak bozulmaz ve uyku süresince saatlere bağlı olarak bir seyir gösterir. Her bir döngü yaklaşık olarak 90 ile 120 dakika arasında gerçekleşir. Her uyku döngüsünde, N1 safhası 5dk. içinde bitirilerek diğer safhalarla Non-REM safhaları tamamlanır ve uyku döngüsü REM safhası ile sona erer, gece boyunca bu uyku döngüleri ile uyku faaliyeti devam eder. Gecenin ilk yarısında genellikle, REM uykusunun azdır ve uyku faaliyeti Non-REM uykusu ile sürdürülür. Bu durum uykunun yaklaşık olarak ilk 4 saatlik bölümünü kapsar. İnsanın şarj eden REM uykusu ise daha çok bu zaman diliminden sonra yaygın olarak gerçekleşir. Şekil 8'de de gösterildiği gibi, uykunun

son iki döngüsü tamamen REM ile N1 ve N2 arasında tamamlanır. Uyku içinde zaman zaman kısa uyanışlar meydana gelebilir, insan gece boyunca toplamda 10 dk. sürebilen ve genellikle yetişkinlerde oluşan bu uyanmaların çoğunu fark edemez.

Uyku insanı tazelenmektedir, ancak bu tazelenme bir ritim içinde gerçekleşmektedir. İnsan bir makinenin aksine hayatı ve faaliyetlerini bir günün ışık durumuna bağlı rutin içinde tamamlar, bu rutine Circadian Ritmi denmektedir, konuyu daha iyi kavrayabilmek için Circadian Ritmini incelemekte fayda bulunmaktadır.

CIRCADIAN RİTMİ

Circadian ritmi bizim günlük hayatımıza yön veren doğal döngüdür. Circadian saati ise bu ritim içinde, uyku, uyanıklık, vücut ısısının ayarlanması, hormon salınımı ve fiziksel ve bilişsel performans gibi fizyolojik

UYKU İNSANI TAZELEMEDİR, ANCAK BU TAZELENME BİR RİTİM İÇİNDE GERÇEKLEŞMEKTEDİR. İNSAN BİR MAKİNENİN AKSİNE HAYATI VE FAALİYETLERİNİ BİR GÜNÜN IŞIK DURUMUNA BAĞLI RUTİN İÇİNDE TAMAMLAR, BU RUTİNE CIRCADIAN RİTMİ DENMEKTEDİR.

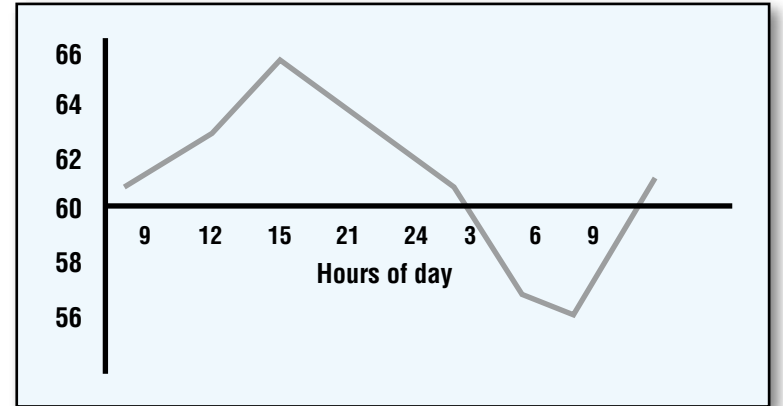

süreçleri düzenler. Örnek olarak uyku sırasında daha düşük olan vücut ısısı, circadian saati sayesinde uyanmadan yaklaşık olarak 1.5-2 saat önce normal ısıya yükseltilir, ayrıca insanın gün içindeki zihinsel ve fiziksel yetkinliğinin ayarlandığı saatte bu uyku öncesi ana rastlar. Örnek verecek olursak, normalde 0700'da uyanan bir insanın circadian saati 0500-0530'da devreye girerek insanı yeni güne hazırlar. Buna göre, normal bir insanın 0200-0600 saatlerini uykuda geçirdiği, 0300-0500 arasında ise circadian saatinin devreye girdiği kabul edilmektedir.

Uykusunu ışık, ses gibi çevresel şartlardan arındırabilen kişiler için 24 saatlik olan circadian saati, 25 saate çıkarılabilir. Aslında buradaki döngünün uzatılması ya da kısaltılması circadian saatinin esnekliğinden kaynaklanmaktadır ve biz uçucular için de konunun en önemli bölümünü oluşturmaktadır.

Genellikle insanlar normal uyku saatlerinden daha önce uyumada zorlanırken, daha sonra uyumada diğer bir ifadeyle günü uzatmada çok zorlanmazlar. Buradaki ritim genel olarak 24 saat üzerinden programlanmış olsa da gece ve gündüz ayırımının, dolayısıyla ışık durumunun etkisi önemlidir. Ancak bizleri yakından ilgilendiren sorun, bu ritmin ileri ya da geriye alınmasındaki ani değişikliklerdir. Bu ani değişiklikler 7/24 uçan pilotların, ER uçuşu yapan kaptanların hayat tarzı olmuştur. Bu hayat tarzına rağmen sonuçta insan olan pilotların circadian saatlerinin ayarlanmasında sorunlar yaşanmakta ve buna bağlı olarak aşırı yorgunluk (fatigue) vakaları ile karşılaşmaktadır. Buradaki asıl sorun ise circadian saatinin, zaman dilimlerinde, uyuma periyotlarında, gece/gündüz farklılıklarında yaşanan ani değişime karşı kendini yeterince çabuk ayarlayamamasıdır.

Günlük Psikomotor Performansı (Euro Control Publication, 2012)

Bu tür ani değişikliklere karşı olabilecek fiziksel uyum günler hatta haftalar alabilir, bunun sebebi ise circadian saati düzenleyen gece/gündüz değişiminde yaşanan değişikliklerdir. Örnek olarak bir ER (Extended Range- Deniz Aşırı) uçuşu sonrasında 7 saatlik bir zaman farklılığına gitmek zorunda kalan bir uçucunun ya da aylık programındaki uçuşlarının gece vakitlerine

gelmesi sonucunda gece uçup gündüz uyumak zorunda kalan bir kaptanın circadian saatindeki düzen alt üst olmaktadır. Ancak sorun bu uçucuların yeni düzene uyum sağlamak için yeteri kadar zamanı olmamasıdır. Buna bağlı olarak yeni circadian saatine uyum sağlayamayan pilotlar performans göstermeleri gereken saatlerde uçmak zorunda kalmaktadırlar. Bununla ilgili olarak aşağıdaki

şekilde yer aldığı gibi zaman dilimleri ve performans grafiği pilotların fizyolojik yetkinlikleri gösterilmektedir. Buna göre 0900-0200 saatleri arasında pilotlar en yüksek düzeyde performans gösterirken 0200'dan sonra bu performans düşmektedir. Kendisini yeni zaman dilimine göre hazırlayamayan bir pilot, normalde gün ortasında olmasına rağmen kendisi gece yarısında hissederek performans düşüklüğü yaşayacak ve yorgunluk (fatigue) hissedecektir. Bu aşırı yorgunluğun etkileri de alkollü bir beden davranış şekline benzer bir durum arz edecektir.

BİTKİNLİK (FATIGUE)

Genellikle uykusuzluğa bağlı olarak gelişen ve Bitkinlik-Fatigue olarak adlandırılan bu durum, insanın normal yorgunluk sınırlarını aşan bir şekilde gelişen fiziksel ve zihinsel tükenmişlik ya da bitkinlik halidir. Fiziksel olarak, kasların istenen seviyede iş yapma becerisini yitmesi anlatılırken, zihinsel olarak ise beyinsel beceri gerektirecek olaylarda kavrama, anlama, yorum yapma ve uygulama gibi eylemleri yerine getirilememesini ifade eder. Fiziksel fatigue genellikle uykusuzluktan ve egzersizden uzak kalmadan dolayı oluşur, zihinsel fatigue ise, yukarıda bahsedilen circadian ritminin bozulmasından, uyku eksikliğinden, stres ve yoğun iş temposundan kaynaklanır.

Pilotlar normal çalışma düzenlerinden dolayı burada bahsedilen iki tür bitkinlikten etkilenmektedirler. Sürekli dikkat ve DF sahibi olması gereken

GENELLİKLE UYKUSUZLUĞA BAĞLI OLARAK GELİŞEN VE BİTKİNLİK-FATIGUE OLARAK ADLANDIRILAN BU DURUM, İNSANIN NORMAL YORGUNLUK SINIRLARINI AŞAN BİR ŞEKİLDE GELİŞEN FİZİKSEL VE ZİHİNSEL TÜKENMİŞLİK YA DA BİTKİNLİK HALİDİR.

bitkinliğe maruz kalan pilotların reaksiyon zamanları artar, dikkat seviyeleri azalır, hafıza kapasiteleri düşer ve uçuşta içe kapanık bir davranış şekli benimsemek durumunda kalırlar. Buradaki en önemli sorun ise uykusuzluktan kaynaklanan bitkinlik sonrasında yukarıda bahsedilen etkilerin gizli, fark edilmez olmasında ve insanın tüm fonksiyonlarını etkilenmesindedir. Aşağıdaki tabloda da gösterildiği gibi, gözü açıkken uyuma, radyo konuşmalarını duymama, görev sırasındaki iletişimin bozulması ve kısmi inkapasite-bilinçsizlik hali, bitkinlik sonrası kokpitte yaşanan olaylardır.

Uçuşta özellikle yoğun dikkat gerektiren kalkış ve alçalma safhalarında, standart dışı hareketlerde bulunma, yanlış SID ya da STAR, yaklaşma uygulamaları, unstable yaklaşımlar, genel anlamda uçuş yetkinliğinin azalması, bir olaya fiiks olma, dikkatin azalması ya da tek yöne kaydırılması,

Uçucuların Bitkinliği ve Circadian Ritmi (Wiener ve Nagel, 2010)

Performans Kategorisi	Etkiler
Reaksiyon Zamanı (Artan)	Zamanlama hataları, gelişmiş etki edicilere ihtiyaç duyar.
Dikkat Seviyesi (Azalan)	Atlanan, yanlış sıralandırılan görevlere sebep olur Sadece tek bir göreve odaklanabilir Azalan çapraz kontrol DF'de azalma, zayıf dikkat performansı
Hafıza (Son bulan)	Operasyonel olayları yanlış hatırlama Geniş bakış gerektiren görevlerde zafiyet Eski alışkanlıklara dönüş
Davranış Şekli (Çekingen)	Yanlış giden olaylara müdahalede yetersizlik Az dikkat gerektiren görevleri bile yapmada yetersizlik Çok fazla dikkat dağınıklığı Alınganlık hali İlgisizlik

görevler arası önceliklendirmenin bozulması, unutkanlık, yanlış karar verme ve bunların azalması, bir olaya fiiks olma, dikkatin azalması ya da tek yöne kaydırılması, görevler arası önceliklendirmenin bozulması, unutkanlık, yanlış karar verme ve bunların sonucunda SA kaybının yaşanması fatigue sonrasında yaşanan en dikkat çeken durumlardır.

Bitkinlik ve uykusuzlukla mücadelede yapılması gerekenler ise; öncelikle görev dışı zamanlarda yeterince dinlenme, spor yapma, hobi edinme, uçuş sırasında kontrollü dinlenme yapma, diğer kokpit üyesiyle etkili bir EKY kurma ve onun

gözlemleme yeteneklerinden faydalanma, kabin ekibinin düzenli aralıklarla kokpiti kontrol etmesini sağlama ve şirketlerin ekip planlama departmanlarında fatigue konusunda bir farkındalık yaratma olarak sayılabilir.

Yoğun uçuş temposunda çalışan pilotların uykusuzluk ve fatigue ile mücadele etmeleri uçuş emniyetinin sağlanması ve görevlerin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için çok önemlidir. Burada kendisini yorgun hisseden uçucuların dinlendirilmesi, uçuş faaliyetlerinden belli bir zaman uzak tutulması, ve fatigue'in etkilerinin tüm uçucular tarafından tazeleme eğitimlerinde anlamaları sağlanmalıdır.

İNSAN FAKTÖRÜ

'UÇUŞ EKİPLERİ İÇİN DİKKAT YÖNETİMİ'

N. Temuçin GÜREL
THY INSTRUCTOR
Uçuş Eğitim Başkanlığı

BAŞLARKEN...

Trafikte araba kullanırken radyoda kanal aradığımız bir zamanda öndeki arabanın durduğunu son anda fark edip, aniden frene bastığımız bir durum hatırlayabiliriz. Yine benzer şekilde kırmızı ışıkta beklerken yanımızda oturan arkadaşımızla konuşmaya daldığımız bir anda arkadaki araçtan gelen ve hareket etmemizi isteyen bir klakson sesiyle irkildiğimizi de hatırlayabiliriz. Aynı şekilde uzun bir yolculukta birkaç saatlik sürüşten sonra yolun, yoldaki araçların çok sıradan hale geldiğini, çevreye daha fazla yoğunlaştığımızı, rahatlık içinde girdiğimizi ve karşıdan gelen aracı son anda fark ettiğimize dair bir yaşantımız

da olabilir. Bu tanıdık gelen örneklerin tümü ortak bir noktada buluşmaktadır. Dikkat. Dikkat hayatın her alanında yer alan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Dikkat yönetilmesi gereken bir zihinsel süreçtir. Bunun için de ne olduğunu ve nasıl yönetileceğini bilmek önemlidir.

Dikkati, genel olarak ilgili

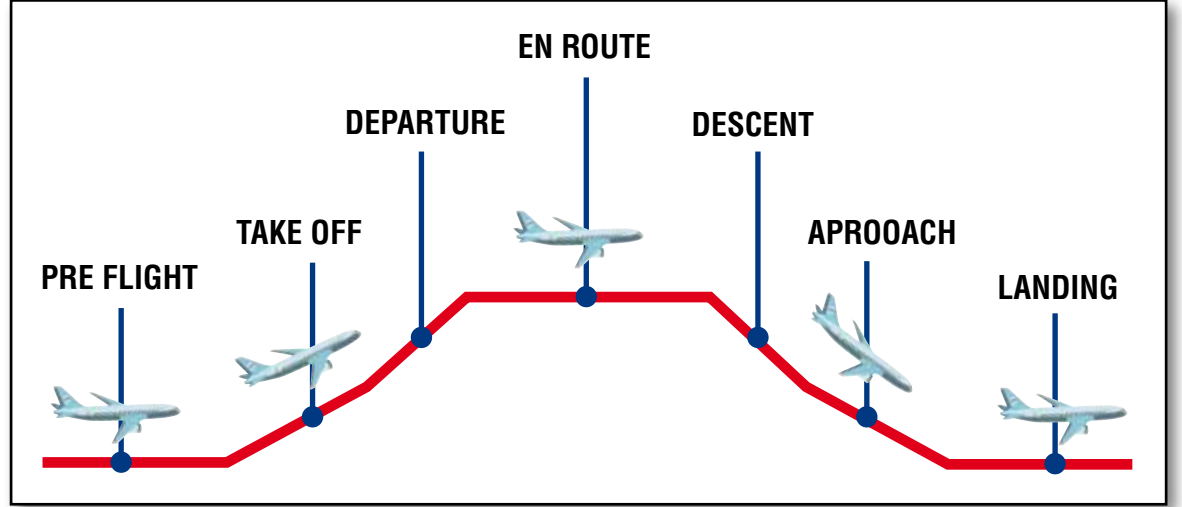
uyaranları seçebilmek ve onlara yoğunlaşabilmek olarak tanımlayabiliriz. Bu mekanizma sayesinde insan kendini önemli uyaranlara odaklar ve onları yönetir. Dikkat insanı zorlayan ve önemli bir zihinsel süreçtir. Özellikle bazı işlerde çok hayati unsurlar içermekte ve çok önemli sonuçlara neden olabilmektedir. Elbette bu

işlerin en başta gelenlerinden biri pilotajdır. Şimdi uçuş operasyonunda uçuş ekiplerinde dikkati yönetmek neden önemlidir konusunu birlikte inceleyelim.

UÇUŞUN KRİTİK FAZLARI VE YÖNETİMİ...

1990'lı yılların başında Teksas Üniversitesi'nde Robert

DİKKAT HAYATIN HER ALANINDA YER ALAN BİR KAVRAM OLARAK KARŞIMIZA ÇIKMAKTADIR. DİKKAT YÖNETİLMESİ GEREKEN BİR ZİHİNSEL SÜREÇTİR. BUNUN İÇİN DE NE OLDUĞUNU VE NASIL YÖNETİLECEĞİNİ BİLMEK ÖNEMLİDİR.

L. Helmreich ve ekibi uçuşun kritik fazlarını belirlemek üzere çeşitli çalışmalar yapıyorlar. Bu çalışmalar sonucu uçuşun bazı fazlarının son derece kritik olmak üzere her fazın önemli olduğu üzerinde fikir birliğine varıyorlar. Son derece kritik önem taşıyan fazlar olan uçuş öncesi hazırlık kalkış/tırmanma ve yaklaşma/iniş'in etkin yönetilmesi gerektiği de yaptıkları çalışmada öne çıkan unsurlardan oluyor. Ve bu kritik fazları etkin yönetmek üzere belki basit ama son derece etkili bir konsept olan "steril kokpit" uygulaması gündeme geliyor.

İlerleyen zaman diliminde steril kokpit konsepti, uçuşun kritik fazlarında uçuş ekiplerini ve kokpiti dikkat dağıtıcı uyarılardan arındırmak ve odaklanmayı artırmak üzere uygulamada önemli bir araç olarak yaygınlaşıyor. Bugün de bu uygulama havayollarında taviz vermeden kullanılan bir yöntem

olarak varlığını sürdürmektedir. Günümüzde de uçuş ekiplerinin hayatında olan bu uygulamanın varlığı bize bir şeyi işaret etmektedir. O da dikkatin uçuşun genelinde ama özellikle kritik fazlarında yönetilmesi gereken bir zihinsel süreç olduğudur. Bunun en büyük ispatı da yönetilemediğinde ortaya çıkan olumsuz örneklerdir.

Örneğin son yaklaşmanın başlangıcında elinde gümrük evrakıyla imza için kokpite gelen bir Kabin Amiri düşünelim. Uçuş ekibi de fazla iyi denilebilecek bir yaklaşımla vakit ayırıp, işi bölmek pahasına evrağı imzalıyor olsun. İşte bu durumun beraberinde getirebileceği bir yanlışlık (örneğin irtifayı yanlış seçmek/belirlemek) ve bu yanlışlığın gözden kaçması uçağı kısa bir sürede istenmeyen uçak durumuna sokabilecektir. Kısaca ifade etmek gerekirse, kokpitte uçuşun kritik fazında sürece odaklanması gereken

dikkati bozacak bir gelişmeye verilen izin kötü bir sonuca götürebilmektedir. Bu bakımdan steril kokpit gibi yöntemleri uygulamak etkili olmakla birlikte uçuş ekiplerinin dikkat yönetimine ilişkin bilgiye sahip olması ve bunu tutarlı biçimde uygulaması da büyük önem taşımaktadır.

DİKKAT ÇEŞİTLERİ

Dikkat çeşitleri olarak aşağıdakileri sıralayabiliriz. Bu sıralananların hepsi kıymetli olmakla beraber uçuş operasyonu için belki biraz daha yakından tanınması gerekenler odaklanmış, bölünmüş ve sürdürülen dikkattir.

• Edilgin (Pasif) Dikkat

Aniden ortaya çıkan bir uyarana herhangi bir çaba göstermeden yönelmektir. Yüksek bir sese doğru direkt yönelmemiz buna örnektir.

• Etkin (Aktif) Dikkat

Bir göreve, bir uyarana çaba gösterilerek yönelmektir. Kalabalık bir ortamda

tanıdığımız bir kişiyi ararken sergilenen dikkat buna örnektir.

• Seçici Dikkat

Belirli bir anda bir veya birkaç uyarıcıya yönelmek, diğerlerini kapsam dışı bırakmaktır.

• Odaklanmış Dikkat

Dikkatin belli bir uyarıcıya odaklanabilmektir.

• Bölünmüş Dikkat

Aynı anda birden çok işin/görevin yerine getirilebilmektir.

• Sürdürülen (Süreklî) Dikkat

Dikkati sadece bir süre değil, o etkinlik ya da uyarana üzerinde süreç boyunca koruyabilmektir.

UÇUŞ OPERASYONUNDA ÖNEMLİ OLAN

Yukarıda belirtildiği gibi uçuş ekipleri için dikkat çeşitlerinin tümü önemli olmakla birlikte odaklanmış ve sürdürülen dikkat üzerinde durmamızda fayda vardır. Odaklanmış ve sürdürülen dikkat varlığını arzu ettiğimiz, bölünmüş dikkat

**İLERLEYEN ZAMAN DİLİMİNDE
STERİL KOKPİT KONSEPTİ,
UÇUŞUN KRİTİK FAZLARINDA
UÇUŞ EKİPLERİNİ VE
KOKPİTİ DİKKAT DAĞITICI
UYARANLARDAN ARINDIRMAK
VE ODAKLANMAYI ARTIRMAK
ÜZERE UYGULAMADA
ÖNEMLİ BİR ARAÇ OLARAK
YAYGINLAŞIR.**

ise istemediğimiz bir dikkat çeşididir. Uçuş operasyonunda her görevi belirlenmiş öncelik sırasına göre ve odaklanarak yerine getirmek gerekir. Uçuşun o fazında ve o anda yapılması gereken neyse sadece ona odaklanmak, yerine getirmek ve sonra sıradaki göreve geçmek. Bunu başarabilmek, görevleri tariflendiği şekilde ve doğru yerine getirebilmek için şarttır. Peki aynı anda birden fazla görevi yerine getirmeye kalkışırsak ne olur? O zaman dikkati bölmüş oluruz. Örneğin uçuş öncesi briefing yapan bir uçuş ekibi düşünelim. Briefing bilindiği üzere uçuşa ait tehditlerin ve bu tehditlere ilişkin planların konuşulduğu yerdir. Bu sırada cep telefonuna gelen bir mesaja yönelen ve okuyan ekip üyesi dikkatini bölmüş olacaktır. Bu bölünmeyle örneğin notamdaki bir meydan kısıtlamasını gözden kaçırmaması

mümkün olabilecektir. Gözden kaçırdığı şey de uçuşun ilerleyen fazlarında ona bir iş yükü olarak dönebilecektir. Bu nedenle uçuş ekipleri eğer check-list yapıyorsa sadece check-list'e, briefing yapıyorsa sadece briefing'e, ATC (Air Traffic Control) ile konuşuyorsa sadece konuşmaya odaklanmak durumundadır.

Diğer taraftan insan bir göreve odaklanmaya başladığında ilk dakikalar dikkat düşük seviyededir. Odaklanma devam ettikçe dikkat de artar. Beyindeki nöron aktivitesi bir süre sonra oldukça yüksek seviyeye ulaşır. Ve o görevi son derece yüksek bir performansla yapar hale geliriz. Fakat yukarıdaki cep telefonu örneğindeki gibi bu ilerleyiş sırasında araya bir başka görev ya da unsur sokarsak zihinsel performans bakımından başladığımız noktaya döneriz. Bu da bizi görevi yerine getirmede başarısızlığa götürür. Görevleri

yerine getirirken sıralamaya göre ve odaklanarak hareket etmeyen bir pilot edene göre iki ya da üç kat daha fazla yorulur ancak onun kadar iyi sonuçlar alamaz, performans gösteremez. Çünkü odaklanmayı seçen pilot kesintilerle başa dönmeden bir seferde yapmayı tercih etmiştir. Eski Fransız Başbakanı Georges Clemenceau'nun, "Saçımı tararken sadece saçımı düşünürüm" sözü bu durumu çok güzel özetlemektedir.

Aynı anda birden fazla göreve/işe odaklanmayı etkileyen şeyler vardır. Bunlardan ilki görevlerin benzerliğidir. Birbirine benzer iki görevi/işi aynı yapmak, birbirine benzemeyen iki görevi/işi aynı anda yapmaktan daha zordur. Check-list yaparken ATC talimatı dinlemek buna örnek verilebilir. Benzer bu iki görevi aynı anda yapmaya çalışmak, birinde bir yanlış yapmamıza yol açabilecektir. İkinci faktör görevlerin/işlerin

güçlük seviyesidir. İngilizce'yi farklı ve aksanlı konuşan bir ülkede ATC talimatı dinlerken uçağı iniş için konfigüre etmek zorlaşacaktır. Çünkü bu iki zorluk derecesi yüksek işi yönetmek daha yüksek seviyede dikkat gerektirecektir. Üçüncü faktör tekrardır. Tekrarlanan görevler/işler otomatik süreçlere dönüşür ve fazla dikkat göstermeden yapılabilir hale gelir. Sık gidilen ve bilinen meydanlarda tanıdıklık hissiyle ezberden otomatik taksi yapılabilir. Bu o meydana aşinalığı olan pilotun daha fazla düşebileceği bir tuzaktır. Çünkü aşinalığı olmayan pilotun bilmediği, alışkanlık döngüsü oluşmamış göreve/işe daha fazla bilinç koyması, kontrollü yapması ve böylelikle hata ihtimalini azaltması söz konusu olabilecektir.

Ayrıca uçuş ekipleri için dikkatin, uçuşun bir fazında yeterli seviyede sağlanıp, bir başka fazda istenen seviyede sağlanamayan bir unsur olması kabul edilebilir değildir. Uçuşun her fazı farklı zorluklar ve farklı tehditler içermekte olup, dikkatin uçuşun bütünü itibarıyla belli seviyede sağlanması gerekmektedir. Yani dikkat pilotlar için süreklilik içermek zorundadır. Bu bakımdan sürdürülebilir dikkat uçuş ekipleri için önemlidir. Bunun için pilotlar standart operasyon prosedürleriyle tanımlanmış usullere uymak, profesyonel olmak ve zararlı tutumlardan kendilerini korumak durumundadır.

**STERİL KOKPİT GİBİ
YÖNTEMLERİ UYGULAMAK
ETKİLİ OLMAKLA BİRLİKTE
UÇUŞ EKİPLERİNİN DİKKAT
YÖNETİMİNE İLİŞKİN
BİLGİYE SAHİP OLMASI VE
BUNU TUTARLI BİÇİMDE
UYGULAMASI DA BÜYÜK
ÖNEM TAŞIMAKTADIR.**

KOKPİTTE DİKKAT İÇİN SPOTLIGHT MODELİ

Uçuş ekipleri kokpite girdikleri andan itibaren pilot sayısına göre iki veya üç adet spot ışığı yanar. Kokpitte iki pilot olduğunu varsayalım. Benzetmek uygun olursa iki pilot kendi spot ışıklarını yakarak uçuşa ait tüm parametreleri ve gelişimleri izlemeye başlar. Bu izleme işlemi elbette o uçtıkları rollerine göre olur. PF (Pilot Flying) ve PM (Pilot Monitoring) kendi görev alanlarındaki tüm verileri ve oluşumları izler. Bir anlamda her iki pilotun spot ışığı kendi alanında sıralamaya uygun şekilde gerekli alanları aydınlatmaya başlar. Bunu etkin yapan uçuş ekibi kendi alanında herhangi bir normalden sapma olursa yakalama potansiyelini artırır.

Diyelim ki kokpitte II. Pilot hız göstergesinde ani bir

artış yakaladı. Bunu Sorumlu Kaptan Pilota uygun şekilde iletir. Kaptan kendisinin ilgileneceğini söyledi ve uçuş görevini II. Pilota verdi. Artık Sorumlu Kaptan Pilotun dikkati bir konuya odaklandı. Yani onun spotu sadece bir yeri, dar bir alanı aydınlatıyor. Şimdi II. Pilotun spotunun bir süreliğine daha geniş bir alanı aydınlatması gerekiyor. Yani spotunu daha geniş bir alanda dolaştırarak, alet, gösterge ve diğer ilgili unsurları izlemek durumunda olacak. Görüldüğü üzere uçuş ekiplerinin kokpitte tüm parametreleri rol dağılımına göre kendi alanlarında izlemeleri, oluşabilecek çeşitli durumları tespit edebilmeleri bakımından büyük önem arz ediyor. Ayrıca tespit edilen bir durumun giderilmesi için bir pilotun ona odaklanması

diğerinin ise daha geniş bir alanı izliyor olması dikkatin ekip çalışması ve iş yükü paylaşımı yapılarak yönetilmesi gereken bir konu olduğunu ortaya koyuyor. Doğru ve etkin Liderlik ve Ekip Çalışması ile İş Yükü Yönetimi yetkinliklerini istenen seviyede sergileyen bir uçuş ekibinin, kokpitte sağlıklı bir dikkat yönetimi uygulayacağını ve böylelikle hayati bir yetkinlik olan Durum Farkındalığını yüksek seviyede tutabileceğini söyleyebiliriz. Böylelikle uçuş ekibi, oluşabilecek durumlara ilişkin yüksek durum farkındalığı ile ön kestirimler yaparak proaktif bir yönetim gerçekleştirebilecektir.

SONUÇ OLARAK...

Durum farkındalığı, uçuş ekiplerinde yokluğu kabul edilmeyecek son derece önemli

bir yetkinliktir. Yüksek seviyede durum farkındalığı, mevcut durumdan yola çıkılarak ileriye dönük projeksiyonlarla uçuşun gerçekleştirilmesini ve böylelikle oluşabilecek tehditlerin yönetilerek, hatadan kaçınılmasını sağlayacaktır. Uçuşun emniyetli sürdürülebilmesi için son derece önemli olan bu akışta değerli bir parça ise oluşabilecek durumların fark edilmesidir. Fark etmenin ilk şartı ise alet, göstergeler, çevresel unsurlar, iletişim unsurları gibi tüm parametreler için dikkati yönetmektir. Dikkati görev ve işlere odaklamak, bölmek, uçuş boyunca sürdürmek zordur. Geliştirilen steril kokpit ve benzeri modelleri kullanmak, doğru ekip çalışmasıyla karşılıklı yardım/iş birliği içinde olmak, iş yükünü uygun şekilde paylaşmak, standart operasyon usullerini etkin olarak uygulamak bu konuda uçuş ekiplerine yardımcı olacak unsurlardır. Ayrıca kişisel gelişimine önem vermek yani konu hakkında bilgi birikimini artırarak yeri geldiğinde kullanmak ve profesyonellikten taviz vermemek de bu konuda başarıyı destekleyen diğer hususlar olarak değerlendirilmelidir.

Dikkatin yönetilerek, olası tehditlerin giderildiği, istenmeyen durumlardan uzak uçuş ortamları paylaşmak üzere, emniyetli ve keyifli uçuşlar dilerim.

Saygılarımla.

HAVACILIKTA BEŞİNCİ SEVİYE LİDERLİK

Atilla DUYAR
Emekli Kaptan Pilot

1980'li yıllardaki havacılık sektöründe yönetim biliminin kuramsal temelleri incelediğinde, Klasik, Neoklasik ve Çağdaş Yaklaşımlar şeklinde sınıflandığı görülür.

1990'lı yılların başlamasıyla birlikte havacılık firmaları arasında rekabet, verimi artırma, az maliyet ile daha fazla kâr elde etme düşüncesi, çağdaş kuramların oluşmasında

önemli rol oynadı.

Özellikle, uçağın ve sistemin yönetimi konusunda uçuş ve zaman etütleri, ile daha fazla yolcuyu daha ucuza ve kaliteli taşıma yanında uçucuların daha az hata yapması düşüncesi sektörünün hafızasında olmayan pek çok uygulama ile hayata geçirildi.

Dünyada bazı önemli ülkeler, havacılık İşletmelerinde Frederick Taylor'un "Bilimsel

İşletme Kuramını çok fazla benimsedi ve işletmelerde havacılık yönetimi asli kitabı olarak kabul edildi.

Hatta, Uçuş okulların da ve havacılığa eleman yetiştiren okullara da bu durum yansdı. Böylece elemanlar , henüz öğrenci iken havacılık iş hayatına hazırlanmaya başladı.

O tarihlerde havacılık İşletmelerinin yapı boyutu kutsandı, insan ve personel

Frederick Taylor

boyutu göz ardı edildi. Yönetim süreçleri, bürokratik, ağır, hantal havacılık işletmeleri ile doldu. Ve bu sebepten pek çok firma da battı

2000 'li yıllarda İnsan İlişkileri yaklaşımı ilk defa şirketlerin informal boyutundan bahsediyordu. Havacılık şirketlerinde İnfomal boyut, o kadar önemliydi ki, isterse verimi artırıyor isterse düşürüyordu.

Havacılık firmalarının sadece yapı boyutu klasikler tarafından kutsanırken, Neoklasik kuramcılar tarafından ise insan ve personel ilişkileri ile iletişim konusu başat değer kabul edildi.

Havacılık firmaları için

Çağdaş Kuramlar, 2000'li yıllar ile daha sonraki süreçlerde geliştirildi ve özgün birer kuram olarak ortaya atıldı.

Çağdaş Kuramlar, havacılık yönetim bilimine

sibernetik, sistem, operasyonel planlama, rekabet araştırması gibi kuramsal temeli olan yaklaşımları getirdi. Şirket kültürü önde gelen tüm havacılık firmaları tarafından

çok önemsendi.

Klasiklerin yapı boyutu ile Neoklasikleri savunanların insani boyutu öncelmesi, şirket etkililik, yeterlilik ve verimlilik bağlamında ele alındı.

Bu tarihlerde Özellikle, Avrupa ülkelerinde başlayan kalite hareketi, yönetimde Toplam Kalite Yönetimi, Sıfır Hata Yönetimi, Süreç Yönetimi, Kaizen, Küçük Adımlar İlkesi ve Kalite Kültürü gibi kavramları ve kuramları kazandırdı.

Havacılık personeli tarafından hızlı bilgi üretilmesi, hızlı bir şekilde uygulamaya konulması ve bilginin hızlı bir şekilde eskimesi, yönetim biliminin kuramsal temellerinde

de benzer hareketliliği yarattı. Bu bağlamda uçuşa hazırlanan Havacılık şirketleri Yönetimleri de yeni yaklaşımlar ,sürekli değişen ve gelişen dünyada yönetim bilimi alanına kazandırmak, tüm çalışanları gelişmelerden haberdar etmek, yeni kuramların geliştirilmesinde rehberlik etmek ve büyük bir alt yapı oluşturmaktı.

2000 li yıllarda ortaya konan ve çağdaş yönetim şeklini Silahlı Kuvvetler dahil, büyük havacılık firmaları başta uçucularına 5. seviye liderlik teorisi adı konmadan CRM içerisinde aktarılmaya başlandı.

Beşinci seviye liderler, her kademede ister kaptan olsun, ister bakımcı, isterse planlamacı belirli bir zaman diliminde önemli ve dikkat çekici bir büyüme gösteren diğer bir ifade ile iyiden mükemmele doğru giden havacılık şirketlerinde yine her kademede liderlik eden personeli betimlemektedir.

Bu personel, mütevazı ve istekli olmanın yanı sıra alçak gönüllü, kurallara sıkı sıkıya bağlı, hataları açıklama konusunda ve uçuş emniyet ihlallerini ortaya koyma konusunda korkusuzdurlar.

Bu bağlamda 5. seviye lider kişilikli havacılık personeli kişisel alçak gönüllülük ve profesyonel irade olmak üzere iki bileşenin oluşturduğu bir yapıyı yansıtır.

5. seviye liderler kendi şirketleri başarılı olduğunda, bu başarıyı başkalarına, iyi şansa veya dış etmenlere bağlarken; başarısızlık durumunda kendilerinin hatalarını da açıkça

ifade ederler.

5. seviye lider özelliklerine sahip personel, kapasite olarak hiyerarşisinin en tepesinde yer alırlar ve hiyerarşinin en tepesinde olmak bir havacılık şirketini iyiden mükemmele dönüştürmek için bir gerekliliktir.

Bu hiyerarşiye göre tam

donanımlı bir 5. seviye lider özellikli personel olmak, tüm alt seviyelerin yeteneklerini ve ayrıca seviye 5'in özelliklerini kapsamayı da gerektirir.

Şimdi özet olarak;

Eğer 5. seviye lider özelliklerine sahip personel miktarını artırabilirsek üst yönetimin stratejik

yaklaşımlarının tabana inmesi son derece kolay ve az maliyet ile sağlanabilecektir.

Ve buna bağlı olarak Havacılığın vaz geçilmez düsturu olan CRM ve aidiyet duygusu en üst seviyede uygulanabilecektir. Kaza kırımlar da sıfır etkisi sağlanabilecektir.

62 yıllık birikim ve deneyim...

www.talpa.org

TALPA

demek

Sosyal hizmetler

DEMEK

Dernek üyelerinin operasyon yaptığı havaalanı ve havalimanlarında, ekonomik koşullarla ve ticari kaygılardan uzak şekilde otopark hizmeti almasına yardımcı olmakta ayrıca yaptığı anlaşmalarla üyelerinin çeşitli mal ve hizmet satan kuruluşlardan indirimli yararlanmasını sağlamaktadır. Üyelerin bireysel olarak sözkonusu hizmeti alması halinde ödeyeceği rakamların çok altında ve bu amaçla yapılan giderleri karşılayacak şekilde ücret belirlenmektedir. Esasen otopark hizmeti 2003 yılına kadar Türk Hava Yolları tarafından uçuş personeline sağlanan bir imkan niteliğinde iken bu tarihte TALPA'ya devredilmiş ve o tarihten itibaren TALPA tarafından koordine ve organize edilmeye başlanmıştır. Bu nedenle, bir otopark alanının ticari gaye ile talep eden kişilere pazarlanması veya satılması sözkonusu olmayıp Türk Hava Yollarının uçuş personeline verdiği otopark hizmetinin TALPA tarafından devam ettirilmesinden ibarettir.

Bunun dışında her yıl düzenlenen 26 Nisan Pilotlar Günü etkinliklerinden de üyeler ücretsiz olarak istifade edebilmektedir.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

talpa_org

talpa_org

talpaorg

HAVACILIKTA TELESAGLIK

Prof. Dr. Muzaffer ÇETİNGÜÇ
Havacılık Tıbbı Derneği Bşk.

ACİL HASTA VE YARALILARA MÜDAHALEDE TEMEL İLKE, DOKTORUN HASTAYA İVEDİLİKLE GİTMESİDİR. DOKTORUN HASTAYA GİTMESİNİN ZOR OLDUĞU DURUMLARDA İSE HASTANIN HASTANEYE (DOKTORA) GETİRİLMESİ GEREKİR VE BU AMAÇLA KARA, DENİZ, HAVA AMBULANSLARI KULLANILMAKTADIR. ACİL TIPTA BU ALGORİTMAYA BİR BASAMAK DAHA EKLENMİŞ; DOKTORUN HASTAYA, HASTANIN DA DOKTORA ULAŞAMAZ OLDUĞU DURUMLARDA, SAĞLIK VERİLERİNİN ELEKTRONİK YOLDAN İLETİMİ İLE SANİYELER VE DAKİKALAR İÇİNDE ETKİLİ TANI VE TEDAVİ PLÂNLAMASI YAPILABİLİR OLMUŞTUR.

Aslında bu, çağdaş tıbbın yeni bir uygulaması sanılsa da fikir yeni değildir. ‘Telesağlık Asrı’ kitabının alt başlığı ‘Mesafe ve Zaman Ötesi Tedavi’ olup, daha 1927 yılında, telekomünikasyondaki gelişmeler üzerine bir gazetede, “Eğer telefoto imkânımız varsa, telemedicine sistemine de sahibiz demektir. Bir radyo alıcısını ağrıyan yerimize tutarak hastalıkla ilgili bilgileri doktorlara aktarabiliriz” cümlesi kullanılmıştır (1).

Havacılıkta telesağlığın 60 yıldan daha uzun bir geçmişi

Laika

vardır. 1957 yılında ilk kez bir köpek (kozmodog Laika) Sovyetler tarafından Dünya yörüngesine gönderildiğinde sağlık verileri yer ekibi tarafından izlenmişti. 1960’larda insanlı uzay uçuşlarının başlaması ile birlikte NASA, telesağlık teknolojisini

astronotların sağlıklarını izlemede kullanmaya başladı. 1997 yılında ilk kez ticari bir uçustaki yolcunun tıbbi bulguları ve gerçek zamanlı videosu yerdeki sağlık ekibine 1 saniyelik gecikmeyle iletilebildi. Sonraki yıllarda uydu tabanlı bağlantılar ve yüksek hızda internet sayesinde daha sofistike telesağlık uygulamalarına geçilmiştir. Sadece 2006 yılında, telesağlık birimleri tarafından uçak içi acil hastalara verilen havacılık danışmanlık hizmeti sayısı 17 bin’dir.

Uçak içi tıbbi aciller

2019 yılı sonuna kadar (C-19 pandemisi öncesinde) Dünya

genelinde her gün 107 bin uçuş yapılmakta ve yılda 4,3 milyar insan havayoluyla seyahat etmekte idi. Yüksek irtifa, düşük basınç, 3 düzlemdeki hareketler ve kapalı ortam koşulları yolcuları hasta edebilir ya da mevcut hastalıklarını alevlendirebilir. Uçuşta tıbbi yardıma gerektiren tüm sağlık sorunları 'uçak içi tıbbi acil durum' olarak adlandırılır. Acil tıbbi durum görülme oranı, 1 milyon yolcuya 24-130 arasındadır. Farklı bir hesaplama ile her 604 uçuşun 1'inde uçak içi tıbbi acille karşılaşılmaktadır.

Başlangıçta uzay programları için plânlanan telesağlık sistemi şu an tüm Dünyada hastane imkânlarının bulunmadığı şehirleşmeden uzak bölgelerde, kutup, çöl, okyanuslar gibi yerlerde ve havacılıkta başarıyla kullanılmaktadır. Ülkemizin en büyük ticari havayolu şirketi olan THY ile 2013 yılında yaklaşık 43 milyon yolcu seyahat ederken 11.654 uçak içi tıbbi acil olgu rapor edilmiştir. Bu sayılar 2018 yılında 75 milyon yolcu ve 18.961 uçak içi acil hasta sayısına yükselmiştir. Acil tıbbi olgular, baş ağrısından kalp durması nedeniyle yaşamını yitirenlere kadar geniş bir yelpazedeki yer almaktadır. 2018 yılındaki 18.961 vakanın 9.921'ine uçaktaki bir doktor yolcu müdahale etmiş; 82 zorunlu iniş yapılmış ve 8 yolcu ölmüştür (2,3).

Çağımızda havayoluyla seyahat eden insan sayısı arttıkça, bunlar arasındaki yaşlı ve kronik hastalığı olan yolcu sayısının da artması beklenir. Ayrıca yakın gelecekte 500'den çok yolcu taşıyan ve 18-20 saat havada kalan dev uçaklarda tıbbi acil durum görülme oranı yükselecektir. Bu olgular için telesağlık sistemi büyük bir kolaylık getirecek, uçak yolcularının tıbbi konforu ve sağlık güvencesi artacaktır.

Uçakta sağlık desteği; yolcu doktor mu, uçak doktoru mu?

1980'li yıllarda havayoluyla seyahat rakamları ivmeli biçimde artarken, uçakta hastalanan yolcu raporları da artmıştı. Bu nedenle FAA, 1986 yılında bazı tıbbi ekipmanların (acil tıbbi kitle) uçaklarda bulunmasını zorunlu hale getirmiş; sonraları uçaklara kalp canlandırıcı otomatik defibrilatör (AED) cihazları da konulmuştur. Ama yine de uçak yolcularının acil hastalanma durumlarında yeterli tıbbi destek sağlanması mümkün olmamakta, zorunlu inişlerin (divert) ve yaşam kayıplarının önüne geçilememektedir. Airbus 380, Boeing 747 ve 787 gibi dev yolcu uçaklarında çift yataklı kabinler, barlar, güzellik ve fitness salonları plânlanmakta; ama uzun menzilli uçuşlarda 'uçak doktorları' istihdam edilmesi ve tıbbi müdahale için revir gibi küçük bir bölme ayrılması düşünülmemektedir. Çoğu şirket güvenlik için 'Hava

Polisleri' görevlendirmeyi gerekli görürken 'uçak doktorları' (In-flight doctors) bulundurmaya maliyet etkin bir yöntem olarak değerlendirmemektedir (4,5). Bunun Türkçesi, 'Hipokrat yemini etmiş' uçak yolcusu hekimlerden hizmet almak varken, uçakta kadrolu hekimler bulundurmanın 'masraflı' olacaktır...

2020'lerde uçak yolcusu sayısı yılda 4 milyara ulaşmış ve her gün uçaklarda 280-1420 arasında acil tıbbi durum yaşanır olmuştur (3). Havada yaşanan acil sağlık sorunları hem yolcu hem de uçuş ekipleri için çok özel ve zor durumlardır. Her ne kadar uçuş ekipleri (pilotlar ve kabin memurları) müdahale usulleri konusunda eğitim alıyor ve uçaktaki tıbbi gereçlerin kullanımını öğreniyor olsalar da, sorumluluk gerektiren durumlarda sıklıkla uçakta yolcu olarak bulunan sağlık çalışanlarından (hekim, hemşire) yardım istenir. Sağlık çalışanları genel olarak buna

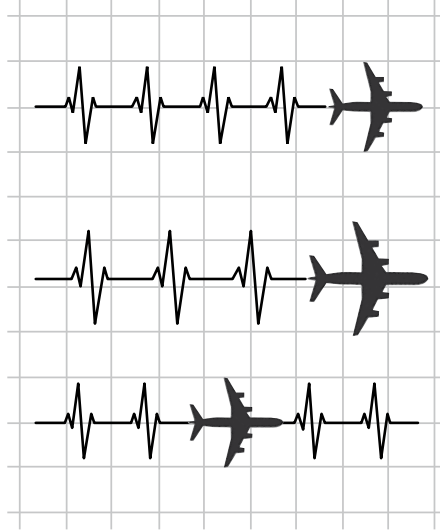

olumlu yanıt verirler. Ancak bazı hekimler uzmanlık alanı dışı acillerden ya da hukuksal süreçlerden çekindikleri için; bazıları da yorgun, uykulu veya hasta oldukları için yardım çağrılarını ‘duymayabilirler’. Havayolu şirketleri destek talebine doktorların kayıtsız kalmaması ve özendirilmeleri amacıyla “Doctors on Board”, “Smiling Doctors” gibi promosyon programları (mil puanı ödülü, bilet fiyat indirimi, ücretsiz upgrade, vs) geliştirmişlerdir. Bu sistemin eksikleri olduğu ve sorunu çözemediği kanısındayız.

Uçakta telesağlık uygulamaları

Uçuş ekipleri ya da gönüllü doktor yolcular acil bir hastayı değerlendirme sürecinde bazen yetersiz kalır ve yer merkezlerinden uzman desteği ihtiyacı duyarlar. Batı ülkelerinde 2000 yılından

itibaren havacılık telesağlık kuruluşları havayolu şirketleri ile kontrat yapmakta; hastalanan yolcular için uçuş ekiplerine tıbbi danışmalık hizmeti vermektedir. Hasta yolcunun kan oksijen seviyesi, tansiyonu, şekeri, nabızı, EKG ve diğer tıbbi verileri yer sağlık merkezine aktarılmakta; oradaki tıbbi danışman bu veriler ışığında uçak içindeki meslektaşına önerilerini iletmektedir. Son 20 yıldır buna görsel iletişim de eklenmiş ve hastanın dış görünümünü de yerdeki uzmanlara ileterek daha doğru bir değerlendirme yapılması sağlanmaktadır. Uçak ile yerdeki havacılık telesağlık birimi arasındaki bağlantı telsiz, data-link (VHF, ACARS), yüksek frekanslı telsiz bağlantısı (HF)

ya da uydu bağlantı sistemi (Satcom) ile kurulmaktadır.

Telesağlıkta Dünyadaki en büyük şirketlerden biri MedAire’dir. Merkezi Phonix-Arizona’da olan şirket, kurulduğu 1986 yılından bu yana 120 kadar ticari havayolu şirketine 7/24 ‘medikal koçluk’ hizmeti vermektedir. ISO sertifikalı yeni nesil telesağlık ekipmanları sağlıkçı olmayan

uçuş ekipleri tarafından bile kullanılarak elde edilen 8 ayrı vital bulguya görseller de (fotoğraf, video) eklenerek MedLink aracılığıyla yerdeki sağlık birimine iletilmektedir. Bu sistem TEMPUS IC adı ile ticari marka haline gelmiştir. Günümüzde Etihad, Emirates, Virgin Atlantic, BMI ve V. Australia bu sistemi kullanmaktadır (5).

Türkiye’deki uygulamalar

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de havayolu ile seyahat eden kişi sayısı giderek artmaktadır. 2007 yılında ülkemizdeki havaalanlarını kullanarak uçuş yapan yolcu sayısı 70 milyon iken, 2019 yılında 208 milyona çıkmıştır. Uçan yolcu sayısındaki artışa paralel olarak yaşlı ve kronik hastalığı olan yolcu sayısının da artması, uçak içi tıbbi acil olgu sayısını da yükseltmektedir.

Uçak içi tıbbi acillere müdahale ile ilgili usuller, IATA ve EASA kurallarına göre yürütülmektedir. 2020 yılı itibarıyla ülkemizdeki ticari havayolu şirketlerinin hiçbirisinde telesağlık sistemi kullanıma girmemiştir. Böyle durumlarda, doktor yolcu ya da uçuş ekibi yetersiz kalırsa, kaptan pilotlar şirket doktorları ile iletişim kurmakta ve danışmanlık alabilmektedir. Ama bunun yeterli olduğu söylenemez...

Havacılık ve uzay telesağlığının geleceği

A) Geleceğin Ticari

Uçuşları: Halen sadece astronot, kozmonot ve uzay turistlerinin kullanabildiği yüksek irtifa / yörünge altı uçuşların yaygınlaştığı, süpersonik jet yolcu uçaklarının devreye girdiği günlere geldiğimizde, uçak içi tıbbi aciller nedeniyle zorunlu iniş yapmak zor olacağı için telesağlık sistemi rutine girecektir.

B) Giyilebilir Sağlık

Teknolojileri (Wearable medical devices): Nabız, kan basıncı, vücut ısı, kan şekeri, solunum sayısı, oksijen saturasyonu, yakılan kalori,

EKG, EEG gibi sağlık bilgilerini toplayıp yorumlayan ve iletebilen sistemler piyasaya verilmiştir ve özel durumlarda kullanılacaktır.

Akıllı kol saati ve cep telefonu, başa ve vücuda yerleştirilen hassas sensörlü cihazlar (Holter, vs) vital girdileri kaydedip bluetooth ile dışarı aktarabilmekte; kalp pilleri fibrilasyon ve bradikardi durumlarını algılayıp otomatik

biçimde düzeltici akımlar vermektedir. Keza, yorgunluk ve uykululuk halini algılayıp uyarıcı, kan şekeri yükseldiğinde insülin veren cihazlar da vardır. Cilde yapıştıran veya cilt altına implante edilen mikroişlemciler en küçük tanı araçları olarak kullanıma girmeye başlamıştır. Bunların vücudun mikro-sıvılarından yapacağı biyokimyasal ve spektrometrik analiz dataları

dışarı aktarılacaktır. Çağdaş teorik fizikçi Michio Kaku, insanların kıyafetlerine yerleştirilecek sensörlerin ve WC'lerdeki tahlil cihazlarının hastalıkları belirleyip tedavileri düzenleyeceğini ve böylece hekimlik mesleğinin biteceğini öngörmektedir (6).

C) İnsansız Hava Araçlarında Telesahlık Kullanılması: Hava ve kara ambulanslarının erişemediği bölgelerde kazazedelerin insansız hava araçları (İHA) ile taşınmasına dair çalışmalar yapılmakta olup 2 kişi taşıyabilen prototipler üretilmiştir. İHA'lar kimyasal, biyolojik veya radyoaktif maruziyete uğrayan ya da çatışmalarda yaralanan insanları da (kurtarma ekibini riske sokmadan) olay yerinden alabilecektir. Yaşam kurtarıcı ilaç ve cihazların hasta kişilere götürülüp, telesahlık merkezinin direktiflerine göre uygulanması da yakın gelecekte mümkün olacaktır.

D) Tıbbi Robotlar: Sofistike tıbbi yazılımlar yüklenmiş yapay zekâların devreye girmesiyle, belki de en iyi doktorlardan daha iyi tanıları ve tedavi önerilerini saniyeler içinde belirleyecek robotlar tasarlanmaktadır. Bedensel hastalık ve yaralanmaların hem tanısında, hem de cerrahi tedavisinde bilgisayar destekli cihazlarla (da Vinci robotic surgery) uzaktan yapılan ameliyatlar, fantastik projeler olmaktan çıkmış, epeyce zamandır kullanıma girmiştir.

Star Trek filminde

gösterilen 'Medical Tricorder' ve Passengers filmindeki 'AutoDoc' uzayda ve gezegenlerde tıbbi destek sistemlerinin prototipleri olup bugünkü çalışmaların ilham kaynakları olmuştur. Tricorder X, 2020'li yıllarda piyasada olacak; 54 hastalık biyobelirticini analiz edecek, cep telefonu aracılığıyla retina taraması, özel aparatlarla nefes incelemesi yapılacaktır... İnsanın duyu durumunu, yorgunluğunu ve bilişsel sorunlarını ölçüp uyarıcı, sesle kumanda edilebilir nitelikte cihazlar (Amazon ve Alexa grupları tarafından) geliştirilmektedir. Fütüristik sinema filmlerinde prototipleri gösterilen bu cihazların yakın gelecekte konvansiyonel havacılıkta ve uzay seyahatlerinde kullanılması öngörülmektedir.

E) Uzay telesahlığı: Uzay uçuşlarında görülebilecek 450 tıbbi durum belirlenmiştir. En sık karşılaşılanlar; küçük fizik travmalar, kalp ritim bozuklukları, uzay tutması, baş ağrısı ve uykusuzluktur. 1971 yılından beri Rusların Salyut ve MİR, Amerikalıların Skylab ve Uluslararası Uzay İstasyonunda telesahlık sistemi tıbbi ve psikiyatrik sorunların çözümünde etkin biçimde kullanılmaktadır.

KAYNAKLAR:

- Kaynaklar
1. Vladzmyrskyy A, Jordanova M, Lievens F. A Century of Telemedicine: Curatio Sine Distantia et Tempora. Malina Jordanova, Publisher. Sofia, Bulgaria, 2016. ISBN 978-619-90601-0-0
 2. Aybey MD. Uçak İçi Medikal Aciller. 1. Ulusal Havacılık Tıbbi Kongresi; 11-13 Nisan 2014; Eskişehir, Türkiye.
 3. Aybey MD. Doktorlar uçaktaki acil vakadaki yasal konulara aşına değil. 2019. [https://www.medimagazin.com.tr/hekim/hukuk-etik/tr-thy-saglik-](https://www.medimagazin.com.tr/hekim/hukuk-etik/tr-thy-saglik-muduru-doktorlar-ucaktaki-acil-vakadaki-yasal-konulara-asina-degil-2-17-80559.html)
 4. Cocks R, Liew M. Commercial aviation in-flight emergencies and the physician. Emergency Medicine Australasia. 2007;19: 1-8.
 5. Hamer M. Giant plane raises fear of medical emergencies. New Scientist 2005; (20 May): 8.
 6. Dalkıranoğlu B. Türkiye'de Az Bilinen Ama Dünyanın En Saygın Bilim İnsanlarından Teorik Fizikçi Michio Kaku. Listelist (6 Ocak 2016). <https://listelist.com/michio-kaku-kimdir/>

www.talpa.org

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek
Mesleki sorunların çözümü

DEMEK

Dernek herhangi bir şikayete ve talebe bağlı olmaksızın, mesleğin kuralları ile bağdaşmayan, uçuş emniyetini olumsuz yönde etkileyen veya kazanılmış hakları geriletken düzenleme veya uygulamalar konusunda doğrudan harekete geçebilmekte ve muhataplarına mesleğin tek sivil toplum kuruluşu olarak çekince ve itirazlarını ileterek gerekli düzeltici işlemlerin yapılmasını istemektedir. Bunun dışında operasyon sırasında tespit edilen eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi konularında da resmi kurumlara bilgi akışını sağlayarak hava trafiğinin en emniyetli biçimde icra edilmesi için katkı sunmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

[talpa_org](https://twitter.com/talpa_org)

[talpa_org](https://www.instagram.com/talpa_org)

[talpaorg](https://www.youtube.com/talpaorg)

BAŞARIDA TAKIM ÇALIŞMASININ ÖNEMİ

Günay UÇAR

GAU Pilotaj Bölümü Eğitim Md,
Human Performance & Limitations
Aviation Security Instructors

Sinerji

Sinerjinin havacılık operasyonlarındaki tanımı emniyetli ekip/takım olma bileşenlerinin oluşturduğu Ekip Kaynak Yönetimidir. Ekip çalışmasının öneminin kilit bir örneği sinerjidir. Bu, bilgi parçalarının toplamından daha değerli bir şey yaratmak için bir araya gelen birden fazla varlığın olgusudur. Kısacası, birlikte çalışmak, tek başına çalışmaktan daha iyi bir ürün

TAKIM ÇALIŞMASININ ÖNEMİ HAKKINDA ÇOK ŞEY DUYUYORUZ. KÜÇÜK YAŞLARDAN İTİBAREN ORTAK BİR HEDEF İÇİN BİRLİKTE ÇALIŞMAYA TEŞVİK EDİLİYORUZ. PEKİ, İŞYERİNDE EKİP ÇALIŞMASINI BU KADAR ÖNEMLİ KILAN NEDİR?

ortaya çıkarır. Ekip çalışması, bir organizasyonun başarılı olması gereken görevleri bölmesine izin

verdiğinden, detaylara daha fazla dikkat için yer vardır. Bu nedenle bir kişinin tek başına halletmesine kıyasla çok daha iyi olacak olmasıdır.

Sinerji Oluşturma Yöntemleri

İyi bir sinerji elde etmek için, iş birliği ve iletişimi geliştirmenin yolları ancak iyi bir ekip çalışmasıyla başarılabilir.

- Herhangi bir konuda sonuca ulaşılması için bütün

kişiler ve etkenler mutlaka birlikte olmalıdır. Aksi takdirde böyle bir durumda sinerjinin oluşması oldukça zor bir hal alır, bunun yanında işin ya da olayın tamamlanması da gecikmiş bir hal alacaktır. Özellikle iş alanında ortak karar yani sinerji oluşturulması oldukça önemlidir.

- Takım ruhu oluşturulmalı gerekirse bunlara yönelik etkinlik ve benzeri olaylar hazırlanarak huzurlu bir ortam yaratılmalıdır.

Düşünce Çeşitliliği

Bu kavram, hem ekip çalışmasının önemini hem de çeşitlilik ve katılımın değerini vurgulamaktadır. Bir projeye düşünce çeşitliliği katarsanız, yenilik, yaratıcılık ve benzersiz çözümler getirirsiniz. Bu sonuçlar yalnızca ekip üyelerinin çeşitli beceriler, yetenekler ve deneyimler masaya getirdiklerinde ve ortak bir hedefe doğru uyumlu bir şekilde çalıştıklarında ortaya çıkar.

Büyüme ve Öğrenme

Ekip üyeleri, özellikle farklı gruplarda birbirlerinden çok şey öğrenebilirler. Bu, grup üyelerinin öğrendiklerini yanlarında taşıyacakları ve gelecekte onları daha değerli bir takım arkadaşı yapacakları anlamına gelir.

Stres ve Sinerji

Stres, etkin iletişim ve ekip çalışması için olumsuz bir etki sağlar. Gelişebilecek acil durumlarda stresin etkileri artar.

Kazaların analizinden önemli kanıtlar vardır:

Ekiplerinin birlikte etkin bir şekilde çalışmaması durumunda gelişebilecek acil durumlarda Stres Faktörü operasyonu olumsuz yönde etkileyecektir

Ekip çalışması yoluyla etkili iş birliği (sinerji) stresi azaltabilir...

Motivasyon

Birlikte çalıştığımız insanlardan zevk aldığımızda daha iyi performans gösteririz. Bu nedenle, birlikte iyi çalışmanın daha yüksek moral motivasyon ve iş tatmini ile sonuçlandığını deneyimleriz.

Bildiğimiz gibi, bu aynı zamanda performansı da artırıyor.

Ekip çalışmasının önemine dair pek çok örnek vardır, bu da işletmenizin başarısını en üst düzeye çıkarmak için mevcut en iyi ekibe ihtiyacımız olduğu anlamına gelir.

Sinerjinin Havacılık Sektörüne Katkısı

• Havacılık operasyonlarının emniyetli bir şekilde yürütülmesini etkileyebilecek

olumsuz olaylara neden olabilecek veya bunları şiddetlendirebilecek insan faktörleri konusunda ekip ve yönetim bilincini artırması,

• İnsan faktörleri hakkındaki bilgileri artırmak ve uygun şekilde uygulandığında, bir hava aracı operasyonunu, ister teknik ister insan faktörü başarısızlıklarından kaynaklanan yeni kazalardan ve olaylardan kurtarabilecek CRM becerilerini geliştirmek,

• Uçuş operasyonlarını

yürütmek ve yönetmek için CRM bilgi, beceri ve tutumlarını kullanmak ve olayların ve olası kazaların başlamasını önlemek için bu teknikleri kurum kültürünün her yönüne tam olarak entegre etmek,

• Ekip ve uçuş operasyonları ile ilgili tüm çalışanlar için çalışma ortamını iyileştirmek.

• Ayrıca unutulmamalıdır ki; Birlik her zaman rekabetten daha kuvvetlidir. Başarılı bir ekip, birden fazla elleri vardır ama tek bir beyni vardır.

• Harekette birlik olmazsa, fikirdeki birlik faydasızdır.

• Sinerji yaratmak, iyi bir motivasyon kaynağıdır. Bu nedenle havacılık sektöründe çalışan pilotlar, uçuş ekibi, kontrolörler, bakım personeli gibi uçuş sürecinden sorumlu herkesin iletişim gücü, stres yönetimi, geri bildirimle çalışılması, bilgi ve becerileri içeren eğitimleri alması büyük önem taşımaktadır. ▽

CDS PRİMİ ÜLKEDEKİ HERKESİN YAŞAMINI ETKİLİYOR

Deniz TÖREN

Finans ve Strateji Uzmanı
A&T BANK

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Moody's ve Fitch'in, Türkiye ekonomisine dair değerlendirmeleri sonrasında kredi temerrüt takası (CDS) notu 900 puanın üzerine çıktı. Notun bu seviyeleri görmesi önemli. Çünkü Türkiye'nin CDS notu en son 2001 ekonomik krizinde 1300 puanı, 2003 Mart ayında ise 1416'yı görmüştü.

Açıklamaların dayanağı nedir?

Moody's'in açıklamalarının merkezinde BDDK'nın kredi kısıtlamalarına dair kararının bankacılık sektörü kredi kalitesine vereceği zarar vardı.

Fitch ise daha çok makro ekonomiye odaklanarak yüksek

enflasyon, büyüyen cari açık, müdahaleci ve öngörülemez ekonomi politikalarını sebep göstererek Türkiye'nin kredi notunu düşürdü.

Peki CDS nedir?

CDS basit bir anlatımla, bir ülkeye borç verenlerin temerrüt riskine karşı kendilerini sigortalamak için ödedikleri prim anlamına geliyor. Bu anlamda CDS bir ülkenin aldığı krediyi ödeyememe riskini ölçen ve bu krediyi sigortalama bedelini ifade eden bir değerlendirme aracı görevi görüyor.

Bir ülkenin CDS primi ne kadar yüksek ise borçlanma maliyeti de o kadar yüksek oluyor. CDS primi anlık belirleniyor ve değerlendirmelere ülkenin

ekonomik göstergelerine ilave olarak sosyal, siyasal ve uluslararası göstergeler de dahil ediliyor.

Türkiye'nin CDS primi neden artıyor?

Küresel ekonomideki enflasyon ve resesyon risklerine ilave olarak Türkiye'nin ekonomi politikasına dair tercihleri, CDS primini doğrudan etkileyen ana faktörleri oluşturuyor.

Küresel enflasyon: Ülke merkez bankaları, yüksek

enflasyonu dizginlemek için faiz artışına giderken, Türkiye'nin kendi ekonomi modeli çerçevesinde düşük faize dayalı ve enflasyonla büyüyen bir üretim-ihracat-istihdam sürdürme politikası piyasadaki risk algısını artırıyor. Bu politikanın, ekonomiye müdahaleci yöntemlerle ve bütçeden ayrılan kaynaklarla desteklenmesi de ayrıca yatırımcı güvenini zedeliyor.

Tedarik zinciri sorunu:

Küresel ekonominin yaklaşık 2 yıl süren pandemi ve Rusya-

Ukrayna Savaşı akabinde arz yönlü bozulması sonucu artan makroekonomik kırılganlık ile CDS primi de yukarı yönlü ivmelendi.

Likidite problemi:

Türkiye'nin ana ticari partnerleri olan ABD ve AB tarafında artan enflasyon ile gelen yüksek faiz artışları sonucu yabancı para yatırımların risk düzeyi düşük ana vatanlarına geri dönmesi, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeleri likidite sorunu ile karşı karşıya getiriyor. Bu da CDS primine yukarı yönde katkıda bulunuyor.

Yüksek CDS ne tür riskler taşıyor?

Hiç söylemeye gerek yok ki, CDS priminin 900 puanın üzerine çıkması genel ekonomi açısından her bir vatandaşın yaşamını doğrudan etkileyen birçok riski beraberinde getiriyor. Örneğin CDS primindeki her 100 baz puanlık artış, Türkiye'nin yurtdışından kullandığı kredi maliyetlerini %1 ek faiz olarak büyütüyor. Yani, ABD'de 5 yıllık tahvil faizi %3 iken; Türkiye'nin son CDS primi artışı sonrası ABD cinsinden borçlanma maliyetlerini %12 civarı konumlanıyor.

CDS artışları sonrası enerji sektöründe son 2 yılda açılan TL bazlı ihalelerde hiç yabancı yatırımcı yer almadı. Riskin artması sebebiyle ülkenin ithalat

ödemelerinin vadesi kısaldı, Türk şirketler ve kamu için finansmana erişim zorlaştı. Maliyetleri yükseldi.

Sorun bir sarmala dönüşüyor gibi geliyor. CDS primi arttıkça, borçlanma maliyeti artıyor, döviz girişi azalıyor. Bu durum dış borç ödemesini zorlaştırırken risk primini daha da yukarı çekiyor.

Konu kritik. Çünkü borçların çevrilememesi durumunda küresel piyasalardan enerji tedarik edilemez ve ithal ara-

malına dayalı üretim durma noktasına gelebilir. Bu anlamda CDS puanına bağlı gelişmeler ülkedeki herkesi doğrudan etkiler.

Herkesin aklında üç soru var:

1- Güvensizlik mi fiyatlanıyor?

2- Ufukta bir ödemeler dengesi krizi mi var?

3- Seçim bu sarmal için bir çözüm olabilir mi?

Sonuç ise ortak: Kış geliyor. Zor günler bizi bekliyor. Zaman ihtiyatlı olma zamanı. ➔

KAFAYA TAKMAMA USTALIĞI

Kamer AKŞAHİN

Rhapsody Teknoloji / Kurucu

BU YAZININ KONUSUNU SEÇMEK, YAZININ HAZIRLANMASINDAN ÇOK DAHA UZUN SÜREDE GERÇEKLEŞTİ. TAHMİN EDECEĞİNİZ ÜZERE, ARTIK KAFAMA TAKILAN BİR KONUM OLMUŞTU. 'KAFAYA TAKMA' KONUSUNU SEÇİNCE RAHATLAYACAĞIMI DÜŞÜNÜŞTÜM AMA NE MÜMKÜN? BU SEFERDE, KONUYU HANGİ AÇILARDAN ELE ALABİLECEĞİMİ KAFAYA TAKTIM. BUNUNLA DA KALMADI, BU KONUYU ÇOK DA UZATMADAN VE OKUYANI SIKMADAN NASIL AKTARABİLECEĞİMİ KAFAYA TAKTIM. ARTIK BİR SARMALIN İÇİNE GİRMIŞTİM. KAFAYA TAKMAMA KONUSUNU KAFAMA EN AZ TAKARAK NASIL AKTARABİLECEKTİM?

Mark Manson

Bu paylaşım için beslediğim kaynak, Mark Manson adlı yazarın Ustalık Gerektiren Kafaya Takmama Sanatı adlı kitabı oldu. Herkesin sıkça tecrübe ettiği bir eylem olması nedeniyle bu konuya her zaman aşınayız aslında.

Bu yazının son cümlesine geldiğinizde belki yaşamımızda köklü değişiklikler olmayacak

takmamak diye bir şeyin olmadığıdır'. En geniş insan bile, yaşamının herhangi bir anında en az bir şeyi kafaya takar. Biyolojimizin bir parçası, her zaman bir şeyi önemsemek ve bu nedenle de her zaman kafaya takmaktır. Asıl soru ise, neyi kafaya takacağımızdır? Ve aslında önemsiz bir şeyi kafaya takmamayı nasıl becereceğizdir?

NELERİ KAFAYA TAKARIZ?

Aslında neleri takmıyoruz ki? İçinde yaşadığımız kültür bizleri gerçek dışı pozitif beklentilere odaklar. Bunun sonucu olarak gün içinde sayısız mesajlara maruz kalırız:

ama aklımızda birkaç bilgi kırıntısı ve birkaç yöntem kalabilirse, bu yazı görevini yerine getirmiş olacaktır.

Kuvvetle savunulan bir görüşe göre bu konuyu kafaya takan uzmanlar şöyle diyor:

Hayat hakkında gerçek bir görüş vardır ki, aslında 'kafaya

BİR GÖRÜŞE GÖRE BU KONUYU KAFAYA TAKAN UZMANLAR ŞÖYLE DİYOR: HAYAT HAKKINDA GERÇEK BİR GÖRÜŞ VARDIR Kİ, ASLINDA 'KAFAYA TAKMAMAK DİYE BİR ŞEYİN OLMADIĞIDIR'. EN GENİŞ İNSAN BİLE, YAŞAMININ HERHANGİ BİR ANINDA EN AZ BİR ŞEYİ KAFAYA TAKAR.

olan bu takıntı bize sadece durmadan ne olmadığımızı, neye sahip olmadığımızı, ne olabileceksen olmayı başaramadığımızı hatırlatır. Gerçekten mutlu biri aynanın karşısına dikilip de kendine ne kadar mutlu olduğunu söyleyip durma ihtiyacı hissetmeyebilir. O sadece mutludur.

Dünya bize durmadan daha iyi bir yaşama kavuşmanın yolunun fazlası olduğunu söylüyor. Daha fazla satın al, daha fazlasına sahip ol, daha fazla yap. Sürekli her şeyi kafamıza takmamızı, durmadan çabalamamızı söyleyen mesajların bombardımanı altında buluyoruz kendimizi.

Ne kadar çok şeyi kafamıza takarsak, o kadar huzursuz oluruz. Bunu gidermek için sahip olma güdümüz harekete geçer ve popüler hayatın emrettiği şekilde satın almalara kolayca yöneliriz. Oysa doğru olan daha az ile daha fazla haz alabilmektir.

Daha mutlu ol, daha sağlıklı ol, yan masada çalışan arkadaşından daha iyi ol, daha zengin, popüler, üretken ol, imrenilen ve hayranlık duyulan biri ol hatta mümkünse kusursuz ol. Ancak kişisel gelişim kitaplarında sürekli verilen tavsiyeler, sahip olmadıklarımızı tamir etme üzerinedir. Bu kitaplarda kişisel yetersizlikler ve başarısızlıklar vurgulanır.

Para kazanmanın en iyi yöntemlerini öğreniriz çünkü yeterince paramız olmadığını düşünürüz. Aynanın önünde durup güzel olduğumuzu olumlarız çünkü kendimizi güzel hissetmeyiz. İroniktir ama, pozitif, daha iyi olana, en iyiye

Peki, gün içinde karşılaştığımız ve canımızı sıkan büyük veya küçük olaylardan kendimizi nasıl koruyabiliriz. Ben bu çözüm metodlarını farklı başlıklar altında toparlamak istedim. Sonuçta herkes kendi yapısına en uygun olanı seçip kullanabilecektir.

KAFAYA TAKMAMAK ve KAYITSIZLIK İLİŞKİSİ:

Kafaya takmamak olaylara tamamen kayıtsız kalmak değildir. Kayıtsız olmanın sizi rahatlatmaması anlamına gelir. Bu iki kavramı birbirinden ayırmak gerekir. Sorunu görmezden gelmek değil, sorunu kabul etmek ama önem sırasında yukarılara taşımamak olarak düşünebiliriz.

KAFAYA TAKMA SARMALININ FARKINA VARMAK:

Bunu bir örnekle anlatalım. Biriyle sürtüşme ihtimaliniz olsa, bunu düşünmek size kaygı verir. Bu kaygı karşısında başka bir konuya odaklanamazsınız ve neden bu kadar kaygılı olduğunuzu merak etmeye başlarsınız. Artık duyduğunuz kaygı nedeniyle de kaygılısınızdır. Kaygı, bir başka kaygıyı körükleyebilir. Öfke problemi olanlarda kaygı duyulan şeyin kaygısı sinsice sizi öfkeli edebilir ve o an bunun nedeni hakkında hiçbir fikriniz olmaz. Bu kadar kolayca öfkelenmiş olmak, kişiyi daha da fazla öfkeli eder. Sürekli öfkeli olmak kişiyi sıradan bir insan haline getirir ve bunu fark eden kişi bu sefer de bu durumdan nefret etmeye başlar.

Veya buna benzer şekilde

sürekli doğru davranmak konusunda endişe duyanlar endişelerini fark ettiklerinde daha da fazla endişe hissetmeye başlarlar. Ya da yaptığı her hata nedeniyle suçluluk duyan kişiler, bu kadar suçluluk duyduğu için ayrıca suçluluk duymaya başlarlar.

Böyle durumlarda uzmanlar öncelikle sakin olmamızı ve bu döngüleri kırmak için farkındalık oluşturmamızı tavsiye ederler. Ve farkında olarak yapabiliyorsak çemberin dışına çıkıp, kendimize dışarıdan bakabilmeyi ve bu duygularla karşılaştığımızda bu sefer farkında olarak, adeta bu sarmalı beklediğimizi bilerek bu karşılaşmayı yönetebilme yöntemleri üzerinde düşünmemizi öneriyorlar.

NELERİ KAFAYA TAKARIZ? VE BUNA DEĞER Mİ?

Dilerseniz bir nefes alalım ve yine tanıdık bir şeylerden gidelim. Mesela, başka neleri kafaya takarız?

Çoğumuz yaşamımız süresince kafaya takmayı hak etmeyen durumları fazlasıyla kafaya takarız. Bu ifadeyi çok beğendim ve özellikle sizinle paylaşmak istedim: 'Kafaya takılmayı hak etmeyen durumlar' ifadesini. Yani buradan hemen şu sonucu çıkarabiliriz: Bir konunun kafaya takılması için yeterince hak etmesi lazım. Yoksa kendimi ve güzel kafamı boşuna boşuna harcamış olurum.

Yolda otomobile giderken önümüze geçmeye çalışan arabanın sürücüsünü kafamıza takarız. Lokantada siparişimizi vermek için göz göze gelmeye

çalıştığımız ve bir türlü bize bakmayan garsonu, taraftarı olduğumuz takımın o hafta yenilmesini de aynı şekilde kafamıza takabiliriz.

Bu arada belki kredi kartı limitimiz aşmıştır, yıllardır oturduğumuz ev kentsel dönüşümle yenilenecektir, sağlık sorunlarımız artık iyiden iyiye rahatsız etmeye başlamıştır, aile bireyleleriyle ilgili sorunlar büyümüştür ama derdimiz gibi görünen, trafikteki sürücü veya lokantadaki garsondur.

Bir görüşe göre, insanın bir sorunu olmadığı zaman, kafası otomatik olarak sorun yaratacak bir yol bulmuş. Gerçekten kaygılanacak daha önemli şeyler yoksa anlamsız ve önemsiz şeyler gelip kafamıza takılacak-

tır. Gerçek sorun olarak bunu görebiliriz. Yani boşluk kabul edilmiyor gibi. Demek ki yaşamımızda önemli ve anlamlı bir şeyler bulmak zamanımızı ve enerjimizi verimli kullanmamızı sağlayacaktır.

Hepimizin bildiği bir gerçek var. Yaşamımız sonsuz değil ve bir gün sonlanacak. Ve yaşamımız süresince belli sayıda sorun kafamıza takılmayı hak ediyor aslında. Ve bunu düşünürsek inanın gerçekte ne kadar az konunun kafamıza takılmayı hak etmiş olduğunu görebileceğiz. Bu filtreyi yapabilmek bizlere huzur verecektir.

Burada basit bir soruyu kendimize sorabiliriz: Şu an kafamıza taktığımız konu bir hafta sonra ne kadar değerli

olabilir? Peki bir ay sonra? Emin olun bunları o zaman hatırlamaya çalışamaz bile.

Bu filtreyi yapamadığımızda hayatımızı zindana çevirmek işten bile değil. Beynimizdeki nöronların doğduğumuz andan itibaren geri dönülmez şekilde yavaş yavaş azaldığını bilmek, gereksiz yere kafaya takmamıza engel olabilir. Burada sözünü ettiğim aslında, düşüncelerinize nasıl odaklanacağınızı ve verimli olarak öncelik sırasına koyacağınızı öğrenmektir. Yani kıymet verdiğiniz ve üzerinde kafa yordüğünüz kişisel değerlerinize göre sizin için önemli olanla olmayamı ayırt etmekten ve seçmekten söz ediyorum. Şüphesiz bu seçim hiç de kolay değildir. Sürekli maruz kaldığımız ve

edilgen şekilde sorunlarımız tarafından yönetildiğimizi düşünürsek, bunun üstesinden gelebileceğimiz yol için düzenli pratik yapmak anlamlı olacaktır.

GÜNÜMÜZDE SOSYAL MEDYANIN ETKİSİ

Sorun şu ki; günümüzde sosyal medya tüketici kültürünü oluşturdu ve toplumun büyük kısmına 'bakın, ne kadar mutluyuz' mesajları verdim diye yönlendirdi.

Bu nesli kaygı, korku, suçluluk gibi negatif deneyimlere sahip olmanın kesinlikle doğru olmadığına inandırdı.

Facebook, Instagram, LinkedIn gibi kişisel sosyal medya sayfalarına bakarsak herkesi çok

mutlu, başarılı ve eğlenirken görmemiz tesadüf değil. Peki bu gerçek mi, günümüze dair bir illüzyon mu?

Yazılan makaleler bu tip paylaşımların insanlarda kaygı, stres ve kafaya takma oranını artırdığını söylüyor.

İnternet icat edilmeden önceki yıllarda insanlar, kendilerini kötü hissettiğinde şöyle düşünebilirdi:

‘Bugün her ne kadar kötü bir gün olsa da, ne yapalım ki hayat böyle. Ben yapmam gereken işime devam edeyim.’

Ama ya şimdi? Sadece beş dakikalığına bile kendimizi kötü hissetsek son derece mutlu ve harika hayatları olan insanların 50-60 fotoğrafıyla bombardıman ediliyor. Bu durumda hatanın sizde olduğunu hissetmemeniz neredeyse imkânsızlaşıyor.

Karşımıza o kadar çok fırsat çıkıyor ki, artık neyin önemli, neyin önemsiz olduğunu bile bilmiyoruz. Gördüğümüz sonsuz sayıda uyaran karşısında ölçüyü tutturamıyor ve yeterince iyi olmadığımızı düşünüyoruz. İşte size ekstrasadan kafaya takılacak konular.

YILLARIN ve DENEYİMİN KATKISI

Farkında olsak da olmasak da, her zaman neyi kafamıza takacağımızı seçiyoruz. Gençken her şey yeni ve heyecan vericidir ve her şey bize önemli gelir. Her şeyi kafamıza takarız. Her şey, herkese aldırırız, insanların hakkımızda söylediklerine, sevgilimizin bizi arayıp aramamasına,

çoraplarımızın aynı olup olmasına, doğum günümüzün nasıl geçeceğine.

Yaşlandıkça deneyim kazanırız ve bu gibi şeylerin haya-

tımızda pek de kalıcı etkileri olmadığını kavrarız. Eskiden düşüncelerini o kadar önemseydiğimiz insanlar artık yaşamımızda olmayabilirler. Giderek neyi kafaya takacağımız hakkında daha seçici oluruz. Buna olgunlaşma da diyebiliriz.

Kişi gerçekten değerli olana değer verip kafasına taktığında olgunlaşır. Sonra, daha da büyüüp orta yaşa vardığımızda enerjimiz azalır, kimliğimiz oturur. Kim olduğumuzu biliriz ve kendimizi hoşlanmadığımız yönlerimizle birlikte kabul ederiz. Tuhaf bir şekilde bunun özgürleştirici bir yanı vardır. Artık her şeyi kafaya takmamıza gerek yoktur. Aynı şekilde dünyanın her tarafında hayat hep olduğu gibidir, devam ediyordur

BİR GÖRÜŞE GÖRE BU KONUYU KAFAYA TAKAN UZMANLAR SÖYLE DİYOR: HAYAT HAKKINDA GERÇEK BİR GÖRÜŞ VARDIR Kİ, ASLINDA ‘KAFAYA TAKMAMAK DİYE BİR ŞEYİN OLMADIĞIDIR’. EN GENİŞ İNSAN BİLE, YAŞAMININ HERHANGİ BİR ANINDA EN AZ BİR ŞEYİ KAFAYA TAKAR.

ve birçok şeyi de kabullenmişizdir.

Artık gerçekten kafaya takılacak konulara aldırılmaya başlarız: Ailemiz, yakın arkadaşlarımız, sağlığımız gibi. Bunların yettiğini görerek şaşırırız. Bu yalnızlaşma tutarlı bir temelde bizi gerçekten mutlu eder.

Bu yazıda hayatlarınızda neyi önemli, neyi önemsiz bulmayı seçtiğimizi daha açıkça düşünmenize yardımcı olmak istedim.

Kafamıza değmeyecek konuları takmamak dileğiyle.

TÜRK BORÇLAR KANUNU MADDE 393

HİZMET

SÖZLEŞMELERİNDE ÜCRET

(HAVA TAŞIMA İŞLERİ)

Av. Sencer SEREN
Seren&Seren Avukatlık ve Danışmanlık

Tanımı

Ücret; işgücünün değişim değeri olarak karşınıza çıkmaktadır. Diğer bir ifade ile ücret, işçinin gördüğü işin karşılığı olarak ödenen veya işverenin buyruğu altında iş görmeyi bekleyerek geçirdiği zaman dilimi içerisinde ödenmesi gereken para ve para ile ölçülebilen yararlarından oluşan bir “**kazanç**” türüdür.

İktisadi olarak ise “**üretimde kullanılan zihinsel ve bedensel insan gücünün karşılığı**” ve “**emeği üretimde kullanabilmek için ödenen bir fiyat**” şeklinde tanımlanmıştır.¹

Hukuki anlamda ücret kanunlarda tanımlanmıştır. Her ne kadar 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda,

1926 tarihli 818 sayılı Borçlar Kanunu’na göre ücret konusunda daha detaylı düzenlemelere yer verilmişse de doğrudan ücretin tanımına yer verilmemiştir. Ancak 6098 sayılı kanunda ücretin, sadece hizmet sözleşmesinin esaslı

unsurlarından biri olduğu söylenmiştir. Dolayısıyla ücreti ta-nımlamak için Anayasa ve diğer kanunlardan faydalanılmaktadır.

Ücret;
Anayasa madde 55/I’de

“**ücret, emeğin karşılığıdır**” şeklinde tanımlanmış olup işgücünün karşılığı olarak belirtilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu madde 32’de ise “**Genel anlamda ücret, bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya**

1- SARI ÇİFTÇİ, Salih:6098 Sayılı Borçlar Kanunu’nda Hizmet Sözleşmelerinde Ücret, Kocaeli Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, s. 10.

üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır” şeklinde düzenlenmiştir.

Deniz İş Kanunu madde 29’da “**Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak gemi adamına işi karşılığında işveren veya işveren vekili tarafından ödenen bir meblağdır”** şeklinde yer almıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu madde 61’de “**Ücret, işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir”** hükmüyle tanımlamıştır.

Uluslararası Çalışma Örgütü olan ILO ise ücreti, “**ücret, yapılan veya yapılacak bir iş veyahut görülen veya görülecek olan bir hizmet için yazılı veya sözlü bir iş akdi gereğince bir işveren tarafından bir işçiye, her ne nam altında ve hangi hesaplama şekli ile olursa olsun ödenmesi gereken ve nakden değerlendirilmesi ka-bil olup karşılıklı anlaşma veya milli mevzuatla tespit edilen bedel veya kazançlar”** şeklinde tanımlamıştır.

Yargıtay kararlarında kabul edildiği üzere ücret;

“...genel olarak ücret, hizmet akdinin bir şartıdır ve iş karşılığı kararlaştırılan

veya yasalarla belirlenen bir paradır.”

“...Ücret, bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve nakden ödenen meblağı içermekte olup, kural olarak işçiye tam olarak ödenmesi gerekir”
“Genellikle ücret

belirli bir miktar para olarak gözüktür. Fakat para olarak verilen kısımdan ayrı, parayla ölçülmesi mümkün aynı ödemelerle, temel ücret dışında yine para olarak işçiye sağlanan diğer ödemeler de ücrete dâhildirler. Ücret ekleri ya da ücretin tamamlayıcısı niteliğinde olan ve ücret dışında ayrıca verilmesi gerekli ödemeler, işin, işyerinin özelliğinden doğabileceği gibi, sözleşmelerle (özellikle toplu iş sözleşmeleriyle) işçiye sağlanmış olabilir”.

Niteliği

İşçiler için yaşamsal önem taşıması nedeniyle sosyal bir hak olan ücret, anayasal güvenceye kavuşturulmuştur.

Emeğin karşılığı olan ücretin adaleti sağlayacak şekilde, yapılan işle uyumlu bir düzeyde gerçekleşmesinin sağlanması anayasayla devlete verilmiş bir görevdir.

Şöyle ki;

Ücretsiz bir hizmet sözleşmesi kabul edilemez. Ancak, hizmet sözleşmesinin varlığı için ücretin kararlaştırılmış olması da şart değildir. TBK madde 393’e göre bir kimsenin durumun gereklerine göre “**ancak ücret karşılığında”** yapabilecek bir işi belli bir zamanda görmesi ve bu işin de işveren tarafından ka-bul edilmesi halinde hizmet sözleşmesi kurulmuş sayılacaktır.

Ücret hizmet sözleşmesinde açıkça düzenlenebileceği gibi zımni olarak da kararlaştırılabilir.²

Nitekim TBK m. 401 “**İşveren, işçiye sözleşmede veya toplu iş sözleşmesinde** ➤

1- UYGUR Turgut: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Cilt II, 2., s. 1959.

belirlenen; sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde ise, asgari ücretten az olmamak üzere emsal ücreti ödemekle yükümlüdür.” diyerek ücretin sözleşmeyle kararlaştırılmadığı durumlara ücretin nasıl belirleneceğini hüküm altına almıştır.

Yargıtay kararlarına göre ise **“ücretin kararlaştırılmadığı hallerde ücretin miktarı, işçinin kişisel özellikleri, işyerindeki ya da meslekteki kıdemi, meslek unvanı, yapılan işin niteliği, iş sözleşmesinin türü, işyerinin özellikleri, emsal işçiler o işyerinde ya da başka işyerlerinde ödenen ücretler, örf ve adetler göz önünde tutularak belirlenir”** denilerek açıklanmıştır.

Türk Borçlar Kanunu'nun İş Kanunlarıyla Olan İlişkisi 818 Sayılı Kanun yerine yapılan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu ile en fazla değişiklik içeren bölümlerden biri hizmet sözleşmesiyle çalışmayı düzenleyen altıncı bölümüdür.

Kanun koyucu, iş kanunlarında daha önce yer almayan hükümlere Türk Borçlar Kanunu'nda yer verilmiştir. Bunlara; sözleşmenin geçersizliğinin etkisi (TBK 394), işçinin işverene verdiği zarardan sorumluluğu (TBK 400), sadakat ve sır saklama borcu (TBK 396),

işçinin kişiliğinin korunması (TBK 417), ücret türleri (TBK 401-405), hizmet sözleşmesinde ibra (TBK 420), işveren temerrüdü (TBK 408), belirli

sürelî hizmet sözleşmesinin haksız feshi (TBK 430) örnek olarak verilebilir.

Türk Borçlar Kanunu gereğesinde; İş Kanunu kapsamındaki işçilerle Türk Borçlar Kanunu kapsamındaki işçiler arasında fark yaratmamanın amaçlandığı belirtilmiştir.

“Hizmet sözleşmeleri, 4857 sayılı İş Kanunu'nun kapsamı dışında kalan işçileri kapsamaktadır. Bu işçiler ile İş Kanunu'nun kapsamına giren işçiler arasında çok büyük bir fark yaratılmamaya çalışılmıştır” sözleriyle ifade edilmiştir.

Esasında Türk Borçlar Kanunu'nun bütün sözleşme

ilişkilerini düzenleyen temel/genel kanun olması nedeniyle İş Hukuku alanında özel kanunlarda hüküm bulunmayan hallerde TBK'nın öncelikle hizmet sözleşmesine ilişkin hükümlerine; eğer burada da düzenleme yoksa genel hükümlerine başvurulacaktır. Buna karşılık Borçlar Kanunu hizmet sözleşmesi maddelerinin aydınlatılmasında ve yorumlanmasında İş Kanunu maddelerinden yararlanılması kabul edilmiştir.

O halde TBK ile özel kanunların iç içe olduğu söylenebilir. Bunu örneklendirmek gerekirse; Deniz İş Kanunu, Basın İş Kanunu veya İş Kanunu'nda ibranameye ilişkin düzenleme

yer almadığından TBK'daki ibraname ile ilgili hükümler artık tüm işçiler için geçerli olacaktır.

Doktrinde ileri sürülen bir görüşe göre, iki kanundan birisinin diğerini hükümsüz hale getireceği kabulünden önce, her iki kanunun da birlikte uygulanabileceği akla getirilerek hükümlerin amaçlarına bakılarak karar verilmelidir.

Bilindiği üzere; özel kanunlarda boşluk bulunması halinde ise genel kanuna gidilmesi gerekmektedir. O halde İş Kanunlarında boşluk bulunması halinde Türk Borçlar Kanunu'nun hizmet sözleşmesine ilişkin hükümlerine başvurmak yerinde olacaktır. Ancak burada da hüküm bulunamaması halinde TBK'nın genel hükümlerine gidilmelidir.

Eğer buradaki maddeler somut olaya uygun değil ise Medeni Kanun'un 5. maddesi uyarınca Kanun'un genel nitelikli hükümlerine göre; eğer burada da hüküm yoksa Medeni Kanun'un 1. maddesine göre hâkimin kural koyma yetkisine dayanılarak çözüm bulunmalıdır.

Kanunun Kapsamı

Türk Borçlar Kanunu genel gerekçesinde hizmet sözleşmeleri açısın-dan uygulama alanını 4857 sayılı iş yasasının kapsamı dışında kalan işçiler olarak belirlemiştir.

Bu hususta kanunu, Hava Taşıma İşleri kapsamında olanlar, Basın İş Kanunu kapsamında olanlar, Deniz İş

Kanunu kapsamında olanlar, çıraklar, esnaf, ev hizmetlerinde çalışanlar, evlerde hısımlar arasında yapılan işler, sporcular, elliden az işçi çalıştırılan tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyeri ve işletmeler ve aile ekonomisi

çerçevesinde tarımla ilgili yapı işleri kapsamında incelemek gerekmektedir. Ancak biz çalışmamızın başlığı ile sınırlı olmak üzere Hava Taşıma İşleri yönünden incelememizi yapacağız.

Hava taşıma işleri için özel bir kanuni düzenleme bulunmadığından bu alandaki tüm çalışanlar Türk Borçlar Kanunu'na tabi şekilde çalışmaktadır. Belirtmemiz gerekir ki hava taşıma işleri kapsamında görevli pilot ve hosteslerin yanında; kabin görevlisi, telsizci gibi uçuş personelleri de TBK'ya tabidir.

Fakat burada yapılması gereken bir ayırım söz konusu olup zirai uçaklar ile Türk Hava Kurumu'na ait uçakların

pilotlarının hava taşıma işleri kapsamında faaliyet yürütmedikleri göz önünde bulundurularak, bu çalışanlar için TBK değil, İş Kanunu maddeleri uygulanmaktadır.

Ayrıca havacılığın bütün yer tesislerinde yürütülen işlerde çalışan işçiler, İş Kanunu kapsamında olduklarından TBK kapsamına girmezler (güvenlik çalışanları gibi).

Fakat hava taşıma faaliyeti yapılan işyerinde toplu iş sözleşmesi yapılmaması halinde ise sendika üyesi işçi ile işveren arasındaki uyuşmazlığın 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nun 66. maddesi uyarınca İş Mahkemesi'nde görülmesi gerekir. ▽

KALP SAĞLIĞINI KORUMAK

Uzm. Dr. Mehmet Karaca
Ataşehir Memorial Hastanesi
Kardiyoloji Uzmanı

Kalp sağlığını korumamanın iki önemli ayağı sağlıklı bir yaşam tarzını benimsemek ve düzenli kontrollerdir. Fiziksel aktivite, kalp dostu beslenme, sigara içmemek, alkolden uzak durmak veya belirlenmiş limitleri aşmamak temel sağlıklı yaşam önlemleridir. Çağımızın sıklığı giderek artan hastalıkları olan obezite, metabolik sendrom ve insülin direncinden bol hareket ve sağlıklı beslenme ile korunmak mümkündür. Tansiyon yüksekliği, kötü huylu kolesterol yüksekliği, şeker hastalığı, ailede erken yaşta kalp hastalığı öyküsü ve sigara içmek en önemli risk faktörleridir. İdeal kan basıncı değerleri büyük tansiyonun 120 ve altında, küçük tansiyonun 80 ve altında olmasıdır.

tahlilleri ile başta kolesterol ve şeker değerleri olmak üzere bazı risk göstergeleri takip edilmelidir. Bununla birlikte şunu çok iyi biliyoruz ki kalp krizlerinin %25'i hiçbir klasik risk faktörü olmayan kişilerde gözükmektedir. Bu yüzden kalp ile ilgili şikayetiniz olmasa da, risk faktörleriniz yok gibi gözükse de, belirli aralıklar ile kalp damar hastalıkları açısından kontrol olmakta fayda vardır. Biz kardiyoloji uzmanı olarak bu kontrollerde hangi tetkikleri yapıyoruz bir göz atalım.

kitle indeksinizin 20-25 arasında olması gerekmektedir.

Bel çevresi

Bel çevrenizi en alt kaburga kemiğinizin altı ile kalça kemiğinizin üst kısmı arasındaki orta noktadan mezura ile ölçüyoruz. Erkeklerde 94 cm. kadınlarda 80 cm'nin altında olmalıdır.

EKG

Elektrokardiyografi (EKG), kalbinizin ritmini ve elektriksel aktivitesini kontrol etmek için kullandığımız basit bir

duvar kalınlığında artış ile ilgili bulgular, bazı kalp yetersizliği ile ilgili değişiklikler, eskiden geçirilmiş kalp krizi bulguları, ritim bozuklukları ve ileride ritim bozukluğuna sebep olabilecek doğumsal hastalıkların bulguları saptanabilir.

EKO

Ekokardiyografi (EKO) ses dalgaları kullanılarak kalp anatomisinin görüntülenmesi işlemidir. Hastanın göğüs duvarı üzerine yerleştirilen ve ses dalgaları üreten prob cihazı aracılığıyla çekim yapılır.

Hastaya hiçbir zararı yoktur. Kalp kapakları, kalbin kasılma ve gevşeme fonksiyonları, kalp boyutları ve kalbin doğumsal hastalıkları ile ilgili çok değerli bilgiler veren bir görüntüleme yöntemidir. En az risk ve zararlar kalp hakkında en çok bilgiyi edindiğimiz testlerden bir tanesidir.

Efor testi

Efor testi check-up'larda kalp damarlarını değerlendirmek için ilk adım olarak kullandığımız basit bir testtir. Hasta giderek artan bir hız ve eğimle yürürken, yani kalbin iş yükü giderek artırılırken, çekilen EKG'ler ile kalp dokusuna yeterli kan akımının sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilir. Kalp damarlarında anlamlı bir darlık varsa bu durum EKG'lerde bazı değişikliklere neden olur. Efor testi çok düşük riskli ve basit bir test olduğu için ilk adım testi olarak düşünülebilir. Yanılma payı vardır ve sonuca göre gerekirse daha detaylı testlere başvurulabilir.

Koroner BT kalsiyum skorlaması

Bu test ile 40-70 yaş aralığındaki sağlıklı bireylerin, kalp damarlarındaki plakların kalsiyum miktarını tomografi ile ölçerek, kalp ile ilgili gelecekte olay geçirme riskini ölçeriz. Örneğin kalsiyum skoru 0 olan bir hastanın kalp krizi geçirme riski çok düşüktür. Orta riskli olarak düşündüğümüz bir hasta kalsiyum skoruna göre yüksek risk grubuna geçebilir.

Karotis Doppler USG

Karotis yani şah damarı vücudumuzun en yüzeysel damarlarından birisidir ve aort damarından ayrılıp beyni beslemektedir. Şah damarındaki plak oluşumları Doppler dediğimiz ultrason yöntemiyle kolaylıkla tespit edilebilir. Burada saptanan plaklar kalp ve beyin olayları ile ilgili tıpkı kalsiyum skorlaması gibi risk artışı gösterir. Bu hastalara aspirin ve kolesterol ilaçları gibi koruyucu tedavileri bir olay geçirmeksizin başlama fırsatını bulmuş oluruz.

Koroner BT anjiyografi

Koroner BT anjiyo (sanal anjiyo) kalbi besleyen damarlarımızın tomografi cihazı ile görüntülenmesi işlemidir. Koroner anjiyografiden farkı, klasik koroner anjiyografi gibi girişimsel bir işlem değildir. Koroner BT anjiyo özellikle ciddi kalp damar hastalığı

saptama ihtimalimizin düşük olduğunu düşündüğümüz hastalarda klasik anjiyografi yerine tercih edilebilir. Kalp damarlarında darlık saptama ihtimalimizin yüksek olduğunu düşündüğümüz hastalarda klasik anjiyografiyi öncelikle tercih ederiz.

Koroner Anjiyografi

Anjiyografi vücudumuzdaki damarları görüntülemek için yapılmış tıbbi bir testtir. Kalp damarlarını görüntülemek

için yapılıyorsa koroner anjiyografi örneğin böbrek damarlarını görüntülemek için yapılıyorsa renal anjiyografi denir. Anjiyografi için genel anestezi gerekmez, minimal girişimsel bir işlemdir ve riskleri binde 1'den daha düşüktür. El bileği veya kasık damarından yapılabilir. Gerekirse aynı seansta anjiyografi sırasında stent de takılabilir. El bileğinden anjiyo sonrası hastalar stent takılmadıysa 2-4 saat içerisinde taburcu olabilirler.

TOKSİK İLİŞKİLER

Uzm. Psk E.Esra TANRIVERDİ

Hayatın Pusulası Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi

TOKSİK İLİŞKİ SON GÜNLERDE BİZ PSIKOLOGLARIN EN ÇOK KARŞISINA ÇIKAN POPÜLER BİR İLİŞKİ TÜRÜ. ŞÜPHE SİZ BU TÜR İLİŞKİLER ŞİMDİ ORTAYA ÇIKMADI, YANI ÇAĞIN HASTALIĞI DEĞİL. İNSANOĞLU VAR OLDUĞU SÜRECE İLİŞKİDE OLDUĞU SÜRECE MUTLU VEYA MUTSUZ OLDUĞU DURUMLAR VE YAKINLIKLAR ELBETTE OLACAK. ÇÜNKÜ İNSAN DUYGUSAL BİR VARLIK. ZAMAN ZAMAN DUYGULARINA YENİK DÜŞEBİLİYOR.

Toksik ilişki dendiğinde akla gelen ilk ilişki türü romantik ilişkiler. Ancak iş arkadaşınız, ev arkadaşınız, akrabalarınız veya komşunuzla yani iletişim içinde olduğunuz herhangi bir yakınınızla da bu tür bir ilişki içinde olabilirsiniz.

Toksik demek zehirli ve zararlı olan demektir.

Şu halde Toksik ilişki yaşamınızda sizi mutsuz kılan, yeri geldiğinde size zarar veren, kendinizi suçlamaya neden olan bir ilişki türüdür. Kendinizi iyi hissetmek yerine kötü hissetmenize neden olur. Bu tür ilişkilerden kopmak

oldukça zordur. Bu yüzden sosyal hayatınızdan iş hayatınıza kadar her alanda sizi olumsuz etkiler ve size zarar verir.

Bu zararlı ilişkiyi bazen kısa sürede fark edemeseniz de, bir şeylerin yolunda gitmediğini hissediyor olabilirsiniz.

Bazı kişiler özellikle başkalarından beslenir. Onları zehirleyerek kendilerini doyurur. Böylece ilişkilerinden keyif alır. Karşısındaki kişiyi hiç

önemsemez. Kendi üstünlüklerini ve ihtiyaçlarını karşı tarafa açık açık hissettirir. Gurur duyduğunuz bir şeyi paylaştığınızda sizi aşağılar veya sizi kutlamaz. Çünkü Narsist bireylerdir bunlar, ilişkide

asla hata yapmadıklarını ifade ederler. Bu yüzden ilişkide var olan her problemden sizi sorumlu tutar. Bu duruma o kadar çok maruz kalırsınız ki sonunda hatalı olduğunuzu kabul etmek zorundasınızdır. Çünkü toksik kişiler anlaşmaya yanaşmazlar. Sadece hataları kabul ederseniz ilişkiniz devam eder. Fakat sizden vazgeçmek onlar için zordur. Çünkü her

dediğini yapan birini kim niye kaybetmek istesin?

Toksik ilişkideki kişi aynı zamanda bencil ve zordadır. İçinde bulunduğu anı eşine-sevgilisine zehir eder. Böylece ilişkiyi sürekli zehirler. Sadece kendi çıkarını düşünür. İlişkide değer bilmez.

Bu tür kişiler ilişkide eşini-sevilisini sürekli küçük düşürür: **“Sen nerden bileceksin!”** **“Yine mi aynı şeyler!”** “Ne kadar çok boş konuşuyorsun!” v.s... Bu tür cümleler artık ilişkinin normal haline gelmiştir. Bu yüzden her an bir değerbilmez tavır takınır.

Eğer ki ilişki sizi duygusal anlamda zehirliyorsa toksik ilişki içinde olduğunuzu bilin. Eğer ki karşı tarafın davranışları sizi çok rahatsız ediyorsa mutlaka uzaklaşmayı düşünün.

İlişkinin bittiğini söylemek sizin için zor olabilir. Çünkü nasıl söyleyeceğinizi bilemezsiniz. Oysa zarar verdiğinizin farkındasınız. O vakit bağlanma stilinize dönüp bakmanız gerek.

İlişkiyi sonlandırmak çok zor. Çünkü... diyerek bu cümleyi nasıl tamamlarsınız? Burada vereceğiniz cevap size yol gösterecektir.

Toksik ilişkiden kurtulmak sizin ruhunuza da iyi gelecektir. Toksik ilişkiden kurtulamadığınızı fark ettiğiniz an aslında değişim için adım atmışsınız demektir. Bunu fark etmek önemli. Eğer ki siz ilişkinin sizi zehirlediğini fark ediyorsanız birinci adımı atmış oluyorsunuz. Bu yaşantıları ele aldığımız takdirde içinde

bulduğunuz toksik ilişki sürecinden kurtulursunuz. Tabii ki bu bir anda olmaz.

Toksik bir kişiyi siz değiştiremezsiniz. Bu yüzden değişim karşıda saklıdır!

Kendinizle toksik kişi arasına mesafe koymazsanız zarar

görmeye devam edersiniz. Bu yüzden mutlaka mesafe koyun!

İlişkide sürekli tetikte hissetmek zorunda değilsiniz! İlişki keyif alınan bir süreçtir. Unutmayın! Sağlıklı bir ilişkide her

şey yolunda gider. Elbette, zaman zaman aynı fikirde olmayabilirsiniz ancak genellikle birlikte kararlar alır, ortaya çıkan sorunları açıkça tartışır ve birbirinizin arkadaşlığından gerçekten zevk alırsınız.

SAYILI GÜN SAYISIZ NEFES...

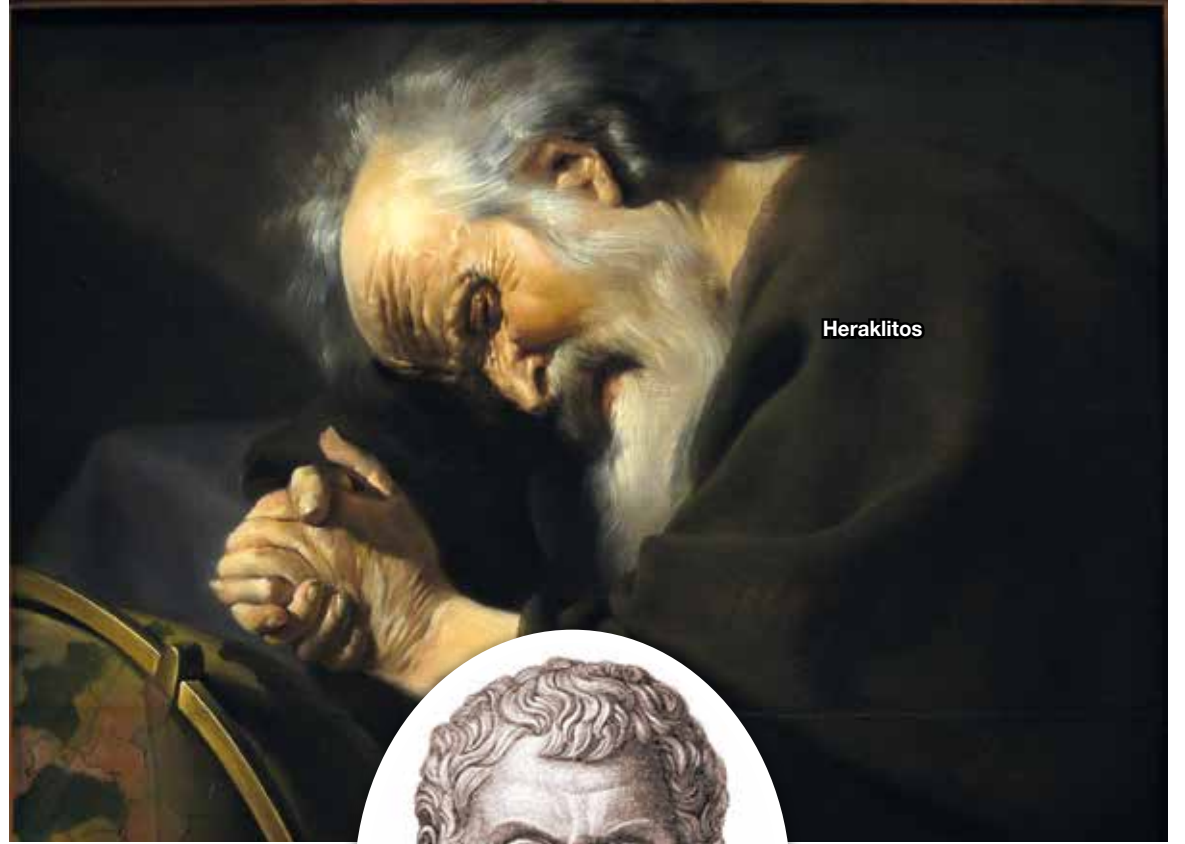

Burcu TENEKECİ

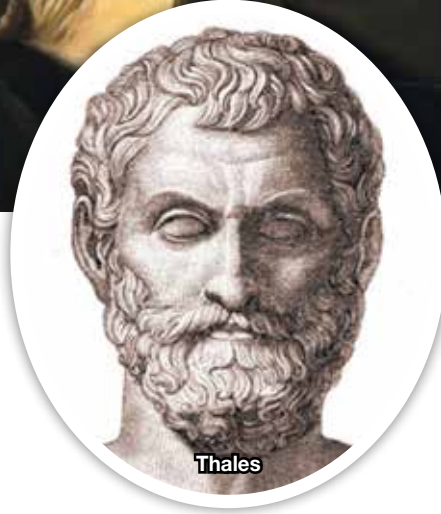
burcutenekeci1983@hotmail.com

Günümüz bilim dünyası bir bakıma, antik dönem öncesini ilkellik olarak görse de, insanın hayatta kalma çabasını ve yaşamı anlamlandırma yolculuğunu hafife almamak lazım. Bugünün bilimi o çağın ihtiyaçları doğrultusunda oluşan bir tarihi bilim dışı ve irrasyonel olarak niteleyebilmekte ve yanlış önyargılar oluşturabilmektedir. Nasıl geçmiş çağlara göre değerlendirilirse, insan kendi tarihini de ancak dünden bugüne ulaşarak, geçmişini sorgulayarak ve de analiz ederek, kendi analitik çözümlenmesi doğrultusunda

Heraklitos

Thales

kavrayabilir.

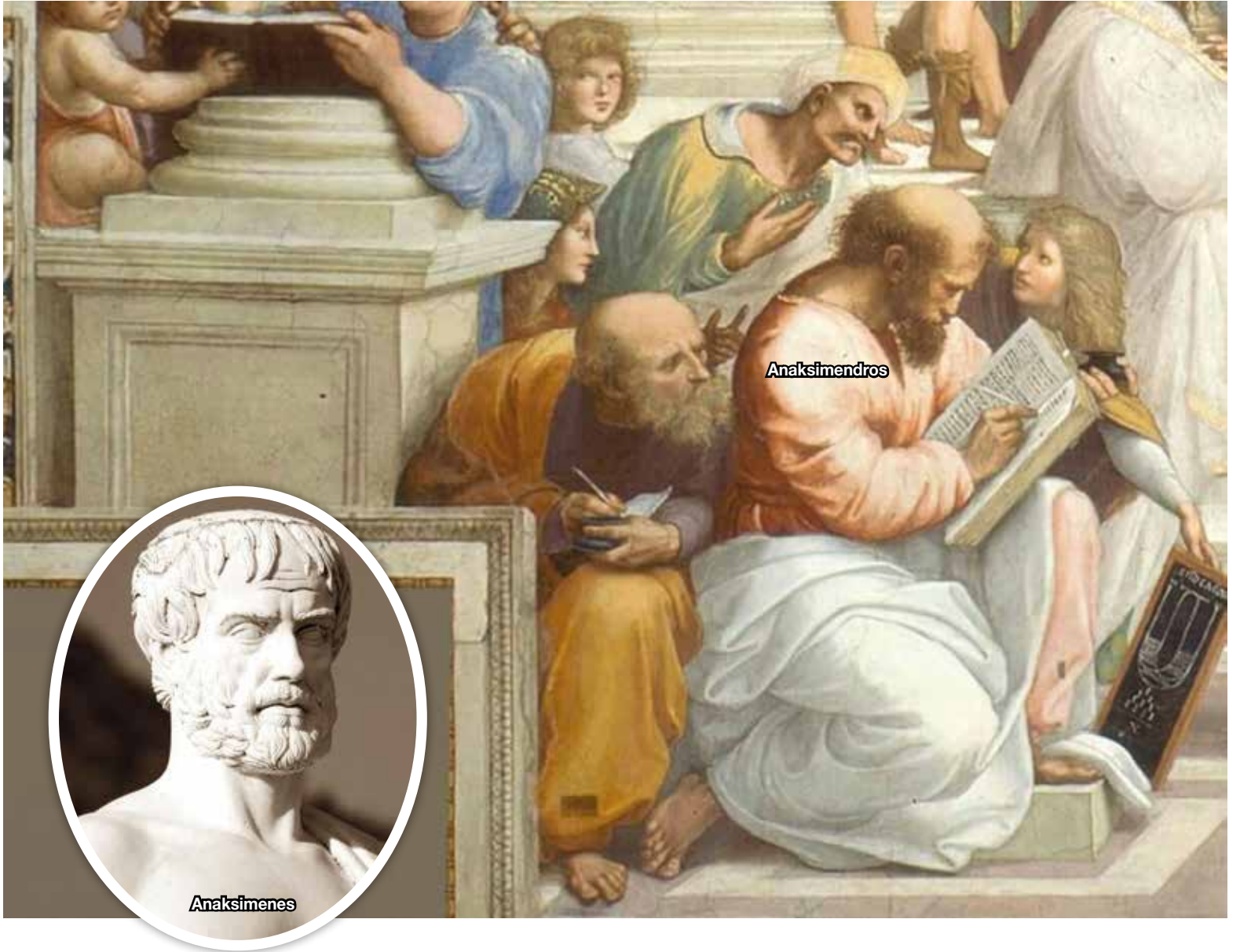
Hayatı doğumdan ölüme geçen çizgi üzerinde anlayabilmek ve anlamlandırabilmek adına, ilk çağda, antik çağ ve orta çağda her ne kadar dinlere başvurulmuş olsa da, 19.yüzyıl ve 20.yüzyıla beraber gelişen dünya daha çok rasyonellik ve de bilimsellik üzerine kuruludur.

Yaşama felsefeleri üzerine yoğunlaştığımızda, felsefe

genel bir ifadeye ulaşır. Hayatı anlama çabası ve de kendine özgü yaşam felsefeleri çevresinde şekillenir. Tüm filozoflar bugüne dek aslında

aynı şeyleri farklı yollardan ve görüşleri doğrultusunda söylemiştir ve belki de her şey söylenmiştir, sadece bizim bakışımız ve anlamı buluşumuz ve de arayışımız bizi sonuca vardıracaktır ki, doğum ve ölüm tek gerçektir.

Kimi zaman Yunanlılarda, mitler ve tragedyaarla şekillenen yaşam, ilk çağda, ilk fizikçiler, İyonya Okulu'nun temsilcileri Thales, Anaksimenes,

Anaksimendros ve dahil edilmesi gereken Empedokles, Anaksagoras açısından tümüyle doğayı anlama, anlamlandırma çabasıdır. Düşünsel açıdan Sokrates öncesinde bu çağda etkileyen filozoflar elbette ki vardır, mesela zamanında karanlık filozof olarak adlandırılan Efesli Yunan filozofu Heraklitos. **“Bilgelik tektir; her şeyi yöneten düşünceyi bilmektir”** ve

“Ölçülü olmak en büyük erdemdir. Bilgelik doğaya kulak vererek doğruluğu dile getirmek ve doğru olanı yapmaktır.” Veyahut; **“Unutma, ben o artık eski ben değilim...”** sözlerindeki düşünselliği gibi.

Hayatta en önemli şeyin, ölçülük, bilgelik, iyilik ve erdem olduğunu savunan ve söyleyen hem bir devlet adamı hem de filozof Roma

İmparatoru Marcus Aurelius ta Heraklitos’tan etkilenmiştir ve kişinin başkalarının fikirlerini tam anlamıyla kabul etmemesi gerektiğini söylemiştir. **“Hayatının mutluluğu düşüncelerinin niteliğine bağlıdır.”** ve **“Kendi mutluluğunuz sadece kendinize bağlıdır.”** der mesela. Sokrates’te, öğrencisi olan Antisthenes’te, Parmenides’te ve ilerleyen

zamanlarda fikirlerini uzlaştırmaya çalıştığı Platon’da da etkisi görülmüştür.

Hristiyan felsefesinde tartışmalara söz konusu olmuş, modern felsefede dahi yerini bulmuştur. Montaigne, Herakleitos ve Demokritos’un insan meselelerine dair arketipler önermiş ve Demokritos’un yaklaşımını sergilemiştir. Hegel felsefenin kökenini Herakleitos’a

dayandırmış ve fikirlerinde önemli yer tutmuştur. Friedrich Nietzsche, Bertrand Russell fikirlerini desteklemiştir. Carl Jung, Herakleitos'un her şeyin kendi karşısına dönüşmesi yasasını, analitik psikoloji içerisinde incelemiştir.

Herakleitos, Batı felsefesi tarihinde dinamik bir felsefi sistem ortaya koyan ilk kişidir.

Kısacası tarih ne dündür, ne bugündür ve yarındır yalnızca. Tüm fikirlerin ve geçmişin senteziyle yol aldığımız ve de almamız gereken bir hayattır sahip olduğumuz. Sorgula!

Sorun kendi veyahut en yakınlarının sağlığı olunca, başka hiçbir şeyin önemi kalmıyor senin için bu dünyada. Ölümün pençesinde geçen onca veyahut kim bilir kaç ay ve gün, yılların arasında. Evet, öncesinde de gidenler oldu... Ama ben asıl ilk yirmi yaşında hissettim ölümün en acı nefesini ve kokusunu, o delirten soluğunu, soluk soluğa geçen saniyelerde ve de sonrasında. 2004 yılıydı, yine bir bahar. Annem, babamı sekiz saniye ile kurtarmıştı ve babam kendini, o inatçı yapısıyla, gidişe ramak kala; ağır bir kalp krizi sırasında, asansöre bile kimseye muhtaç olmamaya çalışarak binerken.

Daha öncesi de vardı bu anların, üniversite sınavına hazırlanırken ve çalışamazken; 23 Nisan Pazar, anneannemin son nefesini koynumda, göğsümde ve de benim yatağında veriş. Ve daha öncesi, daha öncesi, daha da öncesi. Mesela hiç tanımadığım,

benden önce bu dünyadan ayrılmış yakınlarım.

Öyle bir küçük kız çocuğuydum ki, korkardım; ürkerdim, soğuk soğuk titrerdim bir vefatın salasında dahi. Ambulanların sirende, haberlerde, mahallede ölenler var iken, hiç tanımadığım insanların bu yeryüzünü terkedişlerinde bile!

Ağır bir yük ve sızı çökerdi, o küçücük ruhuma ve de yüreğime, her yasta; ızdırapta, tüm acılarda ve de hastalıklarda, ölümlerde...

ANIMSA!

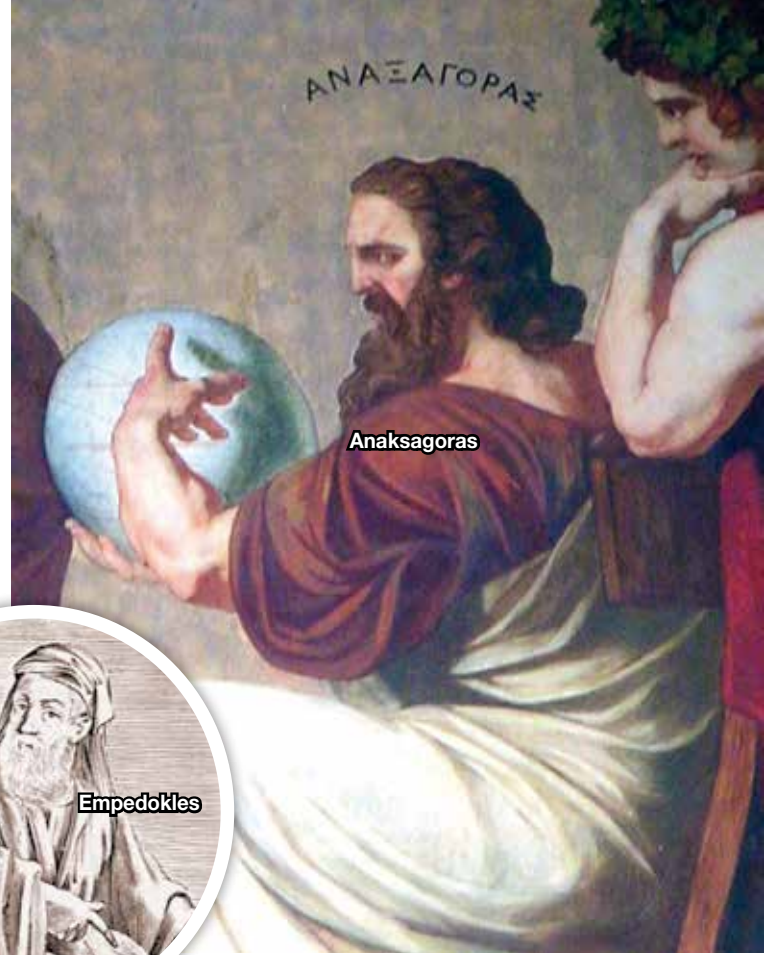
Ne güzel bir çocuktun sen; hesap ver! Yalnızca kendine ve o çocuğa ve de ömrünün son baharındaki, senelerindeki insana! Başkalarına değil. Yaşam, kendisiyle; kendisiyle yüzleşebileni sever. Şansını, kaderini başka yerde arama.

Budur tüm görüp görebileceğin yaşamın boyunca, ağladığın; gülebildiğin, gülümsediğin, uçabildiğin yükseklikler, kahkahaların hayatın boyunca.

Ve sağlığındır ve yaşadığın ölümlerde, hastalıklarda gizlidir/saklıdır bu yerkürenin göğün sırrı ve gizemi...

Ve de başka hiçbir şeyin yok önemi, bu fasıllardan başka, öte, soluklarımız, ruhumuz, yüreklerimiz boyunca.

Karşında, karşısında dur ve yalnızca hisset, yaşa...

Anaxagoras

Empedokles

Marcus Aurelius

www.talpa.org

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek

Dayanışma ve birlikte hareket etmek

DEMEK

Bir pilotun başlangıçta arayacağı temel unsur, aidiyet duygusu olup meslektaşları ile dayanışma halinde birlikte hareket etmek beklentisi ile derneğe üye olmaktadır. Dernek bu beklentiyi karşılamak üzere, üyeleri ile çeşitli iletişim vasıtalarını kullanarak irtibat halinde olmakta, toplu veya münferit taleplerin değerlendirilmesi, incelenmesi ve çözüm önerilerinin ilgili kuruluşlar ve işletmeler nezdinde takibini yapmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

[talpa.tr](https://www.facebook.com/talpa.tr)

[talpa_org](https://twitter.com/talpa_org)

[talpa_org](https://www.instagram.com/talpa_org)

[talpaorg](https://www.linkedin.com/company/talpaorg)

[talpaorg](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Ajanda

Konser

BORKNAGAR

Tarih: 25 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: %100 Studio, Zorlu Performans Sanatları Merkezi

1995 yılında kurulan ve kuruluşundan bu yana kadrosunda Dimmu Borgir, Ulver, Enslaved, Gorgoroth, Immortal, Arcturus, Leprous, Vintersorg gibi tarzın en önemli gruplarından müzisyenleri barındıran Norveçli Progresif Black Metal grubu Borknagar, Türkiye'de ilk kez 25 Ağustos Perşembe akşamı %100 Studio sahnesinde olacak. 1995 yılında kurulan grup geleneksel Norveç Black Metal'inin sınırlarını aşan ve Progresif Metal, Folk Metal, Avant-Garde Metal, Viking Metal detaylarıyla süslenmiş müziğini geniş bir yelpazeye hayranlarına sunuyor.

Konser

ARCTIC MONKEYS

Tarih: 09 Ağustos - 10 Ağustos

Saat: 21:00

Mekân: Turkcell Sahnesi, Zorlu Performans Sanatları Merkezi

Arctic Monkeys, PSM Loves Summer kapsamında 9-10 Ağustos'ta Turkcell Sahnesi'nde izleyenleriyle buluşacak. Ön grup olarak 'Cheer Up Baby', 'Falling In' ve 'My Honest Face' gibi single'larıyla çıkış yapan, indie rock'ın taze kanı Inhaler, ön grup olarak sahne alacak.

Tiyatro

DÖNME DOLAP

Tarih: 3 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro, İstanbul

Sedef Şahin ve Hakan Bilgin'in birlikte rol aldığı, "Dönme Dolap" 3 Ağustos akşamı Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro Sahne'sinde izleyenleriyle buluşacak. Eric Assous'un yazdığı, yönetmenliğini Emre Kınay'ın üstlendiği, Duru Tiyatro'nun yeni sezon oyunu Dönme Dolap'ın konusu şöyle: 50 yaşlarında evli ve bir çocuklu, evine son derece sadık Pierre bir gece barda genç ve hoş bir kadın olan Juliette'le tanışır. Bir içki içip evine dönecekken Juliette'in sıcak ve çekici tavırlarına hayır diyemez ve onu evine davet eder. Ancak evdeki sohbet giderek tuhaf bir hale gelir.

Konser

EVGENY GRINKO

Tarih: 10 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: Maximum Uniq Açık hava, İstanbul

Rus müzisyen, piyanist ve davulcu Evgeny Grinko bir kez daha Maximum Uniq Açık hava'da müzikseverlerle buluşacak. Çeşitli yerel Rus gruplarında çalan müzisyen, Joy Division'ın Love Will Tear Us Apart şarkısına bir ordu bandosu için yaptığı düzenleme ile orkestrasyon alanına geçti. Moskova yakınlarında küçük bir kentte, Zhukovsky'de yaşayan Grinko şehrin otantik yapısından oldukça etkilenmiştir. Ülkemizde Rusya'dan daha ünlü olduğu iddia edilen Grinko Türkiye'de çok sayıda konser vermiştir.

Tiyatro

Konser

MIDLAKE

Tarih: 06 Eylül 2022

Saat: 21:30

Mekân: %100 Studio, Zorlu Performans Sanatları Merkezi

20 yılı aşkın bir süredir memleketleri Teksas'tan aldıkları ilhamla üretimlerini sürdüren alternatif folk-rock grubu Midlake, 6 Eylül akşamı %100 Studio'da sahne alacak Kuzey Teksas Üniversitesi Müzik Fakültesinde okuyan bir grup caz öğrencisi tarafından, Denton, Texas'ta kurulmuş Amerikalı Midlake, üretimlerinin ilk yıllarında Herbie Hancock'tan yoğun şekilde etkilenecek funk ve caz tınlarına ağırlık vermişti.

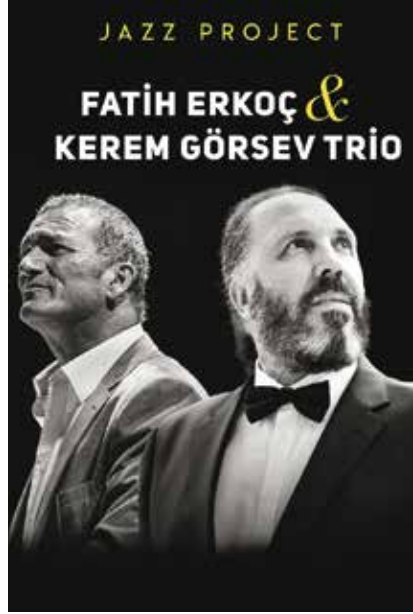
Zaman geçtikçe, üretimlerinde indie rock, alternatif rock folk rock ve hatta psychedelic rock'a selam duran grup, Tim Smith'in saksafon çalmayı bırakmasıyla kabuk değişti ve Jethro Tull, Radiohead, Björk, and Granddaddy gibi gruplardan ilham alarak şarkı sözleri yazmaya başladı.

Sergi

GRAND HYATT İSTANBUL KARMA SERGİ

Mekân: Grand Hyatt İstanbul
Sergi 31 Ağustos 2022 tarihine kadar gezilebilir

Ressam Samantha Louise Emery bilinçdışının gücünü öne çıkararak sürrealist eserleri, Dilek Uzunoğlu Örs'ün yaz aylarında bir araya gelen ateş ve suyun karşıtlığını yansıtan eserleri ile Aşlışah Erdem'in mermerit döküm ve taş heykelleri Grand Hyatt İstanbul'da düzenlenen bir sergiyle sanatseverlerle buluştu. Üç özgün sanatçıyı bir araya getiren sergi, 31 Ağustos tarihine kadar Grand Hyatt İstanbul'da görülebilir.

Konser

JAZZ PROJECT: FATİH ERKOÇ & KEREM GÖRSEV TRİO

Tarih: 17 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: Maximum UniQ Açık hava, İstanbul

Türkiye'nin en güçlü seslerinden ve en önemli müzisyenlerinden Fatih Erkoç ile ülkemizin önde gelen caz piyanistlerinden Kerem Görsev, birlikte hayata geçirdikleri caz projesi kapsamında Maximum UniQ Açık hava'da müzikseverlerle buluşuyor.

Erkoç ve Görsev, konserde "The Lady From Istanbul" adlı albümlerinde yer alan "Fly Me to the Moon", "What a Wonderful World", "Secret Love", "Moon River" gibi klasiklerin yanı sıra Görsev'in kendi bestelerinin de yer aldığı geniş bir repertuar yorumlanacak. İki usta müzisyene kontrbasta Volkan Hürsever, davulda ise Ferid Odman eşlik edecek.

SHIRLEY VALENTINE

Tarih: 06 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro, İstanbul

Willy Russel'in kaleme aldığı, Sumru Yavrucuk'un tek kişilik performansı sahnelenen komedi oyunu "Shirley", tiyatro severlerle buluşacak.

Komik ve eğlenceli bir kendini keşfediş hikayesi olan 'Shirley', günlük hayatının sıkıcılığı içinde kaybolmuş ve birçok kadın gibi artık hayallerini bile unutmuş olan Shirley Valentine'nin öyküsünü anlatıyor.

Ajanda

Konser

ALEXANDRA SAVIOR

Tarih: 17 Eylül 2022

Saat: 20:30

Mekân: Turkcell Sahnesi, Zorlu Performans Sanatları Merkezi

Amerikalı şarkıcı, söz yazarı Alexandra Savior "desert rock" olarak da tanımlanan melodileriyle 17 Eylül 2022 akşamı izleyenleriyle buluşacak. Portlandlı alternative pop sanatçısı 14 yaşında şarkılar yazmaya başladı ve Otis Redding, Jack White, Amy Winehouse ve Etta James gibi sanatçılardan ilham aldı. 2012 yılında Angus Stone'un "Big Jet Plane" şarkısına yaptığı cover'ı yayınlayan vedikkatleri üzerine çekmeyi başaran müzisyen, kısa süre sonra müzik okumak üzere Los Angeles'a taşındı. 2013'te Columbia Records bünyesine dahil oldu ve yolları Arctic Monkeys'den Alex Turner ile keşişti. Turner'ın dokunuşlarıyla müzikal anlamda olgunlaşan ve gelişen Savior, 2017 yılında yayınladığı "Belladonna of Sadness" albümünden sonra 2019'da "The Archer"ı yayınladı.

Sergi

BİLİNMEYENE DOĞRU

Mekân: Salt Beyoğlu/Salt Galata
Sergi 24 Ağustos 2022 tarihine kadar gezilebilir

1989 Kasım'ında, 'komünist' Doğu ile 'kapitalist' Batı'yı ayıran ikonik duvar yıkıldı. Bu yıkım, yeni bir dünya düzeninin eşiği, geçmiş ve yakın tarihe dair anlatıları biçimlendiren yeni bir milat oldu. Salt'ın Varşova Modern Sanat Müzesi iş birliğiyle düzenlediği Bilinmeyene Doğru, 89 devrimleri ve Doğu Bloku'nun çözümlüyle beraber, 1989 sonrası dünyada sanatın, yerleşik tarihsel ve kültürel anlatıları kırma, bilinenin ötesine, başka öznellik ve anlatılara alan açma potansiyeline odaklanıyor.

Varşova Modern Sanat Müzesi Video ve Film Koleksiyonu'ndan 2000'lerin başından günümüze uzanan bir seçki sunan Bilinmeyene Doğru'da; Diane Severin Nguyen, Nathalie Djurberg, Agnieszka Polska, Józef Robakowski, Duncan Campbell gibi sanatçıların eserleri yer alıyor.

Tiyatro

BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ

Tarih: 04 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: KüçükÇiftlik Park Bahçe Tiyatrosu, İstanbul

KüçükÇiftlik Park Bahçe Tiyatrosu Tatbikat Sahnesi'nin kült oyunu "Bir Delinin Hatıra Defteri" Erdal Beşikçioğlu'yla izleyenleriyle buluşacak. Hikâye, Çar 1. Nikolay'ın baskıcı devrinde yaşamış küçük bir devlet memurunun hayatı üzerine merkezlenir. Günlük formatında yazılan hikâye, başkahraman Poprişçin'in deliliğe doğru gidişini anlatır. Yaşadığı sıkıcı ve tekdüze hayata bir de müdürünün kızına duyduğu aşk eklenince içinde bulunduğu girdap iyice büyür. Aksenti İvanoviç Poprişçin'in baskıcı sistemde boyun eğmemeçabaları ve yaşadığı psikolojik gel-gitler, kendisini İspanya Kralı sanmasına kadar devam ederve akıl hastanesine kapatılmasıyla son bulur.

Tiyatro

SÜT KARDEŞLER

Tarih: 07 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro, İstanbul

Türk Tiyatrosu'nun duayeni Nejat Uygur tarafından uyarlanarak, önce tiyatro oyunu olarak sergilendikten sonra sinemaya aktarılan oyun, Süheyl & Behzat Uygur Tiyatrosu tarafından günümüz yorumuyla Süt Kardeşler adıyla sahneleniyor. Bahriyeli iki askerin bilerek izin kağıtlarını değiştirmesi sonucu ortaya çıkan karışıklık, Bahriyeli Komutan Gazanfer sayesinde sonuca kavuşturuluyor. Geleneksel Türk Tiyatrosundan örnekler sunan oyun, sahne, dekor ve kostümleriyle oyunu izleyenleri 1950'li yıllara götürüyor.

Tiyatro

CHE'NİN VEDASI

Tarih: 04 Ağustos 2022

Saat: 20:30

Mekân: Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, İstanbul

Vural Bingöl'ün yazdığı Kumbara Görsel Sanatlar tiyatrosunun yapımını üstlendiği ve dünyada ilk defa tek kişilik performans olarak Che Guevara'nın son 24 saatini ve hayatını konu alan Che'nin Vedası isimli tiyatro oyunu seyirciyle buluşuyor.

Büyük ve kirli düzene açtığımız bir savaşı bizinkisi. Eşitlik ve Özgürlüktü istediğimiz; tüm insanlar için! Ve bu yolda çıktık yürüyüşümüze, bütün gücümüzle...

Sesim çıkmayana, zayıf vücudum delik deşik olana dek sürdürdüğüm mücadelede belki de en zoruydu uğruna savaştıklarımın beni sırtımdan vurma...

Sizin deyimimizle ben Che Guevara. Asla hak edilmemiş bir sonun büyük kahramanı...

Ve karşınızda tüm gerçekliği ile sizi derinden etkileyecek hikâyem...

Konser

KINGS OF CONVENIENCE

Tarih: 30 Eylül 2022

Saat: 21:30

Mekân: Turkcell Sahnesi, Zorlu Performans Sanatları Merkezi

Sakin vokalleri, zarif gitar ve piyano melodileriyle Bergen'in huzurunu dinleyicileriyle buluşturan Kings Of Convenience, Zorlu PSM 10. Yıl Özel Etkinlikleri kapsamında 30 Eylül ve 1 Ekim'de Turkcell Sahnesi'nde yer alacak.

Norveçli indie folk-pop ikilisi, Erlend Øye ve Eirik Glambek Bøe'den oluşan Kings Of Convenience, 1999 yılında Belle and Sebastian ve Coldplay ile müzik dünyasına yeni bir kapı açan "Yeni Akustik Hareket" in öncüleri arasında yer alıyor. Indie folk ve indie pop türlerinde üretimlerini sürdüren ikili, müziklerindeki nazik, armoni açısından zengin şarkıları, Simon & Garfunkel ve Belle ve Sebastian gibi öncülerin acı tatlı rahatlığını hatırlatıyor.

Tiyatro

MESUT SÜRE İLE İLİŞKİ TESTİ

Tarih: 07 Ağustos 2022

Saat: 17:00

Mekân: Profilo Kültür Merkezi Batı Ana Sahne, İstanbul

Mesut Süre İle İlişki Testi, Profilo Kültür Merkezi Batı Ana Sahne'de sizlerle.

"Mesut Süre İle İlişki Testi" çiftlerin tanışma hikayelerinden kıskançlıklarına, eski sevgililerinden arkadaşlarıyla ve aileleriyle bir çift olarak kurdukları ilişkiye kadar pek çok şeyi, Mesut Süre'nin yer yer keskin ama her daim eğlenceli ve neşeli moderatörlüğü eşliğinde paylaştıkları bir talk Show formatında izleyenlerine sunuluyor.

Tiyatro

İKİ BEKAR

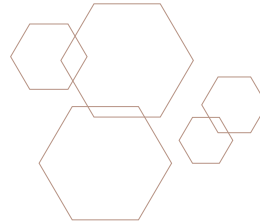
Tarih: 10 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro, İstanbul

Shanette ile Jack'in komik hikayesini anlatan "İki Bekar" tiyatro oyunu 10 Ağustos akşamı izleyicisi ile buluşacak.

Oyun "Arkadaşlarının çöpçatanlığıyla düğün davetinde aynı masaya oturan Jack Fisher ve Shanette Millburn'un komik hikayesine odaklanıyor. Jack Fisher, ilişkiden, bağlanmaktan, terkedilmekten, aldatılmaktan ve soyulmaktan son derece korkan biridir. En çok da deli olduğu kadar çatlak olan Shanette'ten korkmaktadır. Ama Shanette bu konuda oldukça kararlı ve ısrarcıdır. Ve vazgeçmeye hiç niyeti yoktur.

Ajanda

Tiyatro

YAŞAMAYA DAİR
Tarih: 23 Ağustos 2022
Saat: 21:00
Mekân: KüçükÇiftlik Park, İstanbul

Genco Erkal'ın Nazım Hikmet tutkusunun yeni ürünü olan Yaşamaya Dair, KüçükÇiftlik Bahçe Tiyatrosu'nda bir kez daha tiyatro severler ile buluşacak. Genco Erkal'ın uyarlayıp yönettiği oyunda, Tülay Günel da rol alıyor. Piyano ve viyolonsel eşliğinde oynanacak oyunda, başta Fazıl Say ve Zülfü Livaneli olmak üzere değişik bestecilerin Nazım şarkıları da seslendirilecek. Ağırıklı olarak ozanın Bursa Cezaevindeki yaşamını, eşi Piraye Hanım'a olan tutkusunu anlatan oyun, daha sonra sürgün yılları ve vatan hasretine odaklanarak, destansı yaşamından izlenimlerle noktalanıyor.

Müzikal

ÇİNGENELER ZAMANI

Tarih: 11 Ağustos 2022

Saat: 20:30

Mekân: Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, İstanbul

Sinema eleştirmenleri tarafından bir başyapıt olarak kabul gören, 1988 yılında Emir Kusturica'nın yönetmenliğini ve senaristliğini yaptığı Çingene Zamanı filminin uyarlaması niteliği taşıyan ve Kumbara Görsel Sanatlar Tiyatrosunun prodüksiyonunu üstlendiği "Çingene Zamanı" 11 Ağustos'ta sahne alacak. Oyun, Kızını kaybetmiş iki torununa hayatını adanmış bir büyükanne ve başından bela eksik olmayan oğluyla yaşayan bir annedir Hatice... Tüm saflığıyla aşık olan ancak büyükannesinin kararıyla kardeşi için yollara düşen, zengin olmak hayaliyle kalbindeki beyazı siyaha çeviren bir torun olan Perhan ve hayallerindeki Hollywood'a ulaşmak isterken sahip olduğu saf aşkı kaybeden genç bir çingene kız olan Azra'nın hikayesini anlatıyor.

Sergi

RAHMI M. KOÇ MÜZESİ LORENZO MARIOTTI,

"DENİZ VE ÖTESİ"

Mekân: Rahmi M. Koç Müzesi
Sergi 11 Eylül 2022 tarihine kadar gezilebilir

İtalyan ressam Lorenzo Mariotti'nin "Deniz ve Ötesi" isimli kişisel sergisi, 7 Haziran'da Rahmi M. Koç Müzesi'nde açıldı. Denizcilik konusundaki uzmanlığını tablolara yansıtan Mariotti'nin 33 yaşlı boya eserinden oluşan sergi, 11 Eylül 2022'ye kadar ziyaret edilebilecek.

Tiyatro

ETİK ALKOL

Tarih: 25 Ağustos 2022

Saat: 20:30

Mekân: Trump Sahne, İstanbul

İçerisine dünyalar sığdıran, eğlence ve keyif dolu tiyatro oyunu 'Etik Alkol' seyirci ile buluşuyor. Ömer Hayyam, Neyzen Tevfik, Can Yücel ve diğer ahlaki ile içenler. Özenle seçilen kelimeler ile başlayan sohbet, Dur öpücem'lere dönüşüyorsa orada araştırılacak bir şey vardır. Araştırdık, bu alkol vücuda girdiğinde insana ne yapıyor da "Dün ile ilgili hiçbir şey hatırlamıyorum." dediirebiliyor. Nasıl oluyor da Ömer Hayyam'a kendisi ile ilgili övgüler yazdırabiliyor, Neyzen Tevfik'i komik hikayelerin içine itiyor, Can Yücel'e arkadaşlık ediyor? Aziz Nesin, Cemal Süreya, Edip Cansever, Orhan Veli, Özdemir Asaf, Rifat Ilgaz, Sabahattin Ali hepsi bu oyun için bir sofrada buluşup anlatıyorlar anlatacaklarını. Aydın Boysan da yalnız bırakmıyor onları, birinin "nasıl içilmesi gerektiğini" anlatması gerekiyor tabii...

Müzikal

NOTRE DAME'İN KAMBURU

Tarih: 25 Ağustos 2022

Saat: 20:30

Mekân: Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, İstanbul

Victor Hugo'nun ölümsüz eseri; Notre Dame'in Kamburu Müzikali, izleyicisiyle buluşmaya devam ediyor. Oyunda, çirkin ve kambur Kilise zangocu Quasimodo ile Fransa'nın ruhani ve dini lideri Claude Frollo'nun ve Kral'a bağlı komutan Phoebus'un semtte yaşayan çingene Kızı Esmeralda'ya olan aşklarını, Zangoç ile Papaz'ın ruhlarında oluşan ikilemleri ve tepkileri romantik yaklaşımla ele alan danslarıyla göz dolduran Türkçe müzikal... Quasimodo; çirkinliğiyle alay eden ondan korkan halkın içine karışmayan, insanların söylediklerini alay veya lanet saymayan, insanlara duyduğu kını her gün büyüyen biridir. Bir gün Esmeralda ile tanışır ve ona aşık olur.

Tiyatro

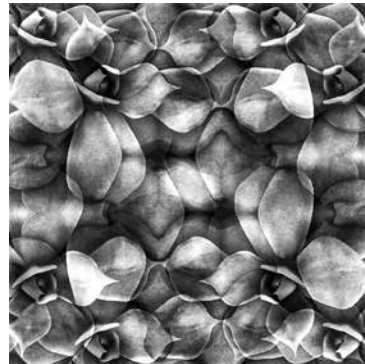
AYDINLIKEVLER

Tarih: 14 Ağustos 2022

Saat: 21:00

Mekân: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Harbiye Cemil Topuzlu Açık hava Tiyatrosu, İstanbul

Yılmaz Erdoğan'ın yazdığı, Serdar Biliş'in yönettiği oyun yaşama, zemheriye ve yokluğa direnen ve Amerika'yla baş etmek üzerine dar gelimli Aydınlikevler sakinlerinin öyküsüne odaklanıyor... Burası Aydınlikevler ve babaannem Amerika'ya karşı... Oyunda Demet Akbağ, Salih Bademci, Burak Dakak, Sinem Ünsal, Nebi Tolga Yılmaz, Sevda Baş, Caner Alkaya, Barkın Sarp, Ömer Güneş ve Kiraz Tosun rol alıyor.

Sergi

ANNA LAUDEL

KARMA SERGİ

“ZAMANIN DÖNGÜSEL DOĞASI”

Mekân: Anna Laudel, Kazancı Ykş. No: 45 D: 49A, Beyoğlu/İstanbul
Sergi 25 Ağustos 2022 tarihine kadar gezilebilir

Anna Laudel İstanbul, “Zamanın Döngüsel Doğası” başlıklı karma sergiye 16 Haziran – 25 Ağustos 2022 tarihleri arasında ev sahipliği yapıyor. Sergide Ramazan Can, Tuğçe Diri, Emin Mete Erdoğan, Hayal İncedoğan, Bilal Hakan Karakaya, Ekin Su Koç, Fırat Neziroğlu, Cem Sonel, Halil Vurucuoğlu, Hanefi Yeter ve Serpil Yeter dahil olmak üzere farklı materyal ve tekniklerde üretim yapan 11 sanatçının disiplinlerarası eserlerinden oluşan bir seçki yer alıyor. Zaman kavramının ortaya çıkışıyla ilgili farklı teorileri odağına alan sergi, zamanı ölçmeye başladığımızdan beri göç, iktidar savaşları, yabancılaşma ve inanç sistemleri gibi tekrar eden olayların yansımalarını izleyici ile buluşturuyor.

Sergi

KALYON KÜLTÜR JONATHAN MONAGHAN “ŞAŞAA”

Mekân: Kalyon Kültür, Meşrutiyet, Taş Konak, Rumeli Cd. 6B, Şişli/İstanbul
Sergi 27 Ağustos 2022 tarihine kadar gezilebilir

Eserlerini baskı, heykel ve animasyon gibi pek çok farklı medyumla üreten, dijital sanatın ilk uygulayıcılarından olan Jonathan Monaghan'ın ŞAŞAA başlıklı kişisel sergisi, Kalyon Kültür'de sunulmaya hazırlanıyor. Bilim kurgudan Barok dönemi mimarisine kadar sanatın farklı tarzlarından esinlenen ve en gelişmiş teknolojileri kullanarak hazırladığı 20'den fazla eseriyle Monaghan, izleyicileri masalsi ve bir o kadar da sınırları zorlayıcı hikayelere davet ediyor.

Sinema

ELVIS

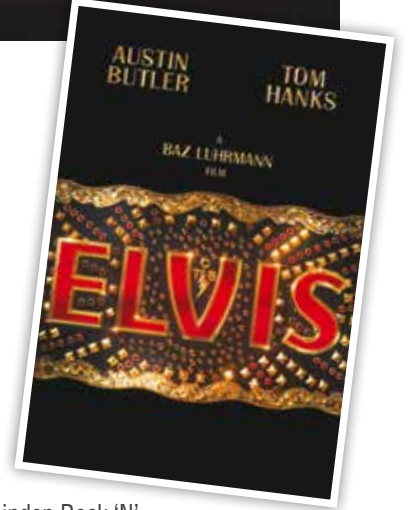
Vizyon tarihi: 24 Haziran 2022

Yönetmen: Baz Luhrmann

Senaryo: Craig Pearce, Sam Bromell, Baz Luhrmann, Jeremy Doner

Oyuncular: Austin Butler, Tom Hanks, Olivia DeJonge, Dacre Montgomery, Kodi Smit-McPhee, David Wenham, Luke Bracey

Tür: Dram, Müzikal, Tarih

Filmin konusu

Film, esrarengiz menajeri Albay Tom Parker ile olan karmaşık ilişkisinin penceresinden Rock 'N' Roll müziğin kralı Elvis Presley'in hayat hikayesine ve müziğine odaklanıyor. Elvis Presley'in hayatının bilinmeyenlerinin gözler önüne serildiği filmde, Presley'in şöhrete yükselişinden benzeri görülmemiş yıldızlığına kadar 20 yılı aşkın süredir Presley ve Parker arasındaki karmaşık dinamiği anlatılıyor. Bu yolculuğun merkezinde ise Elvis'in hayatındaki en önemli ve etkili insanlardan biri olan Priscilla Presley de var..

LIGHTYEAR

Vizyon tarihi: 17 Haziran 2022

Yönetmen: Angus MacLane

Senaryo: John Lasseter, Pete Docter, Andrew Stanton, Joe Ranft

Oyuncular: Chris Evans, Keke Palmer, Dale Soules, Taika Waititi, Peter Sohn, Uzo Aduba, James Brolin

Tür: Animasyon, Macera, Komedi

Filmin konusu

Toy Story filmi ile bilinen Buzz Lightyear'ın hikâyesini anlatan filmde, Buzz Lightyear'ın oyuncak halinin yerine insan hali gözler önüne serilecek. Bir astronot olan Buzz Lightyear uzayda birçok zorlu yolculuğa çıkmış ve bu yolculuklardan hep zaferle geri dönmüştür. Onun adına çıkarılan aksiyon figürü serisi ile ismi sonsuzluk ve ötesine kadar ulaşmıştır...

AFTER YANG

Vizyon tarihi: 1 Temmuz 2022

Yönetmen: Kogonada

Senaryo: Kogonada, Alexander Weinstein

Oyuncular: Colin Farrell, Jodie Turner-Smith, Malea Emma Tjandrawidjaja, Justin H. Min, Orlagh Cassidy, Ritchie Coster

Tür: Bilimkurgu, Dram

Filmin konusu

Alexander Weinstein'in Children of the New World kitabından beyazperdeye uyarlanan "After Yang", robot çocukların yatılı bebek bakıcıları olarak satın alınabildiği bir dünyada geçiyor ve ailelerinin robot ferdi Yang'in hayatını kurtarmaya çalışan bir çift ve kızlarına odaklanıyor. Filmde Yang, küçük kız kardeşinin kültürel mirasını öğrenmesine yardımcı olmak için programlanmış bir robottur. Aslında bir yapay zeka olan Yang sorun yaşadığında, Jake onu tamir etmenin bir yolunu arar. Bu süreçte Jake, önünde geçmekte olan hayatı keşfeder, karısı ve kızıyla orada olduğunu bilmediği bir mesafede yeniden bağlantı kurar.

THOR: AŞK VE GÖK GÜRÜLTÜSÜ

Vizyon tarihi: 8 Temmuz 2022

Yönetmen: Taika Waititi

Senaryo: Taika Waititi, Jennifer Kaytin Robinson

Oyuncular: Natalie Portman, Karen Gillan, Christian Bale, Chris Pratt, Chris Hemsworth, Matt Damon, Pom Klementieff, Russell Crowe
Tür: Macera, Aksiyon, Bilimkurgu

Filmin konusu

Serinin dördüncü filmi olan Thor: Aşk ve Gök Gürültüsü'nde Thor, macera dolu hayatını arkasında bırakarak, bir iç huzur yolculuğuna çıkar. Ancak onun huzurlu geçen emekliliği, Gorr the God Butcher olarak bilinen katilin ortaya çıkmasıyla kesintiye uğrar. Tanrıların yok edilmesini isteyen Gorr the God Butcher ile zorlu bir mücadeleye girişen Thor, bu süreçte Kral Valkyrie, Korg ve eski kız arkadaşı Jane Foster'ın yardımına başvurur. Ekip, Gorr the God Butcher amacına ulaşmadan önce onu durdurmak için zorlu bir maceraya atılır.

100% WOLF

Vizyon tarihi: 15 Temmuz 2022

Yönetmen: Alexs Stadermann

Senaryo: Fin Edquist

Oyuncular: Loren Gray, Adriane Daff, Jane Lynch, Jai Courtney, Akmal Saleh, Alexs Stadermann, Cam Ralph

Tür: Animasyon, Fantastik, Aile

Filmin konusu

Soylu bir kurt ırkından gelen Freddy Lupin'in kivanç duyacağı bir soy ağacı vardır. Gelmiş geçmiş en ürkütücü kurt olma isteğiyle yaşayan Freddy, 13. doğum gününde vahşi bir kurt yerine bir kanışe dönüşür. Kendisini küçümseyen amcasının köpeğe dönüşmesi ile ondan daha da nefret edeceğine inanan Freddy, hayatının en kötü zamanlarını yaşadığı düşünmeye başlar. Freddy, hayatının daha fazla kötüye gidemeyeceğini düşünürken, kendisini köpek hapisanesinde bulur. Hapishaneden kaçmanın yolunu arayan Freddy, yüzde yüz kurt olduğunu kanıtlayabilecek midir?

SHADOW IN THE CLOUD

Vizyon tarihi: 22 Temmuz 2022

Yönetmen: Roseanne Liang

Senaryo: Roseanne Liang

Oyuncular: Chloë Grace Moretz, Nick Robinson, Beulah Koale, Taylor John Smith, Callan Mulvey, Benedict Wall, Byron Coll

Tür: Aksiyon, Korku, Savaş

Filmin konusu

İkinci Dünya Savaşı sırasında yağmurlu bir gecede çok gizli bir yük taşıyan kadın bir pilot havalanmakta olan bir bombardıman uçağına biner. Tümü erkeklerden oluşan mürettebat, onun kimliğinden ve taşıdığı yükten şüphelenir. Tam bu sırada bulutların arasında bir gölge yükselir, acaba bu Japon uçakları mıdır yoksa kadın pilotun neden olduğu bir felaket midir?

Sinema

DC'S SUPER PETS

Vizyon tarihi: 29 Temmuz 2022
Yönetmen: Jared Stern, Sam Levine
Senaryo: Jared Stern, John Whittington
Oyuncular: Dwayne Johnson, Kevin Hart, Vanessa Bayer, Natasha Lyonne, Diego Luna, John Krasinski, Marc Maron, Kate McKinnon, Keanu Reeves
Tür: Animasyon, Aile, Aksiyon, Fantastik, Komedi

Filmin konusu

DC'nin yeni uzun metrajlı animasyon filmi DC Super Pets'te, bu kez başrolde süper kahramanların evcil hayvanları var! Süperman'ın köpeği, Batman'in tazısı, Supergirl'ün atı, Wonder Woman'ın kangrusu, Aquamen'in deniz atı ve Flash'ın kaplumbağasıyla sıra dışı bir süper kahramanlar... Bu kez dünyayı kötülüklerden koruma görevi bu sevimli kahramanlarda...

SIHİRBAZLAR AKADEMİSİ

Vizyon tarihi: 22 Temmuz 2022
Yönetmen: Jorgen Klubien
Senaryo: Jorgen Klubien, Cindy Robinson
Oyuncular: Ben Diskin, Laura Megan Stahl, Michael Johnston, Philece Sampler, Jamieson Price, Grant George, Michael Orenstein
Tür: Animasyon, Macera

Filmin konusu

Kimsesiz bir çocuk olan Auro, özel yeteneklere sahiptir. Bir gün gizemli bir yaratık Aura'yı özel güçleri olan çocuklara yönelik olan sihir akademisine götürür. Auro, burada kendisi gibi özel yeteneklere sahip olan arkadaşları ile macera dolu zaman geçirir. Ancak bir gün okul ile ilgili karanlık bir sırrı keşfeder. Öğrendiklerinden sonra kendisini zorlu bir mücadelenin içinde bulan Auro, kendisini ve arkadaşlarını koruyabilecek midir?

BLACK SITE

Vizyon Tarihi: 22 Temmuz 2022
Yönetmen: Sophia Banks
Senaryo: Jinder Ho, John Collee
Oyuncular: Michelle Monaghan, Jai Courtney, Jason Clarke, Uli Latukefu, Lucy Barrett, Todd Lasance, Pallavi Sharda, Phoenix Raei
Tür: Aksiyon, Gerilim

Filmin konusu:

Çok gizli bir labirente görev yapan bir grup subay, tehlikeli tutuklu olan bir Hatchet'e karşı savaşmak zorunda kalır. Tutuklunun gözetimden kaçmasının ardından subaylar ve Hatchet arasında ölümcül bir kedi fare oyunu başlar.

WRONG PLACE

Vizyon tarihi: 29 Temmuz 2022

Yönetmen: Mike Burns

Senaryo: Bill Lawrence

Oyuncular: Bruce Willis, Ashley Greene, Michael Sirow, Texas Battle, Stacey Danger, Massi Furlan, Josh Rhatt Noble

Tür: Gerilim

Filmin konusu

Küçük bir kasabanın eski polis şefi Frank biruyuşturucu kralının tehditi altındadır. Frank, uyuşturucu kralının suç ailesine karşı tanıklık yapacaktır. Suçlu aile Frank'in tanıklık etmeden önce onu susturmak amacıyla peşine düşer. Kendisini bir anda avlanırken bulan Frank, pazarlık ettiğinde daha fazlasıyla karşılaşır. Suç lideri, Frank'i kızına zarar vermeye tehdit eder...

THE UNBORN

Vizyon tarihi: 5 Ağustos 2022

Yönetmen: Tal Lazar

Senaryo: Danny Matier

Oyuncular: Manni L. Perez, Clifton Samuels, Jesse R. Tendler, Chris Bellant, Brian David Tracy, J. Richey Nash

Tür: Korku

Filmin konusu

Eski bir fabrikada garip, açıklanamayan olaylar meydana gelmektedir. Bu olayı araştırmak üzere yola çıkan fabrikanın iki güvenlik görevlisi gerçeklerle yüzleşmek zorundadır. Tiffany hamiledir ve Joey ise ona aşiktir. Fakat başka birinin onlar ve Tiffany'nin doğmamış çocuğu ile ilgili bir planı vardır.

ARI MAYA

Vizyon tarihi: 5 Ağustos 2022

Yönetmen: Noel Cleary

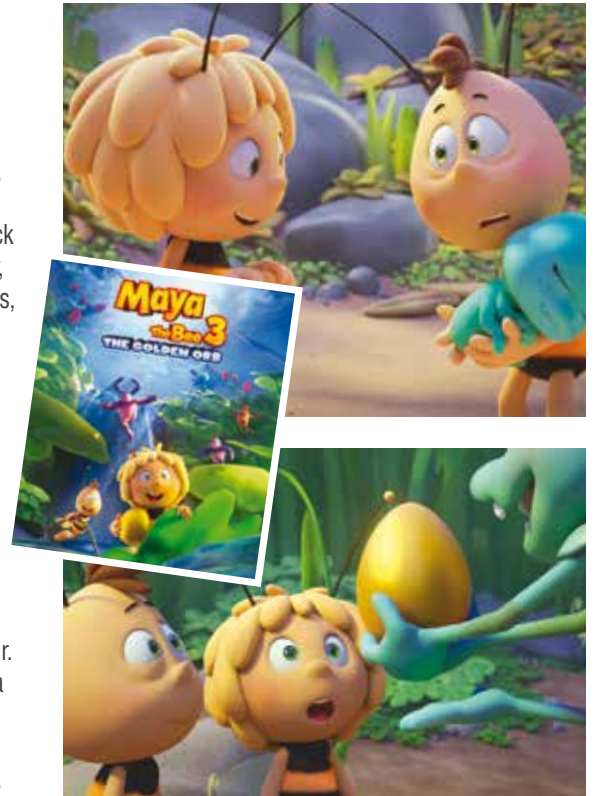
Senaryo: Adrian Bickenbach, Noel Cleary, Fin Edquist

Oyuncular: Coco Jack Gillies, Benson Jack Anthony, Jimmy James Eato, Tess Meyer, Justine Clarke, Cam Ralph, Shane Dundas, David Collins

Tür: Animasyon, Aile, Macera

Filmin konusu

Arı Maya 3, karınca prensesi kurtarmak için zorlu bir mücadeleye girişen Arı Maya ve arkadaşı Willi'nin maceralarını konu ediyor. Arı Maya ve arkadaşı Willi, kendilerine emanet edilen gizemli şeyi korumaya çalışırken, bir anda kendilerini büyük bir böcek savaşının ortasında bulur. Karınca prensesi kurtarmak için karşısına çıkan acımasız düşmanlarla savaşmak zorunda kalan Maya ve Will için bu süreç dostluklarının test edilmesine neden olur.

Sinema

BEHIND YOU

Vizyon tarihi: 29 Temmuz 2022

Yönetmen: Andrew Meham, Matthew Whedon

Senaryo: Andrew Meham, Matthew Whedon

Oyuncular: Addy Miller, Elizabeth Birkner, Jan Broberg, Philip Brodie, Aimee-Lynn Chadwick

Tür: Korku

Filmin konusu

Behind You, geçmişte ailesini rahatsız eden kötülüklerin serbest kalmasına neden olan iki kız kardeşin hikayesini anlatıyor. İki genç kız kardeş, uzakta yaşayan teyzelerinin yanında yaşamaya gönderilir. Kardeşler eve geldiklerinde beklenmedik bir durumla karşı karşıya kalır. Evde bulunan tüm aynaların üzeri kapatılmıştır. Yeni yaşamlarına alışmaya çalışan kardeşlerden küçük olan, kapısı kilitli tutulan bodrumda ne olduğunu merak etmeye başlar. Bir gün merakına yenik düşen kız, kapıyı açıp bodrumu dolaşmaya başlar. Burada da üzeri örtülmüş bir ayna vardır. Aynanın örtüsünü açan genç kız, farkında olmadan yıllar önce annesi ve teyzesini rahatsız eden kötülüklerin özgür kalmasına neden olur.

BULLET TRAIN

Vizyon tarihi: 5 Ağustos 2022

Yönetmen: David Leitch

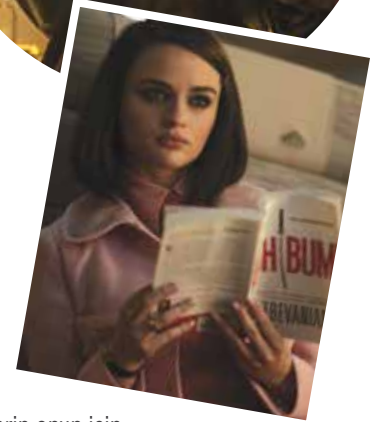
Senaryo: Kotaro Isaka, Zak Olkewicz

Oyuncular: Joey King, Karen Fukuhara, Brad Pitt, Sandra Bullock, Zazie Beetz, Aaron Taylor-Johnson, Michael Shannon, Logan Lerman, Hiroyuki Sanada

Tür: Aksiyon, Gerilim

Filmin konusu

Kotaro Isaka'nın kitabından uyarlanan film kontrolden çıkan bir takım olayların ardından, işini barışçıl bir şekilde yapmak isteyen, şanssız süikastçı Ladybug'ın (Brad Pitt) hikayesine odaklanıyor. Ama kaderin onun için başka planları vardır, çünkü Ladybug'ın son görevi onu dünyanın dört bir yanından ölümcül düşmanlarla dünyanın en hızlı treninde bir çarpışma rotasına girdiğinde, şimdi trenden sağ çıkmanın bir yolunu bulması olacaktır.

NOPE

Vizyon tarihi: 12 Ağustos 2022

Yönetmen: Jordan Peele

Senaryo: Jordan Peele

Oyuncular: Daniel Kaluuya, Keke Palmer, Brandon Perea, Michael Wincott, Steven Yeun

Tür: Korku, Gerilim

Filmin konusu

Jordan Peele'in yönetmenliğini üstlenip, senaryosunu yazdığı korku filmi Nope'un başrolünde Daniel Kaluuya, Keke Palmer ve Steven Yeun yer alıyor. Film Kaliforniya'nın iç kesimlerinde ıssız bir kanyonunda yaşayan insanların, esrarengiz ve tüyler ürpertici bir keşfe tanıklık etmesine odaklanıyor

LAAL SINGH CHADHA

Vizyon tarihi: 12 Ağustos 2022

Yönetmen: Advait Chandan

Senaryo: Atul Kulkarni

Oyuncular: Aamir Khan, Kareena Kapoor, Manav Vij, Naga Chaitanya Akkineni, Abhinay Raj Singh, Mona Singh, Rofique Khan

Tür: Dram, Komedi

Filmin konusu

Başrolünü Tom Hanks'ın oynadığı 1994 yapımı Amerikan filmi Forrest Gump'ın uyarlaması olan "Lal Singh Chaddha"nın başrolünü Aamir Khan üstleniyor. Filmde duyguları çok iyi anlayan otistik bir adam olan Laal Singh Chaddha, Hindistan tarihinde olan olayları kendi bakış açısıyla gözler önüne seriyor...

KOMA

Vizyon tarihi: 19 Ağustos 2022

Yönetmen: Nikita Argunov

Senaryo: Nikita Argunov, Timofei Dekin

Oyuncular: Rinal Mukhametov, Lyubov Aksyonova, Anton Pampushnyy, Milos Bikovic, Konstantin Lavronenko, Polina Kuzminskaya

Tür: Bilimkurgu, Aksiyon

Filmin konusu

Coma, geçirdiği kazanın ardından kendisini tehlikeli bir dünyanın içinde bulan bir adamın hikayesini konu ediyor. Gizemli bir kaza geçiren genç bir mimar, kendisini garip bir dünyanın içinde bulur. Komada olan insanların anılarına dayanan dünyanın içinde bulunan adam, hayatın kurtarmak için dünyanın kurallarını öğrenmek zorundadır. Hayatı için zorlu bir savaşın içinde olan adam, gerçek dünyaya çıkış yolunu bulmaya çalışırken hayatının aşkı ile tanışma fırsatı yakalar.

PRESS PLAY

Vizyon tarihi: 19 Ağustos 2022

Yönetmen: Greg Björkman

Senaryo: Greg Björkman, James Bachelor

Oyuncular: Lewis Pullman, Christina Chang, Danny Glover, Clara Rugaard, Cody Easterbrook, Matt Walsh, Lyrica Okano

Tür: Romantik, Müzik, Komedi

Filmin konusu

Laura ve Harrison, ortak bir müzik sevgisi üzerine kurulmuş mükemmel bir ilişkiye sahiptir. Ölümcül bir kazanın ardından birlikte yaptıkları mixtape'in onu zamanda geriye götürebileceğini keşfeden Laura, hayatının aşkını kurtarma şansına sahip olur.

Şebnem Karagülle

BUGÜN UÇMASAN

Ukrayna'nın Harkiv kentinden İstanbul'a gitmek üzere havalanan bir uçak Rusya'nın Soçi kentine kaçırılmak istenir. Ancak hava korsanının hesaba katmadığı bir şey vardır: Pilotun deneyimi ve cesareti...

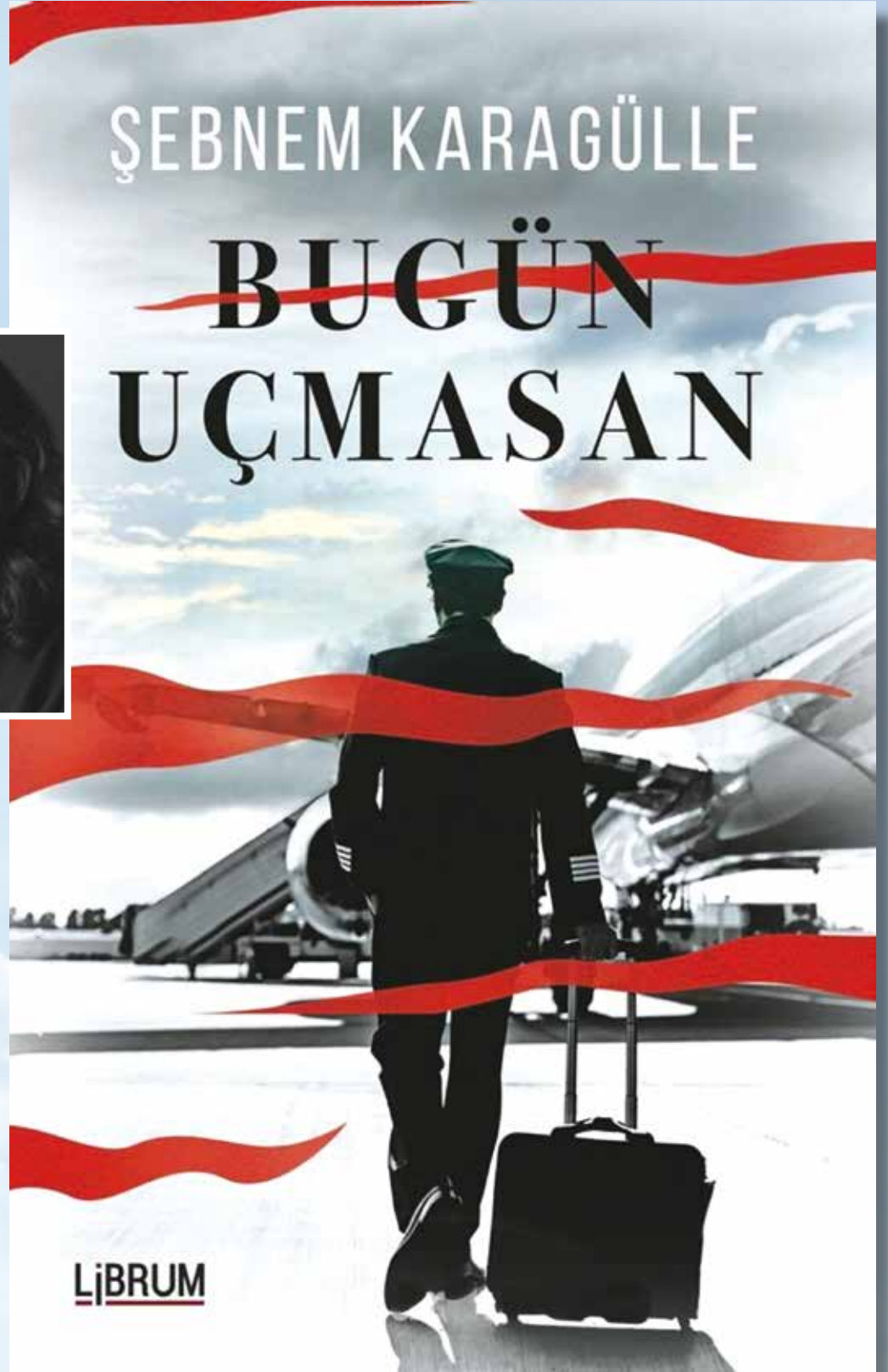

Şebnem Karagülle, heyecan, endişe ve tehlike dolu

bu kaçırılma olayını beklenmedik geri dönüşlerle edebi bir yolculuğa çeviriyor. Bakışlarımızı bir pilota, bir onun ailesine, bir uçuş ekibine, bir yolculara hatta bazen leylek sürülerine ve karnabahar şeklindeki bulutlara yönelterek çok boyutlu bir roman yaratıyor. Gökyüzünde Saint Exupery'nin Küçük Prens'iyle, Andersen'in Deniz Kızı'yla, Richard Bach'ın Martı'sıyla karşılaştıktan sonra kendinizi birden Prado Müzesi'ndeki bir tablonun önünde buluyorsunuz.

Sayfaların arasında, rüyaya yatan Aborjinlerle ve kara kutunun mucidi David Warren ile burun buruna gelip uçakta güreşçilerle yan yana yolculuk yapınca da, her şeyi kanıksamaya başlıyorsunuz. Ama yine de sıkı durun; romanın finalinde sizi bir sürpriz bekliyor.

Yalnızca bir kitap değil elinizde tuttuğunuz; sanki içinde gökkuşağı gizlenen bir kara kutu...

COVID-19 Safety Bulletins

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek

Bilgilendirmek

DEMEK

www.talpa.org

Derneğin 3 ayda bir yayınlanan kurumsal yayını Kokpitten Bakış'ın yanısıra web sitesinde de mesleğimizle ilgili gelişmelere yer verilmekte, değişen kurallar ve uygulamalar konusunda düzenli bilgi akışı sağlanmakta, derneğin faaliyetleri konusunda üyelerimiz bilgilendirilmektedir. Ayrıca, mesleği ilgilendiren konularda üyelerle toplantılar yapılarak karşılıklı görüş alışverişinde bulunmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

talpa.tr

[talpa_org](https://twitter.com/talpa_org)

[talpa_org](https://www.instagram.com/talpa_org)

[talpaorg](https://www.linkedin.com/company/talpa-org)

[talpaorg](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Kitap

BENİM KAHRAMANIM TÜRK HALKIDIR

Yazar: Cüneyt Arkın

Yayınevi: Kırmızı Kedi

Türkiye’de birden fazla neslin idollerinden biri Cüneyt Arkın: Bizans tekrurunun oyunlarını tek başına bozan Kara Murat, bozuk düzene isyan eden Vatandaş Rıza, onlarca filmin unutulmaz jöni, ölümsüz aşk sahnelerinin can alıcı bakışları, dünyayı kurtaran adam... Çobanlıktan doktorluğa, aktörlükten yapımcılığa, Eskişehir’in uçsuz bucaksız bozkırından Yeşilçam’ın zirvesine seyreden bir hayat onunki. Ve bu hayatın içinden kesitler sunuyor Benim Kahramanım Türk Halkıdır.

Usta aktör, çocukluğundan başlayarak ölümden döndüğü günlere kadar hayatından anları, anıları bir araya getiriyor. Zaman zaman nemli gözlerle zaman zaman gülerek okuyacağımız anılarda samimiyetini asla elden bırakmıyor. Babasıyla koyun güttüğü yılları, İran Şahı’nın davetinde yaşadıklarını, doktorluk günlerindeki tanışıklarını ve elbette Yeşilçam yıllarını kendi penceresinden anlatıyor.

YAPAY ZEKAYI YENİDEN TASARLAMAK: OTOMASYON ÇAĞINDA İŞ DEMOKRASİ VE ADALETİ

Yazar: Daron Acemoğlu

Çevirmen: Hasan Dölkeleş

Yayınevi: Efil Yayınevi Yayınları

“Daha adil bir toplumun inşası için yeni teknolojiler nasıl kullanılabilir?” sorusuna bir bakış...

Yapay zekânın, insanları daha değersiz kılması ya da yakın zamanda bir süper zekâ yaratması söz konusu değil ancak yakın gelecekte ilaç, eğlence ve taşımacılık sektörlerinde çığır açacak; işleri ve piyasaları dönüştürecek ve son olarak, hükümetlerin ve şirketlerin bireyler hakkında sahip oldukları bilgileri devasa biçimde arttıracak.

Bugün yapay zekâ araştırmaları, demokratik yönetişimi baltalayışını göz ardı ederek ve işçiler için yeni fırsatlar yaratmadan işleri dönüştürerek, yani toplumun dokusunda yarattığı tahribatı umursamayarak önündeki teknolojik engellere fazlasıyla odaklanmış durumda.

İNSANLAR

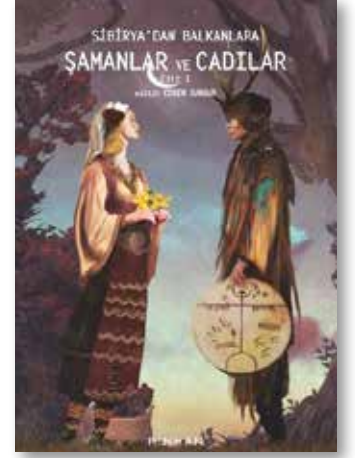
Yazar: Matt Haig

Çevirmen: Elif Ersavcı

Yayınevi: Domingo Yayınevi

“Bu satırları okuyanlarınızın büyük çoğunluğunun, insanların bir mittin ibaret olduğuna inandığını biliyorum ama ben size onların gerçekten var olduklarını bildirmek üzere buradayım. Bilmeyenler için söyleyeyim, insan dediğimiz şey orta zekâlı ve iki ayaklı bir yaşam formu; evrenin çok ıssız bir köşesinde yer alan küçük ve sulu bir gezegende, büyük ölçüde yanılısamarlarla dolu bir varoluş sürdürüyor.”

Yağmurlu bir akşamda Profesör Andrew Martin, önce dünyanın en büyük matematik bilmecesini çözmeyi başarıyor, ardından sırta kadem basıyor. Nihayet bir yol kenarında çırılçıplak halde bulunduğu anda, kıyafetsizlikten daha ciddi bir meselesi olduğu ortaya çıkıyor: Andrew Martin artık insanlardan tiksiniyor; görünüşlerinden de iyip içtiklerinden de bitmeyen şiddet ve savaş arzularından da... Yabancı bir tür arasında kaybolmuş hissediyor kendini....

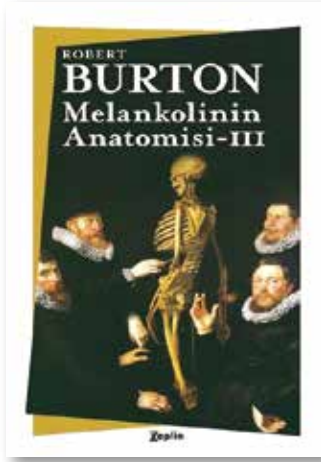
SİBİRYA’DAN BALKANLARA ŞAMANLAR VE CADILAR - 1. CİLT

Yazar: Carlo Ginzburg

Yayınevi: Pinhan Yayıncılık

“Şaman, insanlık tarihinin alelade bir figürü değildir. O, kültürel normlarının dikte ettiği vazifeleri üstlenmiş bir kişidir.”

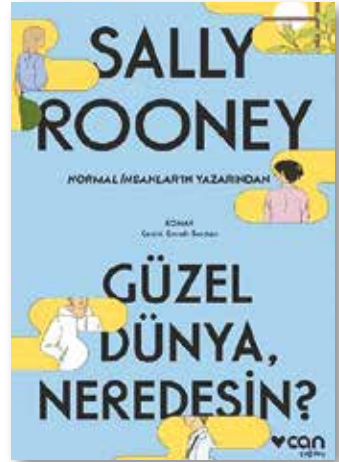
İki cilt halinde yayınladığımız bu derlemeye ilham veren iki isim var: Yüzyılımızın en özgün tarihçilerinden Carlo Ginzburg ve tarihimizin en sıra dışı isimlerinden seyyah Evliya Çelebi. Ginzburg, 1966’da yayınlanan Gece Savaşları adlı muhteşem çalışmasıyla cadılığın ve Cadıların Şabati inançlarının “bütün Avrasya’ya yayılmış kökenleri” olabileceğini söyleyerek bahsi geçen tartışmayı başlatan kişidir. Evliya Çelebi ise 17. yüzyılda yaptığı geziler ve yazdığı -tamamlanmamış- 10 ciltlik seyahatnamesine, türlü “acaib ve garib” arasına cadılar ve büyücüler de dâhil etmiştir. Umulur ki, merakları, araştırmacılıkları ve özgünlükleriyle bu iki isim, ilham oldukları bu derlemenin ulaştığı herkeste yeni ilhamlara, fikirlere ve yepyeni akademik araştırmalara ve çalışmalara vesile olsun.

MELANKOLİNİN ANATOMİSİ - 3. CİLT

Yazar: Robert Burton
Yayınevi: Zeplin Kitap

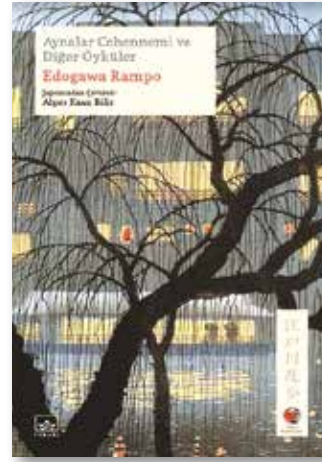
Modern Avrupa uygarlığının en önemli metinlerinden Melankolinin Anatomisi, yayımlandığı 1621 yılından bu yana birçok yazara ilham kaynağı oldu. Bir rahip ve bilim insanı olan Robert Burton'un tıbbı, tarihe, edebiyata, bilime olan derin ilgisi onu tüm insanlığın duygu ve düşüncelerini kavramaya yönelttiğinde, aynı zamanda insanlık durumunun alegorisini ortaya koyacağı bu metni yazmaya karar verdi. Bir anlatı ustası olan Burton, Melankolinin Anatomisi'nde, ruhbilimsel sorunları modern denebilecek bir yaklaşımla ele alırken, okuruna günlük dile ait canlı bir üslup sunar. Melankoli tıbbi bir çerçevenin konusu gibi görünmekle birlikte Burton'un keskin zekâsı onu, tarihin, edebiyatın, psikolojinin, astronominin ve teolojinin ilgi alanına sokar. Hipokrat'tan Aristoteles'e, Ortaçağ âlimlerinden bilim insanlarına, Latin dili edebiyatından Yunan metinlerine kadar birçok farklı referansa başvurarak metnini zenginleştirir.

GÜZEL DÜNYA NEREDESİN?

Yazar: Sally Rooney
Çevirmen: Emrah Serdan
Yayınevi: Can Yayınları

Alice ve Eileen, farklı şehirlerde yaşayan, otuzlarına yaklaşan iki arkadaş. Roman yazarı Alice, flört uygulaması sayesinde bir depo işçisi olan Felix'le tanışıp yakınlaşır. Eileen ise sona eren ilişkisinin yaralarını sarmaya çabalarırken bir yandan da çocukluk arkadaşı Simon'ın çekimine kapıldığını hisseder. Alice ve Eileen ilişkiler, sanat, edebiyat ve günbegün belirsizleşen gelecekleri hakkında yazışırken hem arkadaşlıklarını hem de hayata bakışlarını sorgulamaya başlarlar. Zira aşklarına, kalp kırıklıklarına, günü yaşamaya ve muhabbetlerine tepelerinden ayrılmak bilmeyen bir bulut eşlik eder. Karanlıktan önceki son durak mıdır bu? Güzel bir dünyanın varlığına inanmanın bir yolu var mıdır? Sally Rooney insan doğasını kavrayışındaki yeteneğini bir kez daha samimi ve yalın bir dille gözler önüne seriyor.

AYNALAR CEHENNEMİ VE DİĞER ÖYKÜLER

Yazar: Edogawa Rampo
Çevirmen: Alper Kaan Bilir
Yayınevi: İthaki Yayınları

"Zekice hileler icat ettikçe, herhalde sanatçıların eser yaratırken hissettiği mutluluğu; hilemi hayata geçirirken sanatkârca bir heyecanı ve gerginliği, nihayet hedefime ulaştığımda da tarifsiz bir tatmini hissediyordum." Japon polisiyesinin kurucusu kabul edilen Edogawa Rampo, Aynalar Cehennemi ve Diğer Öyküler'de akıl ile akıldışının sınırlarında dolaşan tekensiz öyküler anlatıyor. Aynalarla ve merceklerle aklını yitirip cehennemin kapılarını aralayan bir adam, yaptığı koltuğun içine gizlenerek koltuğa oturanlarla aşk yaşayan saplantılı bir mobilyacı, aşkı yüzünden bir resmin içinde yaşamaya başlayan bir genç, bir sandığın içinde mahsur kalan hasta bir ihtiyarın korku dolu son dakikaları, can sıkıntısından kurtulmak için kendine has cinayet yöntemleri bulan bir katil, suçlunun yakalanması için uygulanan psikolojik bir test, suç işlediği için adalete teslim olan bir uyurgezer ve daha fazlası...

GECE YARISI KÜTÜPHANESİ

Yazar: Matt Haig
Çevirmen: Kıvanç Güney
Yayınevi: Domingo Yayınevi

"Yaşama ölüm arasında bir kütüphane var," dedi. "Bu kütüphanedeki raflar sonsuza kadar gider. Her kitap yaşamış olabileceğin başka bir hayatı yaşama şansını sunar sana. Farklı seçimler yapmış olsan, şu an nasıl bir hayatın olacağını görürsün... Pişmanlıklarını telafi etme şansın olsaydı, bazı konularda farklı davranır mıydın?" Nora Seed berbat halde. Kedisi öldü. İşinden kovuldu. Abisi onunla konuşmuyor. Kimsenin ona ihtiyacı yok. Art arda alınmış kötü kararların sonucunda bir kütüphanede buluyor kendini. Zamanın hiç akmadığı bir gece yarısı kütüphanesinde, sonsuz sayıda kitabın ortasında... Kitapların her birinde Nora'nın farklı bir hayatı yazılı. Başka kararlar verseydi yaşamış olabileceği hayatlar. Farklı kariyerler, farklı eşler, farklı arkadaşlar, farklı şehirler arasında gidip gelen Nora'nın akli sorularla doluyor. Mutluluk sadece önemli sandığımız seçimlerde mi gizli?..

Bulmaca

SUDOKU

8		1		5			7	
7					6			
		4		2		8		
		7	8		2		4	
4				9		1	6	3
5		6	1					
6							5	
2	3			7	4		1	8
	7		9		5	4		

					4		9	
		7						8
		3						6
	1		8	2		7		
5						3		2
4		2		7	6			1
7	2	4		3		8	1	5
9	6			1			4	3
				5	2	6		

4	9	7	8		5			1
		2				8		
8			6			7		
						9		
6	8		2	3	9		5	7
5						2	6	
					1		9	8
7	4	6	5				1	2
	1						7	

1				6		4		5
9	2		5				3	1
	4	8						
7				9		1		
			8			9		
			2	5				7
6	5				9	3	1	8
3				1		5		4
		4				6	2	9

VEFAT EDEN KAPTANLARIMIZ

(Ocak-Haziran 2022)

Kpt. Plt. Kayhan AYKURT
Kpt. Plt. Yıldırım UÇANOK
Kpt. Plt. Mehmet Erkan SÜZER

(Ocak-Haziran 2022)

EMEKLİ OLAN KAPTANLARIMIZ

Kpt. Plt. Ali Reha AVŞAR - Kpt. Plt. İhsan Ruşen ÖLMEZ
Kpt. Plt. Mehmet YANÇATAROL - Kpt. Plt. Süleyman KAYMAKÇI
Kpt. Plt. Halit BİLAL - Kpt. Plt. Şinasi PAPİN
Kpt. Plt. Mustafa HESAPÇIOĞLU - Kpt. Plt. Suat SEYMEN
Kpt. Plt. Mahmut ÇARK - Kpt. Plt. Mehmet ARIK
Kpt. Plt. Murat GEZGİN - Kpt. Plt. Kemal KORKUT
Kpt. Plt. Salim KIYAN - Kpt. Plt. Ceyhan YILMAZCAN
Kpt. Plt. Emin KARABULUT - Kpt. Plt. Şahin İNANÇ
Kpt. Plt. Mehmet Cevdet BİÇER - Kpt. Plt. Kubilay CANSU
Kpt. Plt. Şenol KÖKEN

TALPA
TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ
TURKEY AIRLINE PILOT'S ASSOCIATION

TALPA'NIN YENİLENEN WEB SİTESİ ve MOBİL UYGULAMALARI ŞİMDİ YAYINDA!

DİNAMİK
ve GENÇ
TASARIM

KULLANICI DOSTU
ve MOBİL UYUMLU
ARAYÜZ

TALPA
ÜYELERİNE
ÖZEL İÇERİKLER

İÇERİK ARAMA
ÖZELLİĞİ

DİJİTAL
ÜYELİK KARTI

